

คู่มือ

การจัดการเรียนการสอนและการบริหาร
หลักสูตรสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ
ด้านภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ
ร่วมกับ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

371.95 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
ส 691 ค คู่มือการจัดการเรียนการสอนและการบริหารหลักสูตร
สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาไทย
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย / สำออง หิริญบูรณะ และ
คณะ. กรุงเทพฯ : สกศ., 2546
171 หน้า
ISBN 974-650-414-2
1. การศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ
วิชาภาษาไทย - คู่มือ. 2. สำออง หิริญบูรณะ 3. ชื่อเรื่อง

**คู่มือการจัดการเรียนการสอนและการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียน
ที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย**

สิ่งพิมพ์ สกศ. อันดับที่ 119 / 2546
พิมพ์ครั้งที่ 1 กันยายน 2546
จำนวนพิมพ์ 2,000 เล่ม
จัดพิมพ์เผยแพร่ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.)
ถนนสุขุโขทัย เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทรศัพท์ 0 2668 7123 ต่อ 2528
โทรสาร 0 2668 7329
Web site : <http://www.onec.go.th>

สำนักพิมพ์ บริษัท พิมพ์ดี จำกัด
21 / 232 - 4 ซอยคลองหนองใหญ่ ถนนวงแหวน
เขตบางแค กรุงเทพฯ 10160
โทรศัพท์ 0 2803 2694 - 7
โทรสาร 0 2803 4401

คำชี้แจง : ตั้งแต่วันที่ 7 กรกฎาคม 2546 เป็นต้นไป สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี ปรับเปลี่ยนเข้าสู่ระบบโครงสร้างใหม่เป็นสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพนั้นว่าเป็นหัวใจสำคัญ ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นไปได้ต่อเมื่อระบบการศึกษาตระหนักถึงความแตกต่างและสามารถตอบสนองเด็กแต่ละคนได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะในกรณีผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษที่เหนือกว่าเด็กในวัยเดียวกัน กลุ่มผู้เรียนเหล่านี้มีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสม ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 10 วรรคสี่ว่า **“การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น”**

สำหรับประเทศไทย องค์ความรู้และหลักวิชาที่ถูกต้องในเรื่องการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านต่างๆ ยังไม่เป็นที่แพร่หลาย โดยเฉพาะด้านภาษา ซึ่งไม่เพียงแต่จะมีคุณค่าในตัวเองเท่านั้น ยังเป็นส่วนสำคัญที่เสริมให้ความสามารถด้านอื่นๆ โดดเด่นไปด้วย เด็กกลุ่มนี้จะสามารถรับรู้หรือเรียนรู้ทางภาษาได้รวดเร็วลึกซึ้งกว่าเด็กทั่วไป พูดได้ก่อนวัย ชอบเล่นคำ เล่นภาษา รักการอ่าน สนใจกิจกรรมทางภาษา มีอารมณ์ขันเป็นต้น หากเด็กเหล่านี้ได้รับการเอาใจใส่ดูแล พัฒนาความสามารถอย่างถูกต้อง เหมาะสม ความสามารถโดดเด่นที่เกิดขึ้นในแต่ละบุคคลจะนำไป

สู่การสร้างสรรค์ผลงานในหลากหลายสาขาที่มีคุณประโยชน์อย่างอนันต์
ต่อสังคม

ดังนั้น เพื่อให้กระบวนการเสาะแสวงหาและกระบวนการเรียนรู้
สำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษในด้านภาษา สามารถนำไปปฏิบัติ
ได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ และเหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงสนับสนุนให้ศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพ
ของเด็กและเยาวชน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ร่วมกับโรงเรียน
สตรีวิทยา โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) และโรงเรียนกรุงเทพ
คริสเตียนวิทยาลัย ดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการเรื่อง การพัฒนารูปแบบ
และหลักสูตรการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษทางภาษาไทย
และภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ขอขอบพระคุณคณะผู้วิจัย
ผู้บริหาร คณะครูและนักเรียนของโรงเรียนดังกล่าว ตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง
ทุกท่านที่ร่วมมือและช่วยเหลือ จนทำให้การดำเนินงานสำเร็จลุล่วงได้
ด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ จะเป็น
ประโยชน์ต่อวงการศึกษาของไทยอย่างกว้างขวางต่อไป

(นายรุ่ง แก้วแดง)

เลขาธิการสภาการศึกษา

คำชี้แจง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้สนับสนุนให้ดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการเรื่องการพัฒนารูปแบบและหลักสูตรการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษทางภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยได้รับความร่วมมือจากโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนและสมาคมครู-ผู้ปกครองให้เงินอุดหนุนสมทบการดำเนินงานวิจัยดังกล่าวด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อรายงานผลการใช้หลักสูตร การผลิตสื่อและคู่มือครู ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาเยาวชนของชาติ ที่จะเป็นทรัพยากรอันมีค่าของประเทศต่อไป

เอกสารเล่มนี้ เป็นคู่มือการจัดการเรียนการสอนและการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เอกสารชุดนี้มีทั้งหมด 14 เล่ม จำแนกตามโปรแกรมการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ ซึ่งแต่ละโปรแกรมจะประกอบด้วย รายงานการวิจัย 1 เล่ม คู่มือและแผนการสอน 1 เล่ม ดังรายชื่อเอกสารต่อไปนี้

1. รายงานการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรลดระยะเวลาเรียน (Acceleration Program) และหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ (Enrichment Program) สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. คู่มือและแผนการสอนหลักสูตรลดระยะเวลาเรียน (Acceleration Program) และหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ (Enrichment Program) สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

3. รายงานการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรขยายประสบการณ์ (Extension Program) สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

4. คู่มือและแผนการสอนหลักสูตรขยายประสบการณ์ (Extension Program) สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

5. รายงานการวิจัยการประเมินพัฒนาการสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

6. คู่มือการจัดการเรียนการสอนและการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

7. รายงานการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรลดระยะเวลาเรียน (Acceleration Program) และหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ (Enrichment Program) สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

8. คู่มือและแผนการสอนหลักสูตรลดระยะเวลาเรียน (Acceleration Program) และหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ (Enrichment Program) สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

9. รายงานการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรขยายประสบการณ์ (Extension Program) สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

10. คู่มือและแผนการสอนหลักสูตรขยายประสบการณ์ (Extension Program) สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

11. รายงานการวิจัยการประเมินพัฒนาการสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

12. คู่มือการจัดการเรียนการสอนและการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

13. สรุปรายงานการวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

14. รายงานสรุปสภาพปัจจุบันและยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษของประเทศไทย

คณะผู้วิจัยและดำเนินงานโครงการฯ

สารบัญ

หน้า

คำนำ

คำชี้แจง

สารบัญ

บทที่ 1 บทนำ

1

ความเป็นมา

2

วัตถุประสงค์

3

ข้อจำกัดของเครื่องมือ

4

นิยามศัพท์เฉพาะ

4

เครื่องมือและกระบวนการที่ใช้

5

กระบวนการจัดการเรียนการสอน

7

การเตรียมความพร้อมก่อนเข้าโครงการ

11

การสำรวจความพร้อมในการเข้าโครงการ

13

การจัดตั้งองค์กรเพื่อบริหารงานการจัดการ

15

บทที่ 2 กระบวนการร่อนหาเพชร และการวางแผนการจัดการศึกษา 19

กระบวนการร่อนหาเพชร

19

เครื่องมือในการเสาะหา

23

การวางแผนการจัดการศึกษา

37

○ ฝ้ายวิชาการ	37
○ หัวหน้าหมวดวิชา	46
○ ผู้สอน	50
บทที่ 3 การเขียนโน้ตเพลง - เครื่องมือในการพัฒนาผู้เรียน	54
พันธกิจ	54
วัตถุประสงค์	55
การวัดพัฒนาการของผู้เรียน	56
○ พัฒนาการทางภาษา	63
○ พัฒนาการทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม	74
○ พัฒนาการทางความคิด	81
○ พัฒนาการทางด้านจิตพิสัย	90
แนวทางการวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้	91
การคัดเลือกผู้มีความสามารถพิเศษทางภาษา	91
บทที่ 4 การประเมินโครงการ	100
การประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของหลักสูตร	101
การประเมินประสิทธิภาพของโครงการ	119
1. การประเมินความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายใน โรงเรียนตามทิศทางที่ต้องการ	119
2. การประเมินผลกระทบของโครงการ	125
3. การประเมินความพึงพอใจในโครงการ	127
ภาคผนวก	135
● ทำเนียบนักเรียน	136
● แบบทดสอบก่อนการเรียน	144
● แบบทดสอบหลังการเรียน	157

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 เครื่องมือและกระบวนการที่ใช้ในการเสาะหาผู้มีความสามารถพิเศษ	6
2.1 การเสาะหาขั้นต้นหรือการร่อนหาเพชร	21
2.2 แบบการใช้คะแนนสะสมภาษาไทย 3 ภาคการศึกษา (F.2)	24
2.3 แบบวัดม้าพยศ (F.3)	25
2.4 แบบเสนอผลการสำรวจหาม้าพยศ	27
2.5 แบบเสนอแนะของครูภาษาไทย (F.4)	27
2.6 แบบวัดแวว : แบบประเมินตนเอง (F.5) แบบประเมินโดยครู (F.6) แบบประเมินลูก (F.7)	28
2.7 การสำรวจความสอดคล้องของการประเมินแววภาษา (F.8)	30
2.8 แบบเสนอผลกระบวนการร่อนหาเพชร (F.9)	34
2.9 แบบสรุปผลของการเสาะหาเบื้องต้น (F.10)	36
2.10 การวางแผนการจัดการศึกษา	37
2.11 แผนการเรียนรู้หลักสูตรสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (F.11)	39
2.12 การสำรวจและสร้างความพร้อมทางด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน (F.12)	42
2.13 ประเมินการค่าใช้จ่าย (F.13)	45
2.14 การเตรียมความพร้อมของผู้สอน (F.14)	51
3.1 เครื่องมือหลักที่ใช้ในการวิจัยเพื่อวัดพัฒนาการของผู้เรียนในโครงการ (F.15)	58
3.2 ตัวอย่างแบบวัดพัฒนาการด้านความเร็วในการอ่าน (F.16)	63
3.3 ระดับความยากง่ายของบทอ่าน (F.17)	66
3.4 เกณฑ์การวัดความสามารถในการวิจารณ์ (วรรณกรรม) (F.19)	70
3.5 แบบประเมินแววภาษาโดยครู (F.21)	71

ตารางที่

หน้า

3.6	แบบวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนทางภาษาของผู้เรียน (F.22)	73
3.7	เกณฑ์การประเมินระดับแนวภาษา	74
3.8	แบบวัดความสามารถในการคิดอย่างเอื้ออาทร (F.23A)	76
3.9	แบบวัดความสามารถการเห็นคุณค่าในตนเอง (F.23B)	77
3.10	แบบวัดความสามารถในการควบคุมอารมณ์ (F.23C)	78
3.11	แบบวัดความสามารถด้านทักษะทางสังคม (F.23D)	79
3.12	แบบวัดความสามารถในการลดความคับข้องใจ (F.23E)	80
3.13	เกณฑ์การวัดความสามารถในการคิดตามทฤษฎีของเบนจามิน บลูม (F.24A)	82
3.14	แบบวัดพัฒนาการในการคิด 6 ระดับ (F.24A)	83
3.15	แบบสำรวจพัฒนาการในการคิดเชิงโครงสร้าง (F.24B)	84
3.16	แบบสำรวจพัฒนาการในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (F.24C)	85
3.17	แบบสำรวจพัฒนาการในการคิดอย่างสร้างสรรค์ (F.24D)	88
3.18	แบบสังเกตลักษณะทางจิตพิสัยของผู้เรียน (F.25)	90
3.19	แบบการคัดแยกนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ (F.26)	92
3.20	เกณฑ์การคัดแยกผู้มีความสามารถพิเศษ (F.27)	98
4.1	แบบประเมินความคิดเห็นของผู้เรียน (F.28A) ผู้สอน (F.28B) และผู้บริหาร (F.28C) เกี่ยวกับหลักสูตรลดระยะเวลาเรียนและหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ (ตามเกณฑ์ในจุดประสงค์ของหลักสูตรภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย)	103
4.2	แบบวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตรลดระยะเวลาเรียนและหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ (F.29A)	105
4.3	แบบวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตรขยายประสบการณ์ (F.29B)	108
4.4	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อวัดพัฒนาการ 4 ด้านหลักของผู้เรียนในโครงการ (F.31)	115
4.5	แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถและทัศนคติของผู้สอน (F.32A) หัวหน้าหมวด (F.32B) ผู้บริหาร (F.32C) ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ	122
4.6	แบบสำรวจผลกระทบของโครงการการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษที่มีต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง (F.33)	125

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่ประกาศใช้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 นั้นได้เห็นความจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพของเยาวชนไทย จึงกำหนดไว้ว่า ผู้ที่มีความสามารถพิเศษ ไม่ว่าจะเป็นด้านดนตรี กีฬา ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ศิลปะการแสดง จะมีโอกาสได้รับการพัฒนาความสามารถพิเศษดังกล่าวให้เต็มตามศักยภาพของบุคคลนั้น โดยรัฐจะพัฒนาหลักสูตรให้มีความหลากหลายและตามความเหมาะสมของแต่ละระดับให้ดึงความสามารถสูงสุดออกมาให้เห็นเชิงประจักษ์

แต่การพัฒนา “คน” จะต้องสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน เพราะความสามารถพิเศษเหล่านี้ควรจะนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์แก่สังคม/ชุมชนและประเทศชาติ ดังนั้นเพื่อให้ได้ผลตามเป้าหมาย โรงเรียนและชุมชนจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ร่วมกันว่าต้องการให้เด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษเหล่านี้มีความสามารถด้านใดและมีระดับมาตรฐานสูงเพียงใด รวมทั้งการจัดหาทรัพยากรและลงทุนเพื่อสร้างหรือจัดหาหลักสูตรที่ได้รับการออกแบบเป็นพิเศษและสร้างครูผู้ชำนาญที่ผ่านการฝึกอบรมและมีประสบการณ์ มาพัฒนาเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ให้บรรลุเป้าหมายอันสูงสุด ทั้งทางด้านความรู้ สติปัญญา อารมณ์ คุณธรรมและ

จริยธรรม การมีผลงานแสดงออกมาให้เห็นเชิงประจักษ์ที่แสดงว่าเด็กมีความสามารถพิเศษดังกล่าว และที่สำคัญอย่างยิ่งมีระบบบริหารจัดการที่สอดคล้องกับการพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ทั้งทางด้านการเสาะหา การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดและประเมินผล ที่มีความหลากหลาย ยืดหยุ่น และสลับซับซ้อนกว่าหลักสูตรปกติ

□ ความเป็นมา

การจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทย ในระบบโรงเรียนนี้ เป็นเรื่องใหม่ที่เพิ่งเริ่มดำเนินการในปี 2543 ซึ่งมีโรงเรียนเพียง 4 แห่งที่ดำเนินการเรื่องนี้ในประเทศไทย คือ ระดับประถมศึกษา ที่โรงเรียนไผทอุดมศึกษา (ดู อุษณีย์ โพธิสุข, 2542) ระดับมัธยมศึกษา ที่โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) และโรงเรียนสตรีวิทยา ที่ดำเนินการจัดให้กับนักเรียนที่ได้รับการเสาะหา และคัดเลือก จำนวน 145 คน จาก 3,477 คน หรือร้อยละ 4.17 ของประชากร

แต่เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ เป็นนโยบายของรัฐบาล ดังปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งกำหนดให้รัฐ

“จัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น (มาตรา 10 วรรค 4) กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (มาตรา 22) สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (มาตรา 24) ให้จัดสรรงบประมาณ

ประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาอื่นเป็นพิเศษให้เหมาะสม และสอดคล้องกับความจำเป็นในการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาและความเป็นธรรม (มาตรา 60)”

และเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กไทยทั่วประเทศ ได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและความสามารถโดยเท่าเทียมกัน ทางกระทรวงศึกษาธิการจึงได้ประกาศนโยบายที่จะให้มีการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษในทุกจังหวัดของประเทศไทย (ไทยรัฐ 9 ตุลาคม 2544 หน้า 8) ดังนั้น สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงเห็นควรให้โรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการทั้ง 3 โรง จัดทำคู่มือการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทย เพื่อเป็นแนวทางให้โรงเรียนมัธยมศึกษาอื่นสามารถดำเนินการในเรื่องการเสาะหา การคัดแยก การพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินหลักสูตร การประเมินพัฒนาการของผู้เรียน และการประเมินโครงการพร้อมทั้งเครื่องมือที่ใช้ เพื่อให้เกิดผลวัตในการจัดการศึกษาและการพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทยในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

□ วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างคู่มือให้เป็นแนวทางและเครื่องมือในการจัดการศึกษาและการพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทยในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเรื่องต่อไปนี้

1. การเสาะหา และการคัดแยก
2. การวัดพัฒนาการของเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษา
3. การประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของหลักสูตร

4. การประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของโครงการ

□ ข้อจำกัดของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยนี้ ได้จัดทำขึ้นหลังจากทดลองจัดการศึกษา สำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทยในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นเครื่องมือสำหรับใช้ในการวิจัยเชิงพัฒนาในห้องเรียน การสร้างเครื่องมือใช้วิธีการปรึกษาและตรวจทานความถูกต้องทางด้านเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญในเรื่องที่เกี่ยวข้อง (Content Validity) อันได้แก่ ความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทย (รศ.ดร.อัมพร สุขเกษม) ผู้เชี่ยวชาญทางการเรียนการสอนภาษาและภาษาศาสตร์ (รศ.ดร.ลำอาง หิรัญบุรณะ และผศ.เฉลียวศรี พิบูลชล) และผู้เชี่ยวชาญทางด้านจิตวิทยาการเรีนรู้ (ดร.นิยะดา จิตต์จรัส, รศ.ดร.ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร และรศ.ชูศรี วงศ์รัตน์) เมื่อมีการใช้เครื่องมือเหล่านี้อย่างแพร่หลายทั่วประเทศ จึงจะสามารถพัฒนาเครื่องมือมาตรฐานตลอดจนกำหนดคุณลักษณะของผู้มีความสามารถพิเศษทางด้านภาษาระดับประเทศได้ต่อไป

□ นิยามศัพท์เฉพาะ

นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทย หมายถึง นักเรียนที่มีความสามารถโดดเด่น โดยแสดงออกทางผลงานด้านภาษาไทยที่ดีเด่น และพฤติกรรมการตอบสนองต่อหลักสูตรที่สอนทักษะการคิดระดับสูง ทั้งทางด้านวิชาการ ความคิดสร้างสรรค์ และความเอื้ออาทรที่จะนำความสามารถเหล่านี้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์เพื่อสังคม

การคัดแยก หมายถึง การนำเครื่องมือและกระบวนการที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาทดสอบเพื่อคัดแยกว่านักเรียนคนไหนมีความสามารถโดดเด่นทางด้านภาษาไทยในระดับใด

ระดับความสามารถพิเศษด้านภาษา จากงานวิจัยครั้งนี้มีแนวโน้มสูงว่าจะสามารถคัดแยกนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาออกเป็น 4 ระดับ คือ

ระดับที่ 1	เพชรน้ำเอก
ระดับที่ 2	เพชรน้ำหนึ่ง
ระดับที่ 3	เพชรภาษา 2
ระดับที่ 4	เพชรภาษา 3

□ เครื่องมือและกระบวนการที่ใช้

ผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษา หมายถึง ผู้ที่มีทักษะทางภาษา และทักษะทางการคิดที่สูงและโดดเด่นกว่าเด็กและเยาวชนที่อยู่ภายใต้สิ่งแวดล้อมเดียวกัน โดยมีการสร้างงานทางด้านภาษาที่แสดงถึงความคิดสร้างสรรค์และความเป็นเลิศทางวิชาการ มีพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงศักยภาพที่จะพัฒนาความสามารถได้เป็นที่ประจักษ์ เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับเด็กและเยาวชนที่มีอายุระดับเดียวกัน อยู่ในสภาพแวดล้อมหรือประสบการณ์เดียวกัน สำหรับโครงการวิจัยนี้ได้ใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการสำรวจหาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ หรือเพชรภาษา ดังนี้

ตารางที่ 1.1 เครื่องมือและกระบวนการที่ใช้ในการเสาะหาผู้มีความสามารถพิเศษ

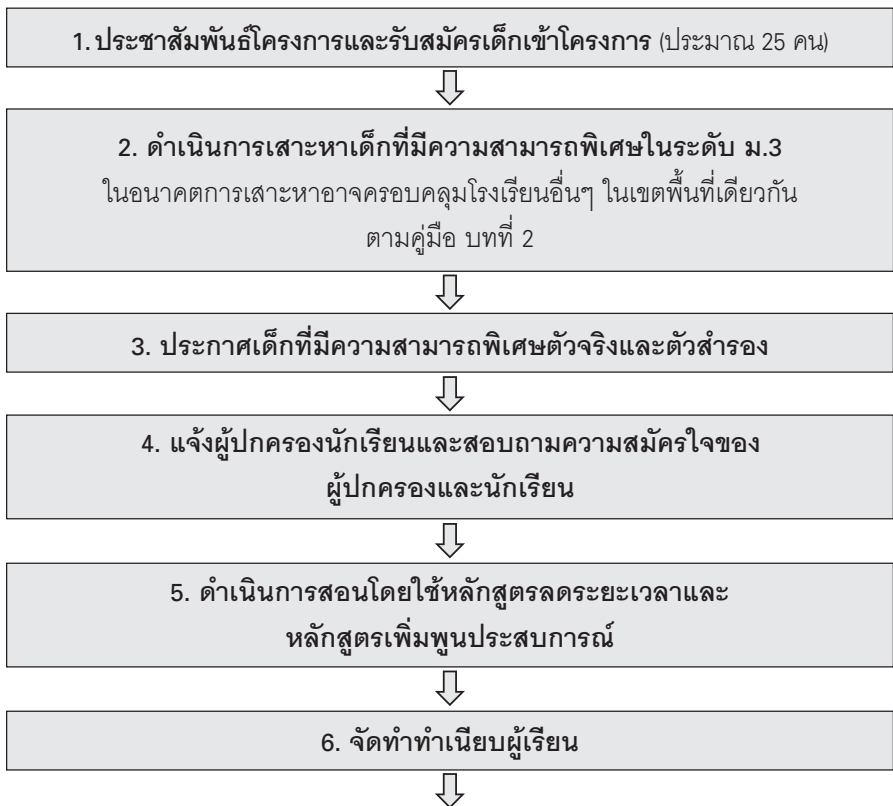

อุษณีย์ โพธิสุข สำอาง หิรัญบุรณะ ดัดแปลง จาก Model ของ Clark, 1992

อย่างไรก็ตาม ในการเสาะหานี้ ทุกโรงเรียนควรจะใช้ระบบเปิด กล่าวคือ หากเด็กในโครงการมีอาการเครียดหรือมีความจำเป็นจะขอออกจากโครงการได้ และเด็กคนใดที่ไม่ได้รับการคัดเลือก แต่มีผลงานให้เห็นเด่นชัดในห้องเรียนก็สามารถขอเข้าโครงการได้ ดังกระบวนการที่จะกล่าวถึงต่อไป

□ กระบวนการจัดการเรียนการสอน

- กระบวนการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษมีดังต่อไปนี้

7. วัดพัฒนาการของผู้เรียน

พัฒนาการด้านภาษาจากผลงาน ความเป็นมืออาชีพ ความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการวิจารณ์ตนเองและพัฒนางาน ขนาดของโครงการ

พัฒนาการทางด้านความคิด ความคิดอย่างมีวิจารณญาณ ความคิดอย่างสร้างสรรค์

พัฒนาการทางด้านอารมณ์ การเห็นคุณค่าของตนเอง ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ ทักษะทางสังคม ความคับข้องใจ

พัฒนาการทางด้านความมุ่งมั่นทุ่มเทในการทำงาน ความเอื้ออาทร ความสามารถในการควบคุมอารมณ์

ทักษะทางสังคม การเห็นคุณค่าของตนเอง ความรับผิดชอบ ความสามารถในการวางแผนจัดการ ความเป็นผู้นำ การเคารพความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน

8. ประเมินค้นหา คัดแยกผู้เรียนออกเป็น

ประเภท	มาตรการ
เพชรน้ำเอก ประมาณร้อยละ 4 - 1	ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญอุปถัมภ์พัฒนาต่อในรูปแบบของการทำงานกับผู้เชี่ยวชาญ
เพชรน้ำหนึ่ง	พัฒนาต่อในโครงการขยายประสบการณ์หรือส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ
เพชรภาษา 2	พัฒนาต่อในโครงการ เพิ่มพูน / ขยายประสบการณ์
เพชรภาษา 3	ตั้งเงื่อนไขในการอยู่ในโครงการ ถ้าทำไม่ได้ อนุญาตให้ลาออกจากโครงการไปสู่โครงการปกติ

9. สื่อสารและขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง

10. ประเมินหลักสูตร

11. ประเมินโครงการ

12. พิจารณาว่าจะทำต่อหรือไม่ ถ้าทำต่อให้เสนอโครงการแผนงาน (3 ปี)
“การจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ” เสนอกระทรวง
เพื่อของบประมาณ

● **กระบวนการพัฒนาผู้เรียน** หมายถึง การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรตลอดระยะเวลาเรียน หลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ และหลักสูตรขยายประสบการณ์สำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ และการวัดพัฒนาการของผู้เรียนในด้านภาษาจากผลงาน พัฒนาการของผู้เรียนในด้านความคิด และพัฒนาการของผู้เรียนในด้านอารมณ์ ดังที่ได้กล่าวไว้แล้ว

● **กระบวนการประเมินหลักสูตร** หมายถึง การประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้เรียน ตามเกณฑ์ที่ปรากฏใน

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรแห่งชาติ วิชาภาษาไทย
2. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทย

● **การประเมินโครงการ** หมายถึง การประเมินประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา หรือระดับความสำเร็จและความล้มเหลวของการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยจะวัดจาก

1. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียนในทิศทางที่ ต้องการ อันได้แก่

- พัฒนาการของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ของโครงการ
- ความรู้ความเข้าใจของบุคลากรในโรงเรียนเกี่ยวกับผู้ที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษา

2. ความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในโครงการ ที่ต้องการให้โรงเรียนทำโครงการนี้ต่อไปหรือไม่หลังจากที่โครงการวิจัยสิ้นสุดลงแล้ว

3. การประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นกับทั้งผู้เรียนในและนอกโครงการ ครูผู้สอน โรงเรียน ชุมชน และสังคมดังรายละเอียดที่จะกล่าวถึงต่อไปในตอนที่ 2

4. การยอมรับผลงานที่แสดงถึงความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนในโครงการ โดยสังคมทั้งในและนอกโรงเรียน

5. ความจริงยั่งยืนของโครงการ วัดได้จากความต้องการของโรงเรียนที่จะดำเนินโครงการต่อไป หรือการขยายโครงการออกไปในระดับต่างๆ เช่น

- นำกิจกรรมในโครงการบางส่วนไปปรับใช้กับเด็กในโรงเรียนทั้งหมด อันจะมีผลต่อการปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน

- ดำเนินโครงการต่อไปอย่างเต็มรูป โดยขยายโครงการไปยังระดับมัธยมศึกษา ตอนต้นหรือประถมศึกษา และให้บริการแก่เด็กในโรงเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

- เป็นศูนย์ฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรด้าน Gifted Education ให้กรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

- เป็นศูนย์บริการด้าน Gifted Education ให้กรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในการให้บริการแก่นักเรียนใน

โรงเรียนขนาดเล็กที่ไม่สามารถจัดการศึกษาได้เอง

○ เป็นศูนย์วิจัยเชิงพัฒนา ในการผลิตหลักสูตร สื่อการสอน คู่มือ เครื่องมือ ด้าน Gifted Education ให้กรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ภายใต้การดูแลของศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพของเด็กและเยาวชน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

□ การเตรียมความพร้อมก่อนเข้าโครงการ

ก่อนจะเข้าโครงการ ผู้บริหารควรจะได้ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ ซึ่งปัจจุบันสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ทำการวิจัยโครงการนำร่องฯ และจัดพิมพ์เผยแพร่อย่างกว้างขวาง นอกจากนี้สำนักพิมพ์ต่างๆ ก็เริ่มสั่งหนังสือหรือจัดให้มีการแปลตำราทางด้านนี้ออกมามากพอสมควร องค์กรความรู้ที่ดีที่สุดในประเทศไทยขณะนี้คือ ศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพเด็กและเยาวชน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ที่ได้ดำเนินการในเรื่องนี้มาอย่างต่อเนื่อง เอกสารที่อ่านเข้าใจได้ง่ายและสั้นคือ

- การจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544)
- การจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ แปลจาก Education for the very able students จัดพิมพ์เผยแพร่โดย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543)
- รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษในระดับประถมศึกษา โดย ผศ.ดร.อุษณีย์ โพธิสุข สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

● รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โดย รศ.ดร.ลำอาง หิรัญบุรณะ และคณะ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543)

● รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา โดย รศ.ดร.ลำอาง หิรัญบุรณะ และคณะ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544)

● คู่มือและแผนการสอนหลักสูตรลดระยะเวลาเรียน หลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์สำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดย รศ.ดร.ลำอาง หิรัญบุรณะ และคณะ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544)

● คู่มือและแผนการสอนหลักสูตรลดระยะเวลาเรียน หลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์สำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดย รศ.สนธิดา เกตุรวงศ์ และคณะ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544)

● คู่มือและแผนการสอนหลักสูตรขยายประสบการณ์สำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดย รศ.ดร.อัมพร สุขเกษม และคณะ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544)

● คู่มือและแผนการสอนหลักสูตรขยายประสบการณ์สำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดย รศ.ศรีภูมิ อัครมาส และคณะ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544)

● รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดย ผศ.เจดีย์วศรี พิบุลชล และคณะ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544)

□ การสำรวจความพร้อมในการเข้าโครงการ

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษนั้น จะต้องจัดอย่างรอบคอบ รัดกุม และจะต้องพัฒนาเด็กโดยองค์รวม ทั้งทางด้านวิชาการ อารมณ์ จิตพิสัย และจริยธรรมควบคู่กันไป จึงต้องอาศัยบุคลากรที่มีวุฒิภาวะ มีความรู้ความเข้าใจ และมีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ อีกทั้งโรงเรียนจะต้องมีความพร้อมในหลายๆ ด้าน โดยเฉพาะความสามารถในการดึงผู้ปกครองให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาลูก เพราะเด็กใช้เวลาที่บ้านมากกว่าเวลาที่อยู่กับครูในโรงเรียน โรงเรียนจึงควรสำรวจความพร้อมในเรื่องต่อไปนี้อย่างถี่ถ้วนก่อนที่จะเข้าร่วมโครงการหรือไม่ เพราะจากงานวิจัยนำร่องในการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาพบว่า หากโรงเรียนขาดความพร้อมในเรื่องต่อไปนี้ มักจะประสบปัญหาจนไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้

แบบประเมินความพร้อมของโรงเรียน (F.1)

ลำดับที่	ความพร้อม	ใช่	ไม่ใช่
1	ผู้บริหารมีนโยบายและความต้องการที่จะพัฒนาให้โรงเรียนเป็นศูนย์การให้บริการ
2	ผู้บริหารได้/จะจัดสรร <ul style="list-style-type: none"> ● งบประมาณ บาท ● วัสดุครุภัณฑ์ที่จำเป็น ● (คอมพิวเตอร์ พรินเตอร์ สแกนเนอร์ เครื่องถ่ายเอกสาร เอกสาร ตำรา หนังสือ สถานที่) ● บุคลากร (ครูพิเศษ ที่ปรึกษา นักวิจัยพี่เลี้ยง)

ลำดับที่	ความพร้อม	ใช่	ไม่ใช่
3	<p>ผู้บริหารอำนวยความสะดวกทางด้าน</p> <ul style="list-style-type: none"> ● การจัดตารางสอนและตารางการเรียน ● การคัดเลือกผู้มีความสามารถพิเศษ ● การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์และครุภัณฑ์ที่จำเป็น (คอมพิวเตอร์ พริ้นเตอร์ เครื่องถ่ายเอกสาร) ● การวัดพัฒนาการผู้เรียนในการวิจัยห้องเรียน (การทำข้อสอบ) และการวัดการประเมินผล ● การเรียนข้ามรายวิชา ● การประสานงานกับผู้ปกครอง
4	<ul style="list-style-type: none"> ● มีนักเรียนมากกว่า 1,500 คน ● และควรเป็นโรงเรียนสหศึกษา ● มีการสอนทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย
5	หัวหน้าหมวดให้การสนับสนุนและสนใจในการพัฒนาหลักสูตรลดระยะเวลาเรียนอย่างจริงจัง
6	<ul style="list-style-type: none"> ● หัวหน้าหมวด ● และครูภาษาไทย 1 - 2 คน ได้รับการอบรม ให้มีความรู้ในด้านทฤษฎี วิธีการสอน การสร้างหลักสูตร และแผนการสอนสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ
7	ครูผู้สอนปลอดจากภาระงานอื่น อย่างน้อยสัปดาห์ละ 4 - 6 ชั่วโมง
8	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้สอนมีประสบการณ์ในการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมาแล้วอย่างน้อย 3 - 5 ปี ● และมีความสนใจและอยากพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

ลำดับที่	ความพร้อม	ใช่	ไม่ใช่
9	มีนักวิจัยจากสถาบันอุดมศึกษา หรือศึกษานิเทศก์ เป็นพี่เลี้ยง
10	สมาคมผู้ปกครองครู หรือศิษย์เก่าแสดงความจำนง ที่จะสนับสนุนโครงการอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม
รวม 20 คะแนน			

□ การจัดตั้งองค์กรเพื่อบริหารงานการจัดการ

เนื่องจากงานจัดการศึกษาพิเศษนี้เป็นงานที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์ จึงมีความเป็นพลวัตสูง โดยเฉพาะหลักสูตร จะเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน การจัดการศึกษาสำหรับเด็กกลุ่มนี้ จึงจำเป็นต้องดำเนินการในรูปแบบของงานวิจัยเชิงพัฒนาที่มีโรงเรียนเป็นฐานของกรวิจัย เพื่อจะรักษาคุณภาพและวัดได้ว่าโครงการดังกล่าวมีประสิทธิภาพเพียงใด หน่วยวิจัยนี้จะปฏิบัติงานเป็นต้นแบบในจังหวัด และทำหน้าที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางด้านต่างๆ ให้แก่นักเรียนของตน และหากเป็นไปได้ ควรเป็นต้นแบบหรือเป็นพี่เลี้ยงให้แก่โรงเรียนในพื้นที่เดียวกันที่ขาดความพร้อมที่จะดำเนินการด้วยตนเอง ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในมาตรา 10 วรรค 4 และเพื่อให้การบริหารงานเป็นไปด้วยดี ทางโรงเรียนจึงควรจัดตั้งคณะกรรมการบริหารงานการจัดการศึกษาพิเศษ ซึ่งมีโครงสร้างและภาระงานดังนี้

โครงสร้างของคณะกรรมการ การบริหารการจัดการศึกษาพิเศษของโรงเรียน

ประธานโครงการ	ผู้อำนวยการโรงเรียน
รองประธานโครงการ	นายกสมาคมผู้ปกครองและครู
คณะกรรมการเพื่อจัดการการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายธุรการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวัดและประเมินผล หัวหน้าหมวดภาษาไทย หัวหน้าหมวดภาษาอังกฤษ หัวหน้าหมวดภาษาต่างประเทศ หัวหน้าหมวด..... ผู้สอนวิชาภาษาไทยในโครงการ ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในโครงการ ผู้สอนวิชา.....ในโครงการ

โดยมีหน้าที่และความรับผิดชอบดังต่อไปนี้

หน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยวิจัยโรงเรียน

<p>ประธานโครงการ</p>	<p>กำหนดนโยบาย วางแผนงาน บริหารโครงการผ่าน ผู้ช่วยวิชาการ และผู้ช่วยฝ่ายธุรการ ทางด้านบุคลากร ตารางสอน งบประมาณ หลักสูตร ทะเบียน เอกสาร การวัดและการประเมินผลนักเรียน รายงานความก้าวหน้าให้ผู้ปกครอง การประเมินและพัฒนาหลักสูตร การให้บริการแก่โรงเรียนอื่น เป็นแม่ข่ายในการอบรมโรงเรียนลูกข่าย (ในอนาคต) การติดตามและประเมินโครงการ</p>
-----------------------------	--

<p>รองประธานโครงการ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียน (จุดประสงค์ รายงานความก้าวหน้า ความช่วยเหลือที่ต้องการ ฯลฯ) ● ให้คำแนะนำ และเป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ (ในด้านการแสวงหาผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการ อุปถัมภ์ (Mentor) การจัดทำโครงการเสริม การผลิตและเผยแพร่ผลงานของนักเรียน ฯลฯ) ● ทำหน้าที่ประธานโครงการเมื่อได้รับมอบหมาย
<p>ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ</p>	<p>วางแผนงาน ประสานงานกับหัวหน้าหมวดทางด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน การจัดผู้สอน ตารางสอน การลงทะเบียนรายวิชา การจัดทำเอกสาร การวัดและประเมินผลนักเรียน ทำเนียบนักเรียน การเผยแพร่ผลงานของนักเรียน การออกวุฒิบัตร รายงานความก้าวหน้าให้ผู้ปกครอง การประเมินและพัฒนาหลักสูตร การให้บริการแก่โรงเรียนอื่น เป็นแม่ข่ายในการอบรมโรงเรียนลูกข่าย (ในอนาคต) การติดตามและประเมินและรายงานความก้าวหน้าของโครงการ</p>
<p>ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายธุรการ</p>	<p>ประสานงานกับหัวหน้าหมวดในการวางแผนและบริหารโครงการทางด้านงบประมาณ บุคลากร อาคารสถานที่ ยานพาหนะ การจัดทำทะเบียน การจัดทำและเก็บเอกสาร การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การให้บริการแก่นักเรียนโรงเรียนอื่น เป็นแม่ข่ายในการอบรมโรงเรียนลูกข่าย (ในอนาคต) การติดตามและประสานงานทั่วไปและประเมินโครงการ</p>
<p>หัวหน้าหมวดภาษาไทย และอาจารย์ผู้สอน 2 - 3 คน</p>	<p>ประสานงานกับผู้ช่วยวิชาการด้านวางแผนงาน การพัฒนาหลักสูตรภาษาไทยสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ การจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนา</p>

	<p>ผู้เรียน การจัดผู้สอน ตารางสอน การลงทะเบียน รายวิชา สื่อการสอน แผนการสอน อุปกรณ์ สถานที่ การจัดทำทำเนียบนักเรียน ทะเบียนผู้เข้าศึกษาและ นักวิชาการอุปถัมภ์ การสอน การวิจัยห้องเรียน การส่งเด็กไปฝึกงาน การเผยแพร่ผลงานของนักเรียน การวัดและประเมินผลนักเรียน การรายงานความก้าวหน้าให้ผู้ปกครอง การประเมินและพัฒนา หลักสูตร การให้บริการแก่โรงเรียนอื่น เป็นแม่ข่าย ในการอบรมโรงเรียนลูกข่าย (ในอนาคต) การ ติดตามและประเมินและรายงานความก้าวหน้าของ โครงการปีละครั้ง</p>
--	--

นอกจากนี้ โรงเรียนควรศึกษาหลักสูตรต้นแบบนี้แล้วปรับให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นในแต่ละจังหวัดของท่าน โดยให้สอดคล้องกับแผนพัฒนา จังหวัดว่ามีการพัฒนาทางด้านใดที่สามารถจะสร้างโครงการทางด้าน ความสามารถพิเศษด้านภาษาให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชน ทั้งนี้ จะต้องยึด วัตถุประสงค์ของหลักสูตรภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับ หลักสูตรลดระยะเวลา และหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ (ที่อาจจะต้อง เปลี่ยนไปเมื่อมีการประกาศหลักสูตรแห่งชาติฉบับใหม่ แต่คงหนีไม่พ้น เรื่องการศึกษาหลักภาษา การใช้ภาษาสื่อสาร กลยุทธ์ในการเรียนภาษา และการศึกษาวรรณกรรมไทย ที่หลักสูตรนี้ได้ครอบคลุมไปแล้ว) ส่วนเนื้อหา และกิจกรรม อาจเปลี่ยนไปเพราะหลักสูตรนี้ต้องการพัฒนาความคิด ทักษะและเนื้อหาเป็นเพียงโจทย์ที่สามารถปรับเปลี่ยนตามความถนัดและ ความสนใจของผู้เรียน ส่วนหลักสูตรขยายประสบการณ์นั้นควรยึดความ ถนัดและความสนใจของผู้เรียนและความต้องการของชุมชนเป็นแกนใน การพัฒนาหลักสูตร และมีแนวโน้มสูงว่าจะต้องใช้ความสามารถพิเศษ หลายด้าน จึงควรทำเป็นโครงการร่วมกับสาขาวิชาอื่นๆ ในอนาคต

กระบวนการร่อนหาเพชร และการวางแผนการจัดการศึกษา

□ กระบวนการร่อนหาเพชร

ผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทยอยู่ที่ไหน?

มีผู้เปรียบเทียบว่า การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษนี้ เปรียบเสมือนการ “ร่อนหาเพชร”

คำถามที่ตามมาก็คือ อะไรคือปรัชญาของการเสาะหาเพชร และเมื่อไรควรทำการร่อนเพชร และการร่อนหาเพชรนี้ ทำได้อย่างไร

การเสาะหาเพชรเพื่อเป็นการสร้างโอกาสให้เยาวชนที่มีศักยภาพได้ รับการพัฒนาในหลักสูตรที่สร้างขึ้นมาจากเฉพาะ และหากเป็นไปได้ยาก จะให้โอกาสนี้แก่เด็กทุกคนในอนาคต (นโยบายของประเทศอังกฤษกล่าวไว้ชัดเจนว่า เด็กทุกคนมีความสามารถพิเศษ และการศึกษามีหน้าที่ดึง ความสามารถพิเศษนี้ออกมาจากเด็ก) แต่ในระยะเริ่มต้นนี้รัฐยังขาด บุคลากรและความพร้อมในหลายๆ ด้าน จึงจำเป็นต้องตัดเพียงร้อยละ 20 มาคัดเลือก

ส่วนคำถามที่ว่าควรจะทำอะไรเมื่อไรนั้น มีงานวิจัยจำนวนมากที่สนับสนุนให้มีการเสาะหาตั้งแต่ระดับประถมศึกษา เพื่อเด็กจะได้รับการพัฒนาโดยเร็ว คณะผู้วิจัย ได้ทำการทดลองเสาะหาไว้ครั้งหนึ่งแล้ว ใน

ระดับประถมศึกษาปีที่ 3 (ดู อุษณีย์ โภธิสุข : รูปแบบการจัดการศึกษา สำหรับผู้มีความสามารถพิเศษในระดับประถมศึกษา, 2542) และขณะนี้หน่วยงานที่ดูแลการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล และกลุ่มมหาวิทยาลัยขอนแก่น มีบทบาทสูงในการขยายผลระดับประถมศึกษา แต่คณะผู้วิจัยพบว่า ครูที่มีความสามารถด้านภาษามักจะสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือปลาย หากรอให้เกิดการจัดการศึกษาแก่เด็กในระดับประถมศึกษาจนครบทุกชั้นเรียน จะมีนักเรียนมัธยมศึกษา รุ่นปัจจุบันที่ไม่ได้รับการพัฒนา ยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติการจึงควรเริ่มตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาไปพร้อมๆ กับการขยายผลในระดับประถมศึกษา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้เสนอการเสาะหานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทยในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จะขึ้นไปเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในงานวิจัยครั้งนี้ เพื่อจะได้วางแผนสร้างพัฒนาการของเด็กกลุ่มนี้ก่อนที่จะจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การร่อนหาเพชรนี้ อาจทำได้หลายวิธี คือ

1. พ่อแม่เสนอชื่อลูก
2. ครูที่สอนในชั้นก่อนหน้าเสนอชื่อนักเรียนที่มีแวว
3. การใช้แบบทดสอบ (ขณะนี้ มีแต่แบบทดสอบของต่างประเทศ ซึ่งจะต้องพัฒนาข้อสอบมาตรฐานของไทยขึ้นมา)
4. ผลงานของนักเรียน
5. แบบวัดแววภาษา
6. คะแนนสะสม เกรดเฉลี่ยทุกวิชา
7. คะแนนสะสม เกรดเฉลี่ยวิชาภาษาไทย
8. การประกวด
9. การเข้าค่ายเพื่อหาแวว

ฯลฯ

ซึ่งจะพบว่ายังไม่มีวิธีใดที่ดีที่สุดวิธีเดียว ส่วนจะใช้เครื่องมือใดบ้างนั้นขึ้นอยู่กับว่าในการพัฒนาผู้เรียนมีจุดประสงค์จะพัฒนา เป็นกลุ่มเฉพาะทาง (ภาษาไทย วิทยาศาสตร์-คณิต ศิลปะ ฯลฯ) หรือพัฒนาเป็นกลุ่มรวม (Cluster group) ที่ผู้เรียนหลายๆ สาขาวิชามาเรียนร่วมกัน แต่เนื่องจากกรณีวิจัยครั้งนี้เป็นการจัดการศึกษาให้เด็กที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษา จึงได้ใช้คะแนนสะสมภาษาไทยเป็นแกน ก่อนจะใช้เครื่องมืออื่นๆ เพิ่มเติม โดยมีเครื่องมือที่หลากหลายดังนี้

ตารางที่ 2.1 การเสาะหาขั้นต้น หรือการร่อนหาเพชร

ทำอะไร	เมื่อไร ใครรับผิดชอบ
<p>ขั้นที่ 1 จากร้อยละ 100 คัดเหลือร้อยละ 20</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) คัดแยกเด็กร้อยละ 100 เหลือร้อยละ 20 โดยใช้ผลการเรียนคะแนนสะสมภาษาไทย 3 ภาคการศึกษา ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เทอมต้นและเทอมปลาย และมัธยมศึกษาปีที่ 3 เทอมต้น (ดูในตารางที่ 1.1) 2) เติมรายชื่อจากการเสนอชื่อเพิ่มเติมโดยครูที่สอนภาษาไทย ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 3) เติมรายชื่อของนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำแต่มีแววภาษาหลังจากที่ทำแบบสำรวจมาพบ 	<p>กุมภาพันธ์</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ฝ่ายวิชาการ ● ฝ่ายทะเบียน ● หัวหน้าหมวด ● ครูภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ● ครูภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ● นักเรียน “ม้าพยศ”
<p>ขั้นที่ 2 จากร้อยละ 20 คัดเหลือร้อยละ 5</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ให้นักเรียนทุกคนประเมินตนเองโดยกรอกแบบวัดแววภาษา 2) ให้ครูผู้สอนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประเมินนักเรียนร้อยละ 20 โดยกรอกแบบวัดแววภาษา 	<p>กุมภาพันธ์</p> <ul style="list-style-type: none"> ● นักเรียน ● ครูภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ทำอะไร	เมื่อไร ใครรับผิดชอบ
3) ให้พ่อแม่ของเด็กทั้งร้อยละ 20 ประเมินแววภาษาของลูก (หากเป็นไปได้ควรให้ประเมินแววด้านอื่นๆ ด้วย) 4) คว้าความสอดคล้องของการประเมินแววภาษาจากการประเมินตนเอง ประเมินโดยครู และประเมินโดยผู้ปกครอง 5) คัดไว้ประมาณร้อยละ 10 6) ทำบัญชีรายชื่อร้อยละ 3 - 5 (ควรมีนักเรียนประมาณ 20 - 25 คน) เข้าโครงการ เมื่อครบจำนวนที่ต้องการแล้ว ให้เก็บที่เหลือเป็นตัวสำรอง	<ul style="list-style-type: none"> ● พ่อแม่ของนักเรียน ● ครูชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ● ฝ่ายวิชาการ
ขั้นที่ 3 การสื่อสารกับนักเรียนและผู้ปกครอง 1) ประกาศรายชื่อนักเรียนที่ได้รับการคัดเลือก 2) เตรียมเอกสาร “ปฐมนิเทศ” 3) นัดประชุมนักเรียนและผู้ปกครอง และให้นักเรียนที่สมัครใจกรอกแบบฟอร์มเพื่อขอเข้าโครงการ	มีนาคม <ul style="list-style-type: none"> ● ฝ่ายวิชาการ ● หัวหน้าหมวด ● ผู้ปกครอง ● นักเรียน
ขั้นที่ 4 การจัดตารางเรียน จัดให้นักเรียนร้อยละ 10 อยู่ห้องเดียวกัน (ถ้าเป็นไปได้) ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หากขัดข้องให้กระจายอยู่ในห้องที่มีชั่วโมงตารางเรียนวิชา ท 401 ตรงกัน	มีนาคม <ul style="list-style-type: none"> ● ฝ่ายวิชาการ ● หัวหน้าหมวด
ขั้นที่ 5 เปิดเทอม 1) อาจจะมีนักเรียนสายศิลป์ที่ไม่ได้รับการคัดเลือก เนื่องจากคะแนนไม่ถึงเกณฑ์ร้อยละ 20 แต่สนใจจะเข้าร่วมโครงการ ให้ครูขอคู่มือผลงาน และทำการวัดแววภาษาเช่นเดียวกับนักเรียนอื่นในโครงการ หากคะแนนความสอดคล้องของแววภาษาอยู่ในเกณฑ์ก็นำรายชื่อมารวมกับร้อยละ 10 ได้	พฤษภาคม <ul style="list-style-type: none"> ● ผู้สอนสายศิลป์-ภาษา ● นักเรียนสายศิลป์-ภาษา ● ฝ่ายทะเบียน

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ทำอะไร	เมื่อไร ใครรับผิดชอบ
2) จะพบว่า มีนักเรียนออกจากโครงการด้วยเหตุผลต่างๆ เช่น ย้ายโรงเรียน ผู้ปกครองไม่ต้องการให้เข้าโครงการ ฯลฯ ให้ปรับโดยรับนักเรียนที่เป็นตัวสำรองเข้าโครงการ จนครบ 25 คน	

□ เครื่องมือในการเสาะหา

ในการวิจัยเชิงทดลองครั้งนี้ ได้ใช้เครื่องมือในการเสาะหาต่อไปนี้

1. คะแนนสะสมภาษาไทย 3 ภาคการศึกษา (F.2)
 2. การเสนอชื่อโดยครูหลังจากสำรวจโดยใช้แบบวัดม้าพยศ (F.3)
 3. การเสนอชื่อโดยครูภาษาไทยหลังจากสำรวจโดยใช้ผลงานของเด็ก (F.4)
 4. แบบวัดแวว (F.5-6-7)
 - 4.1 แบบประเมินตนเอง (F.5)
 - 4.2 แบบประเมินโดยครู (F.6)
 - 4.3 แบบประเมินลูก (F.7)
 5. แบบสำรวจความสอดคล้องของการประเมินแววภาษา (F.8)
 6. แบบเสนอผล กระบวนการร่อนหาเพชร (F.9)
- ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ 2.2 แบบการใช้คะแนนสะสมภาษาไทย 3 ภาคการศึกษา (F.2)

ที่	ชื่อ - นามสกุล	คะแนน ม. 2 เทอมต้น	คะแนน ม. 2 เทอมปลาย	คะแนน ม. 3 เทอมต้น	ค่า เฉลี่ย	ลำดับ ที่
1		3.96	3.92	3.97	3.95	3
2		3.80	3.84	3.70	3.78	15
3		3.40	3.50	3.61	3.51	28
4		3.65	3.70	3.96	3.77	16
5		3.52	3.64	3.64	3.60	23
6		3.90	3.93	3.90	3.91	4
7		3.79	3.85	3.82	3.82	14
8		3.83	3.80	3.83	3.86	9
9		3.89	3.95	3.88	3.91	4
10		3.77	3.84	3.88	3.83	12
11		3.94	3.80	3.84	3.86	9
12		3.40	3.60	3.42	3.58	25
13		3.94	3.98	3.96	3.96	1
14		3.95	3.87	3.92	3.90	6
15		3.98	3.94	3.92	3.96	1
16		3.70	3.76	3.84	3.77	16
17		3.78	3.88	3.86	3.84	11
18		3.73	3.79	3.76	3.76	18
19		3.48	3.60	3.63	3.57	26
20		3.78	3.88	3.95	3.87	8
21		3.65	3.55	3.60	3.60	23
22		3.70	3.64	3.66	3.64	22

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ที่	ชื่อ - นามสกุล	คะแนน ม. 2 เทอมต้น	คะแนน ม. 2 เทอมปลาย	คะแนน ม. 3 เทอมต้น	ค่า เฉลี่ย	ลำดับ ที่
23		3.88	3.81	3.80	3.83	12
24		3.74	3.76	3.70	3.73	20
25		3.60	3.74	3.62	3.68	21
26		3.45	3.59	3.49	3.50	29
27		3.78	3.77	3.79	3.75	19
28		3.51	3.57	3.57	3.55	27
29		3.84	3.87	3.90	3.89	7
30	ฯลฯ					

ตารางที่ 2.3 แบบวัดม้าพยศ (F.3)

คุณมีลักษณะดังต่อไปนี้หรือเปล่า?	น้อย มาก	น้อย	มี บ้าง	มี มาก	ตลอด เวลา
1. ชอบเด่น มักทำให้เพื่อนร่วมชั้นหมั่นไส้					
2. มักแย่งเพื่อนตอบ ไม่เปิดโอกาสให้คนอื่นพูด ชอบพูดโพล่ง ไม่ถูกกาลเทศะ					
3. กล้าที่จะค้าน หรือโต้แย้งผู้ใหญ่ หรือก้าวร้าว ชอบท้าทายผู้มีอำนาจหรือผู้ที่อยู่เหนือกว่า					
4. ซึ่ไม้ หลงตัวเอง รู้สึกว่าคนอื่นโง่ หรือนำรำคาญ					

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

คุณมีลักษณะดังต่อไปนี้หรือเปล่า?	น้อย มาก	น้อย	มี บ้าง	มี มาก	ตลอด เวลา
5. ไม่ค่อยมีเพื่อน ไม่ทำตามกติกา ชอบตั้ง กติกาใหม่					
6. ดื้อ เชื่อความคิดของตนเอง					
7. เบื่อง่าย เกลียดการฝึกแบบท่องจำ มักสร้าง ปัญหาทางวินัย					
8. มุ่งมั่นจะทำแต่สิ่งที่ตัวเองสนใจ ไม่รับผิดชอบ งานอื่นที่ให้ทำ					
9. ไม่ชอบเรียนตามตารางสอน ถ้าสนใจจะทำให้ เสร็จ ไม่ยอมเลิกเมื่อหมดคาบและต้องไปเรียน วิชาอื่น					
10. รีบเร่ง ทำงานเร็ว แต่ไม่ประณีตเรียบร้อย					
11. จำคาบที่จะต้องทำงานร่วมกับคนอื่น					
12. ชอบแซว หรือแกล้งคนอื่น ชอบทำให้คนอื่น เป็นตัวตลก					
13. ชอบยุ่งกับเรื่องของชาวบ้าน ชอบหาเรื่อง					
คูณด้วยน้ำหนักคะแนน	x1	x2	x3	x4	x5
รวมคะแนนแต่ละช่อง					
รวมคะแนนทุกช่อง					
ลำดับที่					

ตารางที่ 2.4 แบบเสนอผลการสำรวจหาม้าพยศ

รายชื่อนักเรียน	พฤติกรรมของนักเรียน และเหตุผลที่เสนอชื่อ
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	

ลงชื่อ ผู้เสนอ ประจำชั้น
โรงเรียน วันที่

ตารางที่ 2.5 แบบเสนอแนะของครูภาษาไทย (F.4)

ดิฉันขอเสนอชื่อนักเรียนต่อไปนี้เข้าโครงการ

รายชื่อนักเรียน	พฤติกรรมของนักเรียน และเหตุผลที่เสนอชื่อ
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

ลงชื่อ ผู้เสนอ ประจำชั้น
โรงเรียน วันที่

ตารางที่ 2.6 แบบวัดแวว : แบบประเมินตนเอง (F.5) แบบประเมิน
โดยครู (F.6) แบบประเมินลูก (F.7)

ชื่อนักเรียน ชั้น

โรงเรียน อายุปีเดือน
วันที่ ชื่อผู้ประเมิน

ความสัมพันธ์กับผู้เรียน
ผู้ประเมิน นักเรียนประเมินตนเอง ครู พ่อแม่

อ่านข้อความข้างล่าง หากเห็นว่าตรงตามลักษณะของนักเรียน ให้เขียน
เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง แล้วนับคะแนนที่ได้

แววภาษา	แววภาษา
1. ชอบเล่นเกมหรือทำกิจกรรมทางภาษา เช่น ปริศนาอักษรไขว้	✓
2. ชอบท่องและจดจำศัพท์ บทนิพนธ์ โคลง กลอน	
3. สนใจอ่านทุกอย่างที่ผ่านพบ (นวนิยาย ข่าว สารคดี ฯลฯ)	✓
4. สนใจที่จะเขียนหนังสือ	
5. ชอบเล่า	
6. ชอบอ่านหนังสือ มีหนังสือติดตัว	✓
7. ชอบจดบันทึก ชอบเขียน (นวนิยาย นิทาน โคลงกลอน หรือสารคดี)	
8. มีอารมณ์ขัน ชอบเล่าเรื่องตลก เรื่องขำขัน	✓
9. เข้าร่วมทำกิจกรรมทางภาษาทุกครั้งที่มีโอกาส	
10. ชอบสร้างศัพท์หรือสำนวนแปลกๆ ขึ้นใช้เอง	
11. ความจำดี รู้ และจำศัพท์ ชื่อสิ่งของ บทประพันธ์โคลง กลอน ได้เร็ว	✓

ตารางที่ 2.6 (ต่อ)

แวกภาษา	แวกภาษา
12. ใช้คำได้เหมาะสม เรียบเรียงเป็นภาษาที่สละสลวย	
13. แสดงความคิด ความต้องการหรือความรู้สึกของตนเอง ให้ผู้อื่นเข้าใจได้ชัดเจนโดยใช้ถ้อยคำที่รัดกุมเหมาะสม	✓
14. เข้าใจเรื่องที่อ่านหรือฟังได้รวดเร็วและแจ่มแจ้ง	✓
15. สามารถเข้าใจความหมายลึกซึ้งที่แฝงอยู่ในเรื่องที่อ่านหรือฟังได้	
16. รู้จักใช้คำเปรียบเทียบเพื่ออธิบายให้เข้าใจความหมายได้แจ่มชัด	
17. สามารถเล่าเรื่องได้อย่างสนุกสนาน น่าติดตาม	✓
18. สามารถเรียนภาษาต่างๆ ได้รวดเร็ว ง่ายตาย	
19. สามารถวิจารณ์เรื่องที่อ่านหรือฟังได้อย่างสร้างสรรค์	
20. สามารถแสดงแนวคิดใหม่ๆ จากเรื่องที่อ่านหรือฟังได้ดี	
21. ใช้ภาษาที่ทำให้เกิดจินตนาการได้อย่างแจ่มชัดและมีสีสัน	
22. ใช้คำบรรยายให้เห็นความงามและแสดงอารมณ์ที่ละเอียดอ่อนได้	
23. ใช้ภาษาที่สละสลวย ลึกซึ้ง งดงาม	
24. สามารถแต่งเรื่องจากความคิดของตนเองได้อย่างสร้างสรรค์ สลับซับซ้อน พิสดาร เต็มไปด้วยจินตนาการ	✓
25. ประสบความสำเร็จในการพูด เช่น ได้ว่าที่ ว่ากลอนสด พูดชักชวน	
26. สนใจและชอบศึกษาที่มาของคำศัพท์ต่างๆ	
27. ชอบแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาที่ตน หรือผู้อื่นใช้ เช่น ภาษาในสื่อมวลชน	
28. ชอบเล่น คำผวน คำพ้องเสียง	✓
29. เป็นขุมความรู้ทางด้านภาษาและหรือวรรณกรรม	
30. แสดงความคิดเห็นได้อย่างมีวิจารณ์ญาณ มีเหตุผล	
รวม	10

ตารางที่ 2.7 แบบสำรวจความสอดคล้องของการประเมินแวว ภาษา (F.8)

ชื่อนักเรียน ชั้น

โรงเรียน อายุ ปี เดือน

วันที่ ชื่อผู้ประเมิน

แววภาษา	แวว ภาษา (ตนเอง)	แวว ภาษา (ครู)	แวว ภาษา (พ่อแม่)	ระดับ ความสอดคล้อง ของคำตอบว่า “ใช่”		
				1	2	3
1. ชอบเล่นเกมหรือทำกิจกรรมทาง ภาษา เช่น ปริศนาอักษรไขว้	✓	✓	✓			✓
2. ชอบท่องและจดจำคำศัพท์ บทนิพนธ์ โคลง กลอน		✓		✓		
3. สนใจอ่านทุกอย่างที่ผ่านพบ (นวนิยาย ข่าว สารคดี ฯลฯ)	✓		✓		✓	
4. สนใจที่จะเขียนหนังสือ						
5. ชอบเล่า		✓	✓		✓	
6. ชอบอ่านหนังสือ มีหนังสือติดตัว	✓	✓	✓			✓
7. ชอบจดบันทึก ชอบเขียน (นวนิยาย นิทาน โคลง กลอน หรือสารคดี)						
8. มีอารมณ์ขัน ชอบเล่าเรื่องตลก เรื่องขำขัน	✓	✓	✓			✓

ตารางที่ 2.7 (ต่อ)

แนวภาษา	แนว ภาษา (ตนเอง)	แนว ภาษา (ครู)	แนว ภาษา (พ่อแม่)	ระดับ ความสอดคล้อง ของคำตอบว่า “ใช่”		
				1	2	3
9. เข้าร่วมทำกิจกรรมทางภาษา ทุกครั้งที่มีโอกาส		✓		✓		
10. ขอบสร่างศัพท์หรือสำนวน แปลกๆ ขึ้นใช้เอง						
11. ความจำดี รู้ และจำศัพท์ ชื่อสิ่งของ บทประพันธ์โคลง กลอน ได้เร็ว	✓	✓	✓			✓
12. ใช้คำได้เหมาะสม เรียบเรียง เป็นภาษาที่สละสลวย		✓		✓		
13. แสดงความคิด ความต้องการหรือ ความรู้สึกของตนเองให้ผู้อื่น เข้าใจได้ชัดเจนโดยใช้ถ้อยคำ ที่รัดกุมเหมาะสม	✓		✓		✓	
14. เข้าใจเรื่องที่อ่านหรือฟัง ได้รวดเร็วและแจ่มแจ้ง	✓	✓	✓			✓
15. สามารถเข้าใจความหมายลึกซึ้ง ที่แฝงอยู่ในเรื่องที่อ่านหรือฟังได้						
16. รู้จักใช้คำเปรียบเทียบเพื่อ อธิบายให้เข้าใจความหมาย ได้แจ่มชัด		✓		✓		

ตารางที่ 2.7 (ต่อ)

แนวภาษา	แนวภาษา (ตนเอง)	แนวภาษา (ครู)	แนวภาษา (พ่อแม่)	ระดับ ความสอดคล้อง ของคำตอบว่า “ใช่”		
				1	2	3
17. สามารถเล่าเรื่องได้อย่าง สนุกสนาน น่าติดตาม	✓	✓	✓			✓
18. สามารถเรียนภาษาต่างๆ ได้รวดเร็ว ง่ายดาย						
19. สามารถวิจารณ์เรื่องที่อ่าน หรือฟังได้อย่างสร้างสรรค์		✓	✓		✓	
20. สามารถแสดงแนวคิดใหม่ๆ จากเรื่องที่อ่านหรือฟังได้ดี						
21. ใช้ภาษาที่ทำให้เกิดจินตนาการ ได้อย่างแจ่มชัดและมีสีสัน						
22. ใช้คำบรรยายให้เห็นความงามและ แสดงอารมณ์ที่ละเอียดอ่อนได้						
23. ใช้ภาษาที่สละสลวย ลึกซึ้ง งดงาม						
24. สามารถแต่งเรื่องจากความคิด ของตนเองได้อย่างสร้างสรรค์ สลับซับซ้อน พิศดาร เต็มไป ด้วยจินตนาการ	✓			✓		
25. ประสบความสำเร็จในการพูด เช่น ได้ว่าที่ ว่ากลอนสด พูดชักชวน		✓	✓		✓	

ตารางที่ 2.7 (ต่อ)

แนวภาษา	แนว ภาษา (ตนเอง)	แนว ภาษา (ครู)	แนว ภาษา (พ่อแม่)	ระดับ ความสอดคล้อง ของคำตอบว่า “ใช่”		
				1	2	3
26. สนใจและชอบศึกษาที่มาของ คำศัพท์ต่างๆ						
27. ชอบแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ภาษาที่ตน หรือผู้อื่นใช้ เช่น ภาษาในสื่อมวลชน		✓	✓		✓	
28. ชอบเล่น คำผวน คำพ้องเสียง	✓	✓	✓			✓
29. เป็นขุมความรู้ทางด้านภาษา และหรือวรรณกรรม						
30. แสดงความคิดเห็นได้อย่าง มีวิจารณ์ญาณ มีเหตุมีผล						
รวมแต่ละข้อ	10	15	14	5	6	7
คูณด้วยน้ำหนักคะแนน				x1	x3	x5
รวมคะแนน				5	18	35
					48	
				ลำดับที่ 19		

ตารางที่ 2.8 แบบเสนอผลกระบวนกรร่อนหาเพชร (F.9)

ที่	ชื่อ - ชื่อสกุล	คะแนนเฉลี่ยสะสม 3 เทอม	ลำดับที่	คะแนนแว่วภาษา (ความสอดคล้อง)	ลำดับที่	ความเห็น
1		3.95	3	121	1	เข้าโครงการ
2		3.78	15	69	17	เข้าโครงการ
3		3.51	28	74	11	เข้าโครงการ
4		3.77	16	69	17	เข้าโครงการ
5		3.60	23	62	28	สำรอง
6		3.91	4	102	3	เข้าโครงการ
7		3.82	14	90	4	เข้าโครงการ
8		3.86	9	66	22	สำรอง
9		3.91	4	62	28	สำรอง
10		3.83	12	74	11	เข้าโครงการ
11		3.86	9	74	11	เข้าโครงการ
12		3.58	25	79	7	เข้าโครงการ
13		3.96	1	75	10	เข้าโครงการ
14		3.90	6	68	19	เข้าโครงการ
15		3.96	1	68	19	เข้าโครงการ
16		3.77	16	67	21	เข้าโครงการ
17		3.84	11	66	22	สำรอง
18		3.76	18	65	24	สำรอง
19		3.57	26	65	24	สำรอง
20		3.87	8	64	26	สำรอง
21		3.60	23	74	11	เข้าโครงการ
22		3.64	22	74	2	เข้าโครงการ
23		3.83	12	112	8	เข้าโครงการ

ตารางที่ 2.8 (ต่อ)

ที่	ชื่อ - ชื่อสกุล	คะแนนเฉลี่ยสะสม 3 เทอม	ลำดับที่	คะแนนแววภาษา (ความสอดคล้อง)	ลำดับที่	ความเห็น
24		3.73	20	74	11	เข้าโครงการ
25		3.68	21	84	6	เข้าโครงการ
26		3.50	29	70	16	เข้าโครงการ
27		3.75	19	63	27	สำรอง
28		3.55	27	86	5	เข้าโครงการ
29		3.89	7	77	9	เข้าโครงการ

หมายเหตุ จะเห็นได้ว่าการคัดเลือกได้ให้ความสำคัญกับคะแนนแววภาษาสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยสะสมของวิชาภาษาไทย

ตารางที่ 2.9 แบบสรุปผลของการเสาะหาเบื้องต้น (F.10)

โรงเรียน ระดับชั้น	กรุงเทพ คริสเตียน		บดินทร เดชา		สตรีวิทยา	
	ม.4	ม.5	ม.4	ม.5	ม.4	ม.5
ภาษาไทย						
จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 - 5 ในโรงเรียน	404	296	673	728	728	647
จำนวนนักเรียนที่ได้รับการคัดเลือก	21	27	28	28	29	29
จำนวนนักเรียนที่ย้ายโรงเรียน เพราะสอบติดที่อื่น	5	-	-	-	15	-
จำนวนนักเรียนที่ขอถอนตัวจากโครงการ	1	-	-	-	4	11
เหลือนักเรียนในโครงการ	15	27	28	28	10	18
รวมนักเรียนในโครงการ 145 คน หรือร้อยละ 4.17 ของนักเรียนที่เป็นประชากร (3,476 คน)						

□ การวางแผนการจัดการศึกษา

การวางแผนการจัดการศึกษามีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2.10 การวางแผนการจัดการศึกษา

งาน	ผู้รับผิดชอบ
การจัดตารางเรียน (F.11) สภาพแวดล้อมในโรงเรียน (F.12) การสื่อสารกับผู้ปกครอง ชุมชน ค่าใช้จ่าย (F.13)	ฝ่ายวิชาการ <ul style="list-style-type: none">● มีนาคม● พฤษภาคม● สิงหาคม - กันยายน
การจัดหาหนังสือ ตำรา อุปกรณ์ การจัดทำสื่อการสอน ครุภัณฑ์	หัวหน้าหมวดวิชา <ul style="list-style-type: none">● มีนาคม - พฤษภาคม
ทำเนียบครู (ดูภาคผนวก) ปฐมนิเทศ (ดูสื่อและคู่มือ) แผนการสอน และแผนการเรียน (F.11)	ผู้สอน <ul style="list-style-type: none">● มีนาคม - พฤษภาคม

○ ฝ่ายวิชาการ

การวางแผนการจัดการศึกษาที่ฝ่ายวิชาการต้องรับผิดชอบประกอบด้วย

- การจัดตารางเรียนและแผนการเรียน (F.11)
- การสำรวจและสร้างความพร้อมทางด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน (F.12)

- การสื่อสารกับผู้ปกครอง ชุมชน
- การประมาณการค่าใช้จ่าย เพื่อขอตั้งงบประมาณ (F.13)
ดังรายละเอียดต่อไปนี้

- **การจัดตารางเรียน และแผนการเรียน (F.11)**

ในการออกแบบหลักสูตรนี้ใช้วิธีการประสมกันระหว่าง

1) วิจัยหลักสูตรให้เด็กจบเร็วขึ้นโดยที่ยังมีเนื้อหาเท่าเดิม แต่ยังคงให้เรียนร่วมกับเพื่อนๆ จนจบหลักสูตรพร้อมกันโดย

2) ให้เรียนหลักสูตรเสริมคือหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์และหลักสูตรขยายประสบการณ์ และหลักสูตรทางภาษาอื่นๆ

สำหรับในโครงการได้ใช้แผนการเรียนดังต่อไปนี้ ซึ่งท่านสามารถปรับได้ให้เหมาะสมกับความสามารถและสภาพแวดล้อมของโรงเรียนของท่าน

ตารางที่ 2.11 แผนการเรียนหลักสูตรสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษในระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย (F.11)

ชั้นเรียนปกติ	เทอมต้น	ร้อยละ	เทอมปลาย	ร้อยละ
มัธยมศึกษา ปีที่ 4	<p>ลงทะเบียนเรียนรายวิชา ท 401 ท 402 เรียนในตารางการเรียน ท 401 (2 ชม.) เรียน</p> <p>1. หลักสูตรลดระยะเวลาเรียน 2. หลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์</p> <p>วัดผล</p> <p>1. สอบ ท 401 2. สอบ ท 402 3. คะแนนสะสมจากงานประมาณ 5 - 7 ชิ้น 4. คะแนนสะสมจากโครงการ อย่างน้อย 2 ชิ้น (หลักสูตรลดระยะเวลา 1 ชิ้น หลักสูตร เพิ่มพูนประสบการณ์ 1 ชิ้น ถ้าทำมากกว่า 2 ชิ้น จะไปได้คะแนนในจิตพิสัย เป็น คะแนนความมุ่งมั่น วิริยะอดทน)</p>	20 20 20 20	<p>ลงทะเบียนเรียนรายวิชา ท 503 ท 504 เรียนในตารางการเรียน ท 402 (2 ชม.) เรียน</p> <p>1. หลักสูตรลดระยะเวลาเรียน 2. หลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์</p> <p>วัดผล</p> <p>1. สอบ ท 503 2. สอบ ท 504 3. คะแนนสะสมจากงานประมาณ 5 - 7 ชิ้น 4. คะแนนสะสมจากโครงการ อย่างน้อย 2 ชิ้น (หลักสูตรลดระยะเวลา 1 ชิ้น หลักสูตร เพิ่มพูนประสบการณ์ 1 ชิ้น ถ้าทำมากกว่า 2 ชิ้น จะไปได้คะแนนในจิตพิสัย เป็น คะแนนความมุ่งมั่น วิริยะอดทน)</p>	20 20 20 20

ตารางที่ 2.11 (ต่อ)

ชั้นเรียนปกติ	เทอมต้น	ร้อยละ	เทอมปลาย	ร้อยละ
	5. คะแนนจิตพิสัย (ความมุ่งมั่น วิริยะ อุทิศหะ ความเอื้ออาทร ความสามารถ ในการจัดการ ความรับผิดชอบ ความเป็นผู้นำ)	20	5. คะแนนจิตพิสัย (ความมุ่งมั่น วิริยะ อุทิศหะ ความเอื้ออาทร ความสามารถ ในการจัดการ ความรับผิดชอบ ความเป็นผู้นำ)	20
มัธยมศึกษา ปีที่ 5	ลงทะเบียนเรียนรายวิชา ท 605 ท 606 เรียนในตารางการเรียน ท 503 (2 ชม.) เรียน 1. หลักสูตรลดระยะเวลาเรียน 2. หลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ วัดผล 1. สอบ ท 605 2. สอบ ท 606 3. คะแนนสะสมจากงานประมาณ 3-5 ชิ้น 4. คะแนนสะสมจากโครงการอย่างน้อย 2 ชิ้น (หลักสูตรลดระยะเวลา 1 ชิ้น หลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ 1 ชิ้น ถ้าทำมากกว่า 2 ชิ้น จะไปได้คะแนน	20 20 20 20	ลงทะเบียนเรียนรายวิชา ท 041 หรือ ท 042 เรียนในตารางการเรียน ท 504 (2 ชม.) เรียน 1. หลักสูตรขยายประสบการณ์ วัดผล 2. คะแนนสะสมจากโครงการอย่างน้อย 2 ชิ้น ถ้าทำมากกว่า 2 ชิ้น จะไปได้ คะแนนในจิตพิสัย เป็นคะแนน ความมุ่งมั่น วิริยะอุทิศหะ 3. คะแนนจิตพิสัย (ความมุ่งมั่น วิริยะ อุทิศหะ ความเอื้ออาทร ความสามารถ ในการจัดการ ความรับผิดชอบ ความเป็นผู้นำ)	60 40

ตารางที่ 2.11 (ต่อ)

ชั้นเรียนปกติ	เทอมต้น	ร้อยละ	เทอมปลาย	ร้อยละ
	<p>ในจิตพิสัย เป็นคะแนนความมุ่งมั่น วิริยะอุตสาหะ)</p> <p>5. คะแนนจิตพิสัย (ความมุ่งมั่น วิริยะ อุตสาหะ ความเอื้ออาทร ความสามารถ ในการจัดการ ความรับผิดชอบ ความเป็นผู้นำ ความสามารถใน การทำงานเป็นทีม)</p>	20		
มัธยมศึกษา ปีที่ 6	<p>นักเรียนมีทางเลือก 5 ทาง คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่เรียนวิชาภาษาไทย ใช้เวลาของ ท 605 และ ท 606 ศึกษาริชาอื่นๆ ที่ตนเองสนใจ 2. เลือกเรียนวิชาเลือกของภาษาไทยเช่น ท 043 ท 044 แล้วทำงานหรือฝึกงานกับกวีวิชาการอุปถัมภ์ 3. ศึกษารายวิชาต่างประเทศเป็นภาษาที่ 3 หรือ 4 ที่โรงเรียนจะจัดการสอนให้หากมีความต้องการโดยอนาคตอาจจะมีทุนให้สำหรับภาษาที่เป็นที่ต้องการของประเทศ เช่น ภาษาเพื่อนบ้านและอาจจะมีทุนนี้ทำงานตามสถานทูตต่างๆ 4. (ในอนาคตเมื่อมหาวิทยาลัยพร้อม) เลือกเรียนหลักสูตร Advanced Placement (AP) ของมหาวิทยาลัยต่างๆ เช่น วิทยาลัยในคณะอักษรศาสตร์ สื่อสารมวลชน วารสารศาสตร์ กฎหมาย ฯลฯ แล้วสะสมหน่วยกิตไว้จนกว่าจะเข้าสอบมหาวิทยาลัย แล้วสามารถเทียบโอนหน่วยกิตเข้ามหาวิทยาลัยได้ 5. ฝึกงานและทำโครงการภายใต้การดูแลของนักวิชาการอุปถัมภ์ 			

● สภาพแวดล้อมในโรงเรียน

ตารางที่ 2.12 การสำรวจและสร้างความพร้อมทางด้าน
สภาพแวดล้อมในโรงเรียน (F.12)

สภาพแวดล้อม	กรุงเทพ คริสเตียน	บดินทร เดชา	สตรี วิทยา
1. การจัดห้องเรียนให้เอื้อต่อการทำงาน เป็นกลุ่มอภิปราย	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
2. อีกรูปภาพในการเคลื่อนไหวในห้องเรียน	ไม่มี	มี	ไม่มี
3. การมีกิจกรรมหลากหลายให้เลือกทำใน ห้องเรียน	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
4. มีการเน้นพัฒนาการของเด็กเป็นรายบุคคล	ไม่มี	มี	ไม่มี
5. การให้ทำโครงการ (เดี่ยว)	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
6. การให้ทำโครงการ (กลุ่ม)	ไม่มี	มี	มี
7. อุปกรณ์ / เครื่องมือ ที่เด็กสามารถใช้ได้ เมื่อจำเป็น	มีครบ ยกเว้น Handycam School net	มีครบ ยกเว้น Handy- cam	มีครบ ยกเว้น School net
8. ห้องให้นักเรียนค้นคว้าทางภาษา	ไม่มี	มี	มี
9. ชมรมภาษา	มี	มี	มี
10. มีการจัดนิทรรศการผลงานของเด็ก	ไม่มี	มี	มี
11. ส่งนักเรียนเข้าประกวดกิจกรรมทางภาษา	มี	มี	มี
12. เคยชนะการประกวดกิจกรรมทางภาษา	เคย	มี	เคย
13. เคยเชิญนักเขียน นักพูดทางภาษามา บรรยาย	เคย	มี	ไม่เคย

ตารางที่ 2.12 (ต่อ)

สภาพแวดล้อม	กรุงเทพ คริสเตียน	บดินทร เดชา	สตรี วิทยา
14. พานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่	เคย	มี	ทำอยู่
15. มีโครงการฝึกงาน	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
16. ในชมรมภาษาอังกฤษ เด็กต้องใช้ภาษาอังกฤษ	ใช่	ไม่ต้อง	ไม่ต้อง
17. มีกิจกรรมให้นักเรียนไปศึกษาต่างประเทศ	มี	มี	มี
18. มีโปรแกรมที่เรียนเป็นภาษาอังกฤษ	มี	ไม่มี	ไม่มี
19. มี e-mail ให้ครูในโครงการใช้	มี	ไม่มี	ไม่มี
20. มี e-mail ให้นักเรียนในโครงการใช้	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
21. มีนักวิชาการอุปถัมภ์จากสมาคมศิษย์เก่า หรือผู้ปกครองที่สามารถรับพจนาน้ำเอก หรือพจนาน้ำหนึ่งไปฝึกงานได้	มี	มี	มี

ความพร้อมเหล่านี้ ถ้ามีไม่ครบก็ไม่ต้องตกใจ เพราะโรงเรียนทั้ง 3 โรงเรียนก็ไม่ครบ แต่บางโรงเรียนจะมีมากกว่า และความสำเร็จมากน้อยของโครงการนั้นก็ขึ้นอยู่กับความพร้อมนี้ จึงขอความกรุณาผู้บริหารโรงเรียนช่วยอำนวยความสะดวกในเรื่องเหล่านี้ด้วย เพราะการทำให้เด็กที่มีความสามารถพิเศษคือการเริ่มต้น ไม่ช้าก็จะมีกานำกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้ ไปปรับใช้กับเด็กทุกคน ซึ่งหมายถึงการพัฒนาผู้เรียนทุกคนตามศักยภาพของเขานั่นเอง

● การสื่อสารกับผู้ปกครอง ชุมชน

การสื่อสารกับผู้ปกครองนี้เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง เพราะผู้ปกครองจะเคยชินกับระบบการสอบเข้ามหาวิทยาลัยแบบเดิม และจะไม่เห็นความสำคัญของการพัฒนาความสามารถพิเศษด้านต่างๆ ของลูก หลายคนคิดว่า ไม่อยากให้ลูกเสียเวลา กลัวลูกเหนื่อย เพราะต้องทบทวนวิชา คิดว่าอยากให้ลูกเป็นหมอ เป็นวิศวกร ไม่อยากให้เสียเวลากับภาษาไทย หัวหน้าหมวดจึงควรทำความเข้าใจ และอาจใช้เอกสารที่จัดทำโดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการสื่อสาร นอกจากนี้ การเชิญผู้ปกครองและนักเรียนมาประชุม ควรเชิญนักเรียนที่ผ่านโครงการมาแล้วและผู้ปกครองที่เห็นคุณค่าของการพัฒนามาร่วมประชุมด้วย ตลอดจนการแสดงแผนการเรียน โอกาสของผู้เรียนในด้านการสร้างประสบการณ์ในการทำงาน และการพัฒนาโดยองค์รวมทั้งทางด้านสติปัญญา อารมณ์ และจริยธรรม (ดูเรื่องการวัดผล) จะทำให้ผู้ปกครองและนักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าโครงการเกิดความเข้าใจและให้ความร่วมมือ ทั้งนี้ ความร่วมมือจากนักเรียนและผู้ปกครองเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาความสามารถพิเศษของผู้เรียน

● การประมาณการค่าใช้จ่ายเพื่อขอตั้งงบประมาณ (F.13)

โครงการนี้ ได้รับเงินสมทบจากหน่วยงานต่างๆ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายใน 1 ภาคการศึกษา ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2.13 ประเมินการค่าใช้จ่าย (F.13)

ค่าใช้จ่าย	งบประมาณที่ได้			
	งบปกติ ของโรงเรียน	งบสมทบ จากสมาคม ครู-ผู้ปกครอง	งบสมทบจาก สภ.ศ. (เฉพาะ ในโครงการ นำร่อง)	งบสมทบ จาก กรมสามัญ ศึกษา
ค่าตอบแทน / เงินเดือน	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหาร - ผู้ช่วยวิชาการ - หัวหน้าหมวด 	<ul style="list-style-type: none"> - สมทบงบจ้าง ผู้สอนมาทำงาน ประจำเพื่อลด คาบสอนให้ครู มีเวลาไปทำ โครงการ 8 ชั่วโมง/สัปดาห์ - ค่าตอบแทน วิทยากรและ นักวิชาการ อุปถัมภ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ค่าตอบแทน นักวิจัย 	
ค่าใช้จ่าย	<ul style="list-style-type: none"> - ถ่ายเอกสาร - พานหะ (ทัศนศึกษา) 	<ul style="list-style-type: none"> - ค่าพิมพ์ผลงาน ของนักเรียน ที่มีคุณภาพ ออกเผยแพร่ - ค่าอาหาร เครื่องดื่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - ค่าใช้จ่าย ในการทำ การวิจัย - ค่าใช้จ่าย ในการทำ นิทรรศการ เพื่อเผยแพร่ 	<ul style="list-style-type: none"> - ค่าทำ รายงาน
ค่าวัสดุ ตำรา หนังสือ	<ul style="list-style-type: none"> - วัสดุสิ่งพิมพ์ 		<ul style="list-style-type: none"> - ผลงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - ตำรา เอกสาร

เมื่อจังหวัดรับนโยบาย โรงเรียนต้องเสนอตั้งงบประมาณบางส่วน โดยเฉพาะส่วนที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา รับผิดชอบ ค่าใช้จ่ายในการวิจัยและประเมินโครงการให้เป็นงบประมาณต่อไป

○ หัวหน้าหมวดวิชา

ความรับผิดชอบของหัวหน้าหมวด ประกอบด้วย

1. งานเสาะหา (เป็นงานที่ต้องทำร่วมกันกับฝ่ายวิชาการ)
2. ตารางสอนและตารางการเรียน (ทำร่วมกันกับฝ่ายวิชาการ)
3. การจัดหาหนังสือ ตำรา อุปกรณ์
4. การจัดทำสื่อการสอน
5. การทำเรื่องขอใช้ครุภัณฑ์
6. การตั้งเรื่องขออนุมัติการจัดกิจกรรมทางภาษา
7. การจัดหาเวทีให้นักเรียนแสดงผลงาน(ทำร่วมกันกับฝ่ายวิชาการ)
8. การจัดตั้งกองทุนสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ (ทำร่วมกันกับฝ่ายวิชาการ)

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

● งานเสาะหา

งานเสาะหาดังที่ได้กล่าวมาแล้ว เป็นงานที่ต้องทำร่วมกันระหว่างฝ่ายวิชาการและหมวดวิชา โดยเฉพาะการเสาะหาและจัดทำตารางสอน จึงควรมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวางแผนงานและผู้รับผิดชอบ โดยฝ่ายวิชาการควรมีการติดตามงานเป็นระยะ (รายเดือน) ซึ่งได้สรุปแผนงานไว้แล้วดังตารางที่ 2.1 และแผนการเรียนหลักสูตรผู้มีความสามารถพิเศษ ดังในตารางที่ 2.11 นอกจากนี้ หัวหน้าหมวดยัง

มีหน้าที่จัดหาอุปกรณ์ ตำรา จัดทำสื่อการสอนให้พอกับจำนวนผู้เรียน (ที่เรียนเป็นกลุ่ม 4 - 6 คน) และการอำนวยความสะดวกในการใช้ครุภัณฑ์

ครุภัณฑ์ที่จำเป็นตลอดเวลา คือ คอมพิวเตอร์ (ที่สามารถใช้กับมัลติมีเดียได้) เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์

ครุภัณฑ์ที่ใช้เป็นระยะ ๆ คือ เครื่องสแกนเนอร์ และ C.D. Writer เครื่องฉาย วิดีทัศน์ เครื่องถ่ายวิดีโอ

นอกจากนี้ หากสามารถจัดการให้ครูมี e-mail ใช้ และมี Homepage ของโรงเรียน ก็จะทำให้สามารถสื่อสารกับศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพของเด็กและเยาวชน หรือสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นนักวิชาการที่เลี้ยง และในอนาคตหากสามารถจัดหา e-mail ให้นักเรียนในโครงการ ก็จะทำให้การสื่อสารและประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญอุปถัมภ์ทำได้สะดวกยิ่งขึ้น

● การจัดหาหนังสือ ตำรา อุปกรณ์

การจัดหาหนังสือ ตำรา อุปกรณ์นั้นขึ้นอยู่กับหลักสูตรที่ออกแบบ หากโรงเรียนสนใจใช้หลักสูตรที่คณะผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นในระยะต้น จะมีรายชื่อ อุปกรณ์ สื่อ ที่ต้องซื้อเพิ่มเติม (ดูภาคผนวกของหนังสือคู่มือและสื่อการสอน หลักสูตรลดระยะเวลาเรียน หลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์สำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทย (สำออง หิรัญบุรณะ และคณะ, 2544)

● การจัดทำสื่อการสอน

ในระยะต้นโรงเรียนควรจะต้องใช้หลักสูตรที่คณะผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นก่อน โดยอาจจะปรับให้เหมาะกับสภาพแวดล้อมในจังหวัดของตน จนกว่าจะเข้าใจแนวคิดและวิธีการ แต่เนื่องจากสื่อการสอน 2 ชุดนี้ เน้น

ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนเป็นหลัก และนักเรียนแต่ละคนจะมีจินตนาการที่แตกต่างกันไป จะพบว่าในการทดลองสื่อในโครงการนำร่อง ผลงานของนักเรียนโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) และโรงเรียนสตรีวิทยา ที่ออกมาล้วนมีเอกลักษณ์ของตนเองที่สะท้อนให้เห็นปรัชญา ความเชื่อและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนแต่ละโรง กล่าวคือโครงการงานของโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัยค่อนข้างจะเน้นการใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์ในชีวิตประจำวัน เช่น การเป็นพิธีกร การเขียนและรวบรวมเรื่องขบขัน การทำวารสารให้โรงเรียน ที่ต้องใช้เทคโนโลยีในการนำเสนอ เช่น การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์โดยใช้กราฟฟิกอาร์ต หรือการทำ Powerpoint ที่ต้องใช้คอมพิวเตอร์ในการนำเสนอผลงาน ส่วนโครงการงานของโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) มักจะเน้นการเชิญผู้เชี่ยวชาญทางด้านต่างๆ มาจุดประกายให้นักเรียนเกิดจินตนาการ หรือเน้นการพานักเรียนไปทัศนศึกษาแล้วกลับมาสร้างผลงาน ส่วนผลงานของนักเรียนโรงเรียนสตรีวิทยานั้น จะเน้นการเขียนเชิงสร้างสรรค์จากจินตนาการออกมาเป็นเรื่องสั้น หรือการแปลวรรณกรรมออกมาในรูปแบบของ C.D เพื่อให้เด็กรุ่นใหม่สามารถเข้าถึงวรรณกรรมเอกในภาษาไทยได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความสามารถพิเศษด้านต่างๆ ของผู้เรียน และเครื่องอำนวยความสะดวกที่นักเรียน หรือโรงเรียนสามารถนำมาใช้ได้ ในโครงการ

● การทำเรื่องขอใช้ครุภัณฑ์ หรือขออนุมัติการจัดทำกิจกรรมทางภาษา

การทำเรื่องขอใช้ครุภัณฑ์ หรือขออนุมัติการจัดทำกิจกรรมทางภาษา เช่น การทัศนศึกษาหรือการจัดทำค่าย เป็นเรื่องที่หัวหน้าหมวดทำ

เป็นประจำและมีความชำนาญอยู่แล้ว จากการดำเนินงานโครงการ พบว่าการวางแผนงานล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ เช่น การจัดโครงการทัศนศึกษาหรือขออนุมัติเชิญวิทยากรในการทำกิจกรรม โดยตั้งเรื่องขออนุมัติไว้ทั้งหมด รวมไปถึงการจองพาหนะ การแจ้งผู้ปกครองล่วงหน้า จะช่วยให้การทำงานสะดวกขึ้นแต่ก็ยังต้องมีการเตือนก่อนการลงมือปฏิบัติจริง นอกจากนี้ควรประสานงานกับฝ่ายคอมพิวเตอร์กำหนดเวลาให้เด็กสามารถเข้ามาใช้เครื่องมือได้อย่างเป็นระบบ และในหมวดวิชาก็ควรจะมีเครื่องคอมพิวเตอร์อย่างน้อย 1 เครื่อง เพื่อช่วยในการทำสื่อเสริม และให้นักเรียนได้ใช้เมื่อจำเป็น แต่ทั้งนี้ จะต้องมีการติดตั้งการฆ่าไวรัสทั้งใน Drive C และ Drive A ทุกครั้งก่อนเปิดเครื่อง เพราะจะใช้กันหลายมือ และเครื่องนี้ไม่ควรโยงกับเครื่องในระบบ LAN ของโรงเรียน

● การหาเวทีจัดแสดงผลงาน

เนื่องจากโครงการนี้ เน้นให้นักเรียนเป็นผู้สร้างและผู้ผลิต ไม่ใช่ผู้บริโภค โครงสร้างที่สำคัญคือการคัดสรรงานที่มีคุณภาพไปจัดแสดงผลงาน จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจมาตรฐานสากลของมืออาชีพ ตามปกติโรงเรียนมักจะมียานประจำปีที่ใช้เป็นเวทีให้นักเรียนได้ประสบการณ์และการวิจารณ์ที่สร้างสรรค์ และนักเรียนจำเป็นจะต้องจัดทำต้นฉบับที่ได้มาตรฐานของมืออาชีพไปแสดง แต่นักเรียนก็ยังต้องการเวทีจริง เช่น ในโครงการนำร่อง ได้ให้นักเรียนไปแสดงผลงานที่ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ กรุงเทพฯ และผลที่ได้ตามมาคือการทำสื่อมวลชน อาทิ หนังสือพิมพ์และโทรทัศน์ติดตามมาทำข่าว ซึ่งสร้างชื่อเสียงให้แก่โรงเรียน สร้างความภูมิใจ และความมั่นใจที่จะพัฒนางานให้ดีขึ้น หรือสร้างงานขึ้นไป (ที่ดีกว่าเดิม)

- **การจัดตั้งกองทุนสำหรับการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ**

ดังที่กล่าวมาแล้วว่า เนื่องจากโครงการนี้ เน้นให้นักเรียนเป็นผู้สร้างและผู้ผลิต ไม่ใช่ผู้บริโภค โครงสร้างที่สำคัญคือการคัดสรรงานที่มีคุณภาพไปจัดแสดง อันหมายถึงการจัดทำต้นฉบับที่ได้มาตรฐานมืออาชีพ ในกรณีนี้ จำเป็นต้องมีค่าใช้จ่าย ซึ่งในระยะเริ่มแรกอาจจะต้องขอความร่วมมือจากผู้ปกครองของนักเรียน หรือสมาคมผู้ปกครอง-ครู และพบว่า มีผลงานของนักเรียนที่ได้คุณภาพและจะมีสำนักพิมพ์ที่ต้องการขอลิขสิทธิ์ไปจัดทำเพื่อจำหน่าย โรงเรียนจึงควรจัดตั้งกองทุนสำหรับการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษและหักค่าลิขสิทธิ์บางส่วนเข้ากองทุน นอกจากนี้ อาจจะต้องมีการจัดกิจกรรมเพื่อหาทุน เช่น การให้นักเรียนผลิตผลงานมาจัดจำหน่ายขณะที่นำผลงานไปจัดแสดงนิทรรศการ

- **ผู้สอน**

- **การเตรียมความพร้อมของผู้สอน (F.14)**

งานหลักในการเตรียมการของผู้สอน คือ การเตรียมความพร้อมในเรื่องการวางแผน สื่อการสอน อุปกรณ์ก่อนเริ่มโครงการ ดังรายละเอียดในตารางที่ 2.14

ตารางที่ 2.14 การเตรียมความพร้อมของผู้สอน (F.14)

มกราคม	<p>เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับแนวคิด ลักษณะของผู้ที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษา วัตถุประสงค์ กระบวนการเสาะหา วิธีการจัดการ วิธีการสอน วิธีการเรียนการสอน และแนวการวัดผล ฯลฯ (ครูควรมีนักวิจัยที่เลี้ยงจากสถาบันอุดมศึกษาเป็นที่ปรึกษา)</p>
มีนาคม - เมษายน	<ul style="list-style-type: none"> ● กรอกทำเนียบของครู (ดูภาคผนวก) <ul style="list-style-type: none"> ○ ลองทำแบบทดสอบทั้งหมดที่จะให้นักเรียนทำ เพื่อให้เข้าใจแนวคิดและกระบวนการ ○ เตรียมสื่อการสอน และอุปกรณ์ ● เอกสารประกอบการปฐมนิเทศ (ดูสื่อและคู่มือครู) ● เตรียมทำเนียบนักเรียน (ดูภาคผนวก) สื่อการสอน อุปกรณ์ หนังสือ ● เตรียมแบบทดสอบก่อนการเรียน (ดูภาคผนวก) <ul style="list-style-type: none"> ○ มัธยมศึกษาปีที่ 4 แบบสำรวจแววภาษา (F.5 และ F.6) ○ มัธยมศึกษาปีที่ 5 ให้นักเรียนเสนอโครงการที่ต้องการทำตามความถนัดและความสนใจ
พฤษภาคม - กันยายน	<ul style="list-style-type: none"> ● ดำเนินการตามแผนการสอน ● หัวหน้าหมวดควรมีส่วนร่วม หรือสอนหลักสูตรลดระยะเวลาเรียนเอง เพราะจะต้องประสานงานกับฝ่ายบริหาร
พฤษภาคม	<ul style="list-style-type: none"> ● ให้นักเรียนทำแบบวัดแววอีกครั้ง แล้วกรอกทำเนียบนักเรียน (ดูภาคผนวก) ● วิเคราะห์จุดแข็งทางภาษาของนักเรียนในโครงการ (F.22) แล้วบันทึกลงในทำเนียบ ● ทำแบบทดสอบก่อนการเรียน (ดูภาคผนวก) ● วัดและบันทึกผลลงในทำเนียบ <ol style="list-style-type: none"> 1) ความเร็วในการอ่าน 2) ความสามารถในการคิด (6 ระดับ) 3) ความสามารถในการเข้าถึงวรรณกรรมและการตีความ 4) แบบสำรวจความคิดอย่างมีวิจารณญาณ 5) แบบสำรวจความคิดสร้างสรรค์

ตารางที่ 2.14 (ต่อ)

	<p>6) แบบสำรวจความคิดแบบเชื้ออาทร</p> <ul style="list-style-type: none"> ● สอนหลักสูตรลดระยะเวลาเรียนสลับกับหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ตามความสามารถและความเร็วของนักเรียน
มิถุนายน	<ul style="list-style-type: none"> ● วัด EQ ของผู้เรียน แล้วบันทึกลงในทำเนียบ (คู่มือครูและสื่อมัธยมศึกษาปีที่ 4) <ol style="list-style-type: none"> 1) ระดับการเห็นคุณค่าในตนเอง 2) ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ 3) ความสามารถด้านทักษะทางสังคม 4) ระดับความคับข้องใจ ● ปรีกษาหัวหน้าภาคแผนการลดระยะเวลาเรียนของกลุ่ม แล้วปรับแผนให้เหมาะสมกับผู้เรียน
กรกฎาคม	<p>สอบลดระยะเวลาเรียนครั้งที่ 1 (ระหว่างที่ พ.ร.บ. การศึกษาฯ ยังไม่มีผลบังคับใช้และยังไม่มีหลักสูตรสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ ให้นักเรียนสอบเทียบโดยใช้ข้อสอบของโรงเรียนร่วมกับนักเรียนปกติ ท 401 ท 402 ท 503 ท 504 ท 605 ท 606 ที่มีจุดประสงค์การเรียนรู้และระดับความยากง่ายเดียวกัน แต่ไม่ควรใช้ข้อสอบ ปรนัยที่วัดได้สูงสุดเพียงระดับวิเคราะห์ เพราะเด็กกลุ่มนี้ได้รับการพัฒนาจนถึงระดับสังเคราะห์ ประเมินค่าอย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์ ซึ่งข้อสอบปรนัยไม่สามารถวัดได้)</p>
กันยายน	<ul style="list-style-type: none"> ● สอบลดระยะเวลาเรียนครั้งที่ 2 (ท 402) ● พิจารณาผลงานของนักเรียน ● พิจารณาคะแนนจิตพิสัย
พฤศจิกายน - กุมภาพันธ์	<p>ดำเนินการสอนตามแผนการเรียน</p>
มกราคม	<ul style="list-style-type: none"> ● ให้นักเรียนทำแบบวัดแววอีกครั้ง แล้วรอกกลงทำเนียบนักเรียน ● วิเคราะห์จุดแข็งทางภาษาของนักเรียนในโครงการ (F.20) แล้วบันทึกลงในทำเนียบ

ตารางที่ 2.14 (ต่อ)

	<ul style="list-style-type: none"> ● วัด EQ ของผู้เรียน แล้วบันทึกลงในทำเนียบ <ol style="list-style-type: none"> 1) ระดับการเห็นคุณค่าในตนเอง 2) ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ 3) ความสามารถด้านทักษะทางสังคม 4) ระดับความคับข้องใจ
<p>คุณภาพพันธ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ทำแบบทดสอบหลังการเรียน ● วัดและบันทึกลงในทำเนียบ <ol style="list-style-type: none"> 1) ความเร็วในการอ่าน 2) ความสามารถในการคิด (6 ระดับ) 3) ความสามารถในการเข้าถึงวรรณกรรมและการตีความ ● แบบสำรวจความคิดเห็นอย่างมีวิจารณญาณ ● แบบสำรวจความคิดเห็นสร้างสรรค์ ● แบบสำรวจความคิดเห็นแบบเอื้ออาทร <ol style="list-style-type: none"> 1) เปรียบเทียบค่าต่างก่อนและหลังการเรียน 2) พิจารณาผลงาน 3) พิจารณาคะแนนจิตพิสัย 4) ตัดเกรด แล้วลงคะแนนในทะเบียนเด็ก 5) เขียนรายงานผลของการดำเนินการและความก้าวหน้าของโครงการ (ดูแบบรายงานผู้บริหารในรายงานการวิจัย) ผู้สอน และหัวหน้าหมวด
<p>มีนาคม</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ประเมินโครงการ และปรับให้เหมาะสม <ol style="list-style-type: none"> 1) กระบวนการเสาะหา 2) เนื้อหาและกิจกรรม วิธีการสอน การวัดผล ในหลักสูตร 3) พัฒนาการของผู้เรียน ● หาเวทีให้นักเรียนได้แสดงผลงาน ● นำสื่อและกิจกรรมที่มีคุณภาพเข้าโฮมเพจของโรงเรียน ● สื่อสารกับผู้ปกครอง

การเจียรไนเพชร - เครื่องมือในการพัฒนาผู้เรียน

ในบทที่ 3 นี้ จะกล่าวถึง 1) ปรัชญาและวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ 2) การวัดพัฒนาการของผู้เรียนในด้านพัฒนาการทางภาษา พัฒนาการทางคุณธรรมและจริยธรรม พัฒนาการทางความคิด ผลงานและความสามารถพิเศษตลอดจนทักษะอื่นๆ และ 3) การคัดแยกผู้เรียนออกเป็นความสามารถระดับต่างๆ เพื่อให้พัฒนาการที่เหมาะสมในรูปแบบต่างๆ ต่อไป นอกจากนี้ จะมีคู่มือที่เสนอแนะวิธีสร้างทำเนียบนักเรียน และแบบรายงานผลการศึกษา เพื่อสื่อสารกับผู้บริหาร และผู้ปกครอง ซึ่งมีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

□ พันธกิจ

ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ จะต้องมีโอกาสที่เท่าเทียมกันในการได้รับการพัฒนาความสามารถพิเศษดังกล่าวจนสูงสุดเต็มตามศักยภาพที่มี โดยรัฐจะพัฒนาหลักสูตร สื่อการสอน สภาพแวดล้อม ศักยภาพของโรงเรียน ระบบการบริหารจัดการ ระบบการเรียน ระบบการวัดและประเมินผล ที่

หลากหลาย ยืดหยุ่น และสลับซับซ้อนกว่าหลักสูตรปกติ ที่ทำให้เด็กเหล่านี้สามารถแสดงความสามารถสูงสุดระดับมืออาชีพออกมาให้เห็นเชิงประจักษ์

ดังนั้น เพื่อให้ได้ผลตามนี้ โรงเรียนและชุมชนจำเป็นจะต้องมีวิสัยทัศน์ร่วมกันว่าต้องการให้ผู้เรียนเหล่านี้มีความสามารถในด้านใดและมีระดับมาตรฐานสูงเพียงใด มีหลักสูตร ที่ได้รับการออกแบบเป็นพิเศษ และใช้โดยผู้ชำนาญที่ผ่านการฝึกอบรมและมีประสบการณ์ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายอันสูงสุด ทั้งทางด้านความรู้ สติปัญญา และการแสดงออก มาเป็นผลงานเชิงประจักษ์ที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถดังกล่าว รวมทั้งระบบการวัดผลที่มีหลักฐานบ่งชี้ชัดว่า ผู้เรียนเหล่านี้มีความสามารถ สูงสุดระดับมืออาชีพที่เห็นเป็นที่ประจักษ์ ตามวิสัยทัศน์ที่โรงเรียนและชุมชนได้ระบุไว้ว่า และเพื่อจะให้ได้ตามเป้าหมายดังกล่าว โรงเรียนจะต้องมีทรัพยากร (บุคคล งบประมาณ เครื่องอำนวยความสะดวก ฯลฯ) ที่จะเอื้อให้ผู้เรียนไปถึงระดับมาตรฐานของความสามารถดังกล่าว มีสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กไปถึงดวงดาว และที่สำคัญอย่างยิ่งต้องมีระบบบริหารจัดการ สอดรับกับการพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ ทั้งทางด้าน การเสาะหา การพัฒนาหลักสูตร และการพัฒนาผู้เรียน

□ วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างเครื่องมือวัดพัฒนาการของผู้เรียนในด้านความสามารถ การใช้ภาษา ด้านคุณธรรม ทักษะในการคิด พัฒนาการทางอารมณ์

พัฒนาการทางด้านบุคลิกภาพและจิตพิสัย

2. เพื่อเสนอแนะวิธีนำเสนอผลการศึกษานักเรียน และแบบรายงานผลการศึกษา

□ การวัดพัฒนาการของผู้เรียน

หลักสูตรนี้ ต้องการจะพัฒนาผู้เรียนโดยองค์รวมในด้าน 1) พัฒนาการทางด้านความสามารถในการใช้ภาษา 2) พัฒนาการทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม 3) พัฒนาการทางความคิด 4) พัฒนาการทางจิตพิสัย (ความมุ่งมั่น วิริยะ อุตสาหะ ความสามารถในการจัดการ ความรับผิดชอบ ความเป็นผู้นำ) ทั้งนี้ ได้สร้างเครื่องมือที่บ่งชี้ว่าผู้เรียนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ในระดับใด

การวัดความสามารถพิเศษนั้นเป็นงานที่ยากและซับซ้อน ปัจจุบันยังไม่มีเครื่องมือขึ้นใดที่มีประสิทธิภาพสูงพอ และนักวิชาการก็แนะนำให้ใช้เครื่องมือและวิธีการวัดหลายๆ รูปแบบ ในงานวิจัยครั้งนี้ได้ใช้เครื่องมือที่หลากหลาย ซึ่งเครื่องมือเหล่านี้ยังมีใช้เครื่องมือมาตรฐาน เพราะยังอยู่ระหว่างการพัฒนา โดยออกแบบให้ใช้ในโรงเรียน หลังจากการตรวจสอบความถูกต้องทางด้านหลักวิชาโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษา จิตวิทยา การเรียนรู้ จิตวิทยาแนะแนว และผู้เชี่ยวชาญทางด้านการวัดผล การใช้เครื่องมือเหล่านี้ต่อไปเมื่อมีการขยายผลและมีกลุ่มประชากรที่มากและหลากหลายกว่าปัจจุบัน ก็จะสามารถทำการวิจัยต่อเพื่อสร้างคุณภาพของเครื่องมือและเพื่อหาเกณฑ์มาตรฐานระดับชาติต่อไป รายละเอียดเกี่ยวกับเครื่องมือ และวิธีการนำไปใช้มีดังต่อไปนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดพัฒนาการทางด้านต่างๆ นี้ ประกอบด้วย แบบทดสอบ 7 ชุด แบบสำรวจ 6 ชุด แบบสังเกต 1 ชุด (ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.1) นอกจากนี้ยังใช้แบบสังเกตที่เป็นบันทึกของครูหลังการสอนแต่ละคาบ และบันทึกของผู้เรียนหลังการเรียนแต่ละชุดการเรียนการสอนมาประกอบการพิจารณาแบบสำรวจด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพ ช้อนลงไปบนข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้ประเมิน โดยให้มีการวัดครั้งแรก ก่อนการเรียน และครั้งที่สองหลังการเรียนสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ส่วนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก็จะได้รับช่วงของผลการเรียนจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มาเป็นก่อน แล้วทำการวัดอีกครั้งเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แต่ในงานวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านเวลา จึงจำเป็นต้องวัดพัฒนาการของนักเรียนภายในเวลา 4 เดือน ซึ่งพบว่า เร่งรีบเกินไป และสร้างภาระงานให้กับนักวิจัยของโรงเรียนเป็นอย่างมาก

ตารางที่ 3.1 เครื่องมือหลักที่ใช้ในการวิจัยเพื่อวัดพัฒนาการของผู้เรียนในโครงการ (F.15) (ตัวอย่าง)

รายชื่อนักเรียน ผลการศึกษา	นาย.....		นางสาว.....		นางสาว.....		นางสาว.....		นาย.....		สรุปคะแนนรวม		สรุปค่าเฉลี่ย		
	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง
1) ทักษะภาษา															
1. แบบทดสอบวัด ความเร็วในการอ่าน คำ / นาที 10	275	310	+35												
2. แบบทดสอบความ สามารถในการอ่าน อย่างมีวิจารณญาณ (1 - 6 ระดับ)															
3. แบบทดสอบความ สามารถในการวิเคราะห์ วรรณกรรม (5 ระดับ)															
4. แบบทดสอบ การถอดรหัส															
5. แบบสำรวจจุดแข็ง ทางภาษา (Plus) (คะแนนเต็ม 30)															
สรุปทักษะภาษา (ความเห็นลำดับที่)															

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

รายชื่อนักเรียน ผลการศึกษา	นาย.....		นางสาว.....		นางสาว.....		นาย.....		สรุปคะแนนรวม		สรุปค่าเฉลี่ย	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
2) คุณธรรมและจริยธรรม												
1. แบบสำรวจการคิด อย่างเอื้ออาทร												
2. แบบสำรวจระดับ EQ 1 = คุณค่าใน ตนเอง ความมั่นใจ												
3. แบบสำรวจระดับ EQ 2 = ความฉลาด ในการควบคุมอารมณ์												
4. แบบสำรวจระดับ EQ 3 = ทักษะทาง สังคม												
5. แบบสำรวจระดับ EQ 4 = ความคับ- ข้องใจ												
สรุปคุณธรรมและ จริยธรรม (ความเห็น)												

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

รายชื่อนักเรียน ผลการศึกษา	นาย.....		นางสาว.....		นางสาว.....		นาย.....		สรุปคะแนนรวม		สรุปค่าเฉลี่ย	
	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง
3) ความคิด												
1. แบบสังเกต ความสามารถในการคิดเชิงโครงสร้าง												
2. แบบทดสอบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ												
3. แบบสำรวจการคิดอย่างสร้างสรรค์												
4. แบบทดสอบ Creativity Test (%)												
4) ความสามารถพิเศษอื่น ๆ (สังเกตจากการทำโครงการ และผลงาน)												
ทัศนศิลป์												
Graphic Design												
วารสารศาสตร์												
ดนตรี												
การแสดง												
การละคร												
การศึกษา												
การผลิตสื่อ												
อื่นๆ												

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

รายชื่อนักเรียน ผลการศึกษา	นาย.....		นางสาว.....		นางสาว.....		นาย.....		สรุปคะแนนรวม		สรุปค่าเฉลี่ย	
	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง
5) ผลงาน (แบบประเมิน)												
1. ความสามารถที่ปรากฏ ในผลงานด้วยชิ้นที่ ภูมิใจที่สุด	ฝึก งาน	ฝึก งาน	ฝึก งาน	ฝึก งาน	ฝึก งาน	ฝึก งาน	ฝึก งาน	ฝึก งาน	ฝึก งาน	ฝึก งาน	ฝึก งาน	ฝึก งาน
	1	2	2	3						1	2	2
2. ความสามารถที่ปรากฏ ในผลงานกลุ่ม	ฝึก งาน	ฝึก งาน	ฝึก งาน	ฝึก งาน	ฝึก งาน	ฝึก งาน	ฝึก งาน	ฝึก งาน	ฝึก งาน	ฝึก งาน	ฝึก งาน	ฝึก งาน
	1									1		2
6) สรุปความถนัดและความสามารถพิเศษทางภาษา												
1. กลุ่มศรีปราชญ์ (กวี นักแต่งเพลง ศิลปินพื้นบ้าน ดนตรี นักเขียนการ์ตูน)												
2. กลุ่มนักประพันธ์												
3. กลุ่มนักวิชาการ นักหนังสือพิมพ์												
4. กลุ่มนักแสดง วิทยุ จัดรายการ												
5. กลุ่มครูภาษา												

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

รายชื่อนักเรียน ผลการศึกษา	นาย.....		นางสาว.....		นาย.....		นางสาว.....		สรุปคะแนนรวม		สรุปค่าเฉลี่ย	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
6. กลุ่มนักพูด พิธีกร												
7. กลุ่มล่ามและไกด์												
สรุป ระดับความสามารถ เมื่อเทียบกับกลุ่ม นักเรียนทั้งหมด ความเห็นของครู												
1) เพชรน้ำเอก												
2) เพชรน้ำหนึ่ง												
3) เพชรภาษา 2												
4) เพชรภาษา 3												
5) เพชรภาษา 4												
ข้อเสนอแนะ												

○ **พัฒนาการทางภาษา** หมายถึง ความสามารถทางภาษา ซึ่งจะวัดโดยใช้ 1) ความเร็วในการอ่าน 2) ความสามารถทางด้านศัพท์ และ ไวยากรณ์ 3) การถอดรหัส 4) ความสามารถในการวิจารณ์ (วรรณกรรม) และ 5) จุดแข็งและจุดอ่อนทางภาษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) ความเร็วในการอ่าน

การวัดความเร็วในการอ่าน ให้ผู้เรียนอ่านเรื่องที่บอกจำนวนคำแล้วจับเวลา (ดูในภาคผนวก) นำมาคำนวณหาความเร็วว่านักเรียนอ่านได้กี่คำต่อนาที แล้วจึงบันทึกลงในทำเนียบนักเรียนเพื่อเป็นการรายงานดังตัวอย่างในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 ตัวอย่างแบบวัดพัฒนาการด้านความเร็วในการอ่าน (F.16)

ก่อนการเรียน สัปดาห์ที่ 2

หลังการเรียน ก่อนจบหลักสูตร 2 สัปดาห์

600						
500						
400						
300		310				
200	275					
100						
ครั้งที่	1	2	3	4	5	6
	ม.4	ม.4	ม.5	ม.5	ม.6	ม.6

หมายเหตุ : ระบุจำนวนคำ / นาทีด้วย

□ เกณฑ์ความเร็วในการอ่าน

ระดับ	เกณฑ์
สูงมาก	500 - 600 คำ / นาที
สูง	400 - 500 คำ / นาที
เร็วมาก	300 - 400 คำ / นาที
เร็ว	200 - 300 คำ / นาที
ปานกลาง	100 - 200 คำ / นาที

การวัดความเร็วในการอ่านนี้ จำเป็นต้องดูคำถามและคำตอบ ในแบบทดสอบวัดความคิดที่อยู่ด้วยกันด้วย เพราะไม่มีประโยชน์ที่นักเรียนจะอ่านได้เร็ว แต่ไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน ในกรณีที่นักเรียนเขียนคำตอบที่ไม่ตรงกับคำถาม ให้ลงว่า “วัดไม่ได้” แล้วหักจำนวนออกจากจำนวนนักเรียนทั้งหมดเมื่อหาค่าเฉลี่ยในช่องสุดท้าย ทั้งก่อนและหลังการเรียน

2) ความสามารถทางด้านศัพท์และไวยากรณ์

การวัดความสามารถทางด้านศัพท์และไวยากรณ์นี้ ได้แนวการออกข้อสอบมาตรฐานที่เรียกว่า Cloze Test ระดับยาก คือให้ผู้เรียนอ่านข้อความที่มีการตัดคำที่ 7 ออกทุกคำ ยกเว้นในประโยคแรก ผู้เรียนจะต้องเติมคำที่หายไปทั้งสิ้น 30 ช่อง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ความชำนาญในการใช้ศัพท์และไวยากรณ์

(Grammar Sensitivity and Richness of Vocabulary)

จงอ่านและหาคำมาเติมความในช่องว่างให้ได้ความหมาย (คะแนนเต็ม 30)

...

“นับแต่วันนั้นเป็นต้นมา นายอินก็กลายเป็นคนสนิทของวัด ใช้การใช้งานได้ทุกอย่าง ชาวอำเภอโชคชัยที่เคยอิจฉา (1)..... ต่างพากันหวาดเกรงมาก คือ (2)..... กันว่า ลูกศิษย์ของหลวงพ่อก็คือ (3)..... ถูกฟันด้วยมีดข้อเติม (4)..... แต่ไม่เข้า มีแผลยาว (5)..... รอยลากมีดถึง 1 คืบ (6)..... เพียงลูกศิษย์ของท่านยังแค่นี้ (7)..... เป็นตัวอาจารย์จะถึงขนาด (8)..... ความจริงในเรื่องนี้ หาได้ (9)..... เช่นนั้นไม่ไม่ใช่เกี่ยวกับพระเย็น (10).....”

ในการตรวจ จะให้คะแนน 1 คะแนน ถ้าคำตอบได้ความ และถูกต้องทางด้านการใช้ภาษาได้ถูกกาลเทศะและสถานการณ์

บทอ่านที่จะนำมาให้ผู้เรียนทดสอบนี้ สามารถจะทำให้ยากได้ 5 ระดับ แต่เนื่องจากในการทดสอบครั้งนี้ เป็นครั้งแรก จึงได้ใช้บทอ่านระดับที่ 1 ที่เป็นการเล่า ผลปรากฏว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ทำได้เกินร้อยละ 90 จึงถือได้ว่าข้อสอบนี้ง่ายไปสำหรับผู้เรียนกลุ่มนี้ ดังนั้น ในการทดสอบครั้งต่อไป ควรปรับระดับของบทอ่านให้มีระดับ 1 - 3 แล้วจึงให้ผู้เรียนที่พัฒนาถึงระดับ 3 แล้วลองทำแบบทดสอบระดับ 4 และ 5 ต่อไป (ดูรายละเอียดระดับความยากง่ายของบทอ่านในตารางที่ 3.3)

ตารางที่ 3.3 ระดับความยากง่ายของบทอ่าน (F.17)

ระดับความยากง่าย	ประเภทของบทอ่าน
1	บทบรรยายเล่าเรื่อง
2	บทพรรณนา ฉาก เหตุการณ์ ตัวละคร เช่น บทพรรณนาจากนวนิยาย
3	บทอธิบายที่ต้องใช้ตรรกะ เหตุผล ความสัมพันธ์ เช่น บทความจากหนังสือพิมพ์
4	บทอธิบายที่ต้องใช้ตรรกะ เหตุผล ความสัมพันธ์ ที่มีความสลับซับซ้อนกว่า 3 เช่นหัวข้อจากตำราเรียน ระดับมหาวิทยาลัยที่กล่าวถึงสิ่งที่เป็นนามธรรม แต่ยังสัมพันธ์กับชีวิตประจำวัน เช่น เรื่องผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
5	บทอธิบายที่ต้องใช้ตรรกะ เหตุผล ความสัมพันธ์ ที่มีความสลับซับซ้อนกว่า 4 ที่กล่าวถึงสิ่งที่เป็นนามธรรมล้วน เช่น ปรัชญาของศาสนา จุดมุ่งหมายของมนุษย์ ฯลฯ

3) ความสามารถในการถอดรหัส (F.18)

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ทดลองใช้แบบฝึกการถอดรหัสหลายรูปแบบทั้งในการทดสอบ และการเรียนการสอน พบว่า แบบทดสอบที่ใช้คัดแยกผู้เรียนได้ดีที่สุด คือการสร้างคำใหม่จากคำที่กำหนดให้ ซึ่งเป็นการทดสอบความสามารถในการคิดอย่างคล่องแคล่ว ความรู้ศัพท์จำนวนมาก ความรู้และความสามารถทางด้านโครงสร้างของคำในภาษาไทย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

จงสร้างคำให้มากที่สุดจากคำต่อไปนี้

40. “แก้วหน้าม้า” (F.18)

1. แก้ว	2. แมว	3. แมว	4.....
5.....	6.....	7.....	8.....
9.....	10.....	11.....	12.....
13.....	14.....	15.....	16.....
17.....	18.....	19.....	20.....
21.....	22.....	23.....	24.....
25.....	26.....	27.....	28.....
29.....	30.....	31.....	32.....
33.....	34.....	35.....	36.....
37.....	38.....	39.....	40.....
41.....	42.....	43.....	44.....
45.....	46.....	47.....	48.....

ในการทดสอบ พบว่า ผู้เรียนในกลุ่มเก่งที่ทำได้เกิน 50 คำ และบอกว่า หากมีเวลายังสามารถจะสร้างคำได้เพิ่มอีก และมีความสุขในการทำแบบทดสอบนี้

สำหรับการให้คะแนนนั้น ให้ลงจำนวนคำโดยให้คะแนนเต็ม คือ คะแนนที่กำหนดผู้ได้สูงสุด (คือ 45) โดยให้ระบุคะแนนเต็มไว้ด้วยในช่องแรก เพื่อว่าจะได้สามารถเปรียบเทียบกันได้ข้ามโรงเรียน

□ เกณฑ์การวัดความสามารถในการถอดรหัส (F.18)

ระดับ	เกณฑ์
ระดับ 1	20 - 29
ระดับ 2	30 - 39
ระดับ 3	40 - 49
ระดับ 4	50 - 59
ระดับ 5	60 +

4) ความสามารถในการวิจารณ์ (วรรณกรรม) (F.19)

งานวรรณกรรมที่นำมาให้ผู้เรียนวิจารณ์ควรมีความแปลกใหม่ ไม่เหมือนงานทั่วไป ทั้งนี้เพื่อวัดความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ในการวิจารณ์ โดยวัดจากแบบทดสอบวัดความซาบซึ้งทางวรรณกรรมและความสามารถในการตีความ ดังตัวอย่างที่ 1 หรือแบบทดสอบชุดแรกที่ใช้เรื่องสั้นแนวใหม่ ดังตัวอย่างที่ 2

ตัวอย่างที่ 1

อ่านข้อความที่ตัดตอนมาจาก เรื่อง “พระมเหสเถเถ” ข้างล่าง อันเป็น บทละครร้อยแต่งโดย คุณสุวรรณ สมัยรัชกาลที่ 3 แล้วตอบคำถามตาม ความเห็นของท่าน

เมื่อนั้น	พระมเหสเถเถมโหลดา
สถิตย์ยังแท่นทองกะโปลา	สุชาปาลากะเปเล
วันหนึ่งพระจึงมะลิกติก	มเหสเถไพพรพริกมะลิกเช
จะไปเที่ยวชมพนมเต	สุชา เปเลกะโปโล

1. คำต่อไปนี้ น่าจะหมายความว่าอย่างไร (3 คะแนน)

มโหลดา น่าจะหมายความว่า

กะโปลา น่าจะหมายความว่า

ปาลากะเปเล น่าจะหมายความว่า

มะลิกติก น่าจะหมายความว่า

มะลิกเช น่าจะหมายความว่า

เปเลกะโปโล น่าจะหมายความว่า

2. ท่านรู้อะไรบ้าง จากกลอนดังกล่าวเกี่ยวกับ **พระมหลเถเถ** (นิสัย รูปร่าง ฯลฯ) (2 คะแนน)

.....

.....

ตัวอย่างที่ 2

อ่านเรื่อง “น้ำอบ” ช่างล่างและวิจารณ์ว่า เป็นงานเขียนประเภทใด มีคุณค่าหรือไม่ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก แบบทดสอบก่อนการเรียน) สำหรับเกณฑ์การวัดมีดังนี้

ตารางที่ 3.4 เกณฑ์การวัดความสามารถในการวิจารณ์ (วรรณกรรม) (F.19)

ระดับ	เกณฑ์
ระดับ 1	เห็นสิ่งสำคัญที่คนทั่วไปไม่เห็น (ความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและความหมาย)
ระดับ 2	เข้าใจความหมายของ 1 เช่น ระบุนิสัย รูปร่างของพระมหลเถเถได้
ระดับ 3	เข้าใจแนวคิดที่แฝงในเรื่อง (เป็นการล้อเลียน ตลกมีอารมณ์ขัน เสียดสีที่ที่ ชอบเขียนเรื่องกษัตริย์ที่ซ้ำๆ กัน
ระดับ 4	ความสามารถในการวิจารณ์อย่างสร้างสรรค์ รู้เหตุและปัจจัยของสิ่งที่วิจารณ์ เช่น เข้าใจความหมายที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างเสียง รูปแบบภาษาที่ใช้ สัญลักษณ์ โครงสร้าง และความหมาย หรือสามารถแสดงความคิดเห็นใน ลีลาและเทคนิคที่ใช้ในการประพันธ์
ระดับ 5	ความสามารถในการใช้ภาษาระดับสูง หรือความคิดริเริ่ม ดูจากคำตอบใช้ ภาษาที่มีพลัง หรือตรงาม หรือแปลกแหวกแนว

5) จุดแข็งและจุดอ่อนทางภาษา

ในการวัดจุดแข็งและจุดอ่อนทางภาษา มีวิธีการดังนี้
วิธีการ

1. นักเรียนกรอกแบบวัดแวว ครั้งที่ 1 ก่อนการเรียน (ดังตารางที่ 3.5) และประเมินจุดแข็งและจุดอ่อนของตน (ดังตารางที่ 3.6) แล้วสำรวจแววตนเอง (ครั้งที่ 2) อีกครั้ง หลังการเรียนเมื่อจบหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์แล้ว

2. ผู้สอนวิเคราะห์แบบประเมินตนเองของผู้เรียน ครั้งที่ 2 หลังจากที่ได้สอนไปได้ประมาณ 1 ภาคหรือ 1 ปีการศึกษา แล้วประเมินทับลงไปบนความคิดเห็นของผู้เรียน (ดังตารางที่ 3.5)

ตารางที่ 3.5 แบบประเมินแววภาษาโดยครู (F.21)

แววภาษา	แววภาษา (ตนเอง)	แววภาษา (ครู)
1. ชอบเล่นเกมหรือทำกิจกรรมทางภาษา เช่น ปริศนาอักษรไขว้	✓	✓
2. ชอบท่องและจดจำศัพท์ บทนิพนธ์ โคลง กลอน		✓
3. สนใจอ่านทุกอย่างที่ผ่านพบ (นวนิยาย ข่าว สารคดี ฯลฯ)	✓	
4. สนใจที่จะเขียนหนังสือชอบจดบันทึก ชอบเขียน (นวนิยาย นิทาน โคลงกลอน หรือสารคดี)		
5. ชอบเล่า		✓
6. สามารถเล่าเรื่องได้อย่างสนุกสนาน น่าติดตาม	✓	✓
7. มีอารมณ์ขัน ชอบเล่าเรื่องตลก เรื่องขำขัน	✓	✓
8. ชอบอ่านหนังสือ มีหนังสือติดตัว	✓	✓
9. เข้าร่วมทำกิจกรรมทางภาษาทุกครั้งที่มีโอกาส		
10. เข้าใจเรื่องที่อ่านหรือฟังได้รวดเร็วและแจ่มแจ้ง	✓	✓
11. สามารถเข้าใจความหมายลึกซึ้งที่แฝงอยู่ในเรื่องที่อ่านหรือฟังได้		

ตารางที่ 3.5 (ต่อ)

แวกภาษา	แวกภาษา (ตนเอง)	แวกภาษา (ครู)
12. ความจำดี รู้ และจำศัพท์ ชื่อสิ่งของ บทประพันธ์ โคลง กลอน ได้เร็ว		✓
13. ชอบสร้างศัพท์หรือสำนวนแปลกๆ ขึ้นใช้เอง		
14. ใช้คำได้เหมาะสม เรียบเรียงเป็นภาษาที่สละสลวย		✓
15. แสดงความคิด ความต้องการหรือความรู้สึกของตนเองให้ผู้อื่น เข้าใจได้ชัดเจนโดยใช้ถ้อยคำที่รัดกุมเหมาะสม	✓	
16. ชอบเล่น คำผวน คำพ้องเสียง	✓	✓
17. สามารถเลียนภาษาต่างๆ ได้รวดเร็ว ง่ายตาย		
18. รู้จักใช้คำเปรียบเทียบเพื่ออธิบายให้เข้าใจความหมายได้แจ่มชัด		✓
19. ประสบความสำเร็จในการพูด เช่น ได้ว่าที่ ว่ากลอนสด พูดชักชวน		✓
20. สามารถวิจารณ์เรื่องที่อ่านหรือฟังได้อย่างสร้างสรรค์		✓
21. ใช้ภาษาที่ทำให้เกิดจินตนาการได้อย่างแจ่มชัดและมีสีสัน		
22. สามารถเล่า บรรยายให้เห็นความงามและแสดงอารมณ์ที่ละเอียดอ่อนได้ ใช้ภาษาที่สละสลวย ลึกซึ้ง งดงาม		
23. สามารถค้นคว้า หาข้อมูลและนำเสนอบทความได้อย่างลุ่มลึก และมีวิจารณ์ญาณ และแสดงแนวคิดใหม่ๆ ได้ดี มีเหตุผล		
24. สามารถแต่งเรื่องจากความคิดของตนเองได้อย่างสร้างสรรค์ สลับซับซ้อน พิสดาร เต็มไปด้วยจินตนาการ หรือแหวกแนว	✓	
25. สนใจภาษาการแสดง หรือภาษาที่ใช้ในสื่อสารมวลชน	✓	
26. สนใจและชอบศึกษาที่มาของคำศัพท์ต่างๆ		
27. ชอบแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาที่ตนหรือผู้อื่นใช้ เช่น ภาษาในสื่อมวลชน		✓
28. เป็นขุมความรู้ทั้งด้านภาษาและหรือวรรณกรรม		
29. สนใจการทำหนังสือพิมพ์ วารสาร ฯลฯ	✓	
30. สนใจสร้างตำรา หรือหนังสือค้นคว้าทางด้านภาษา		
รวมแต่ละช่อง	10	15

หลังจากนั้น จึงนำจุดอ่อนมาตั้งเป็นเป้าหมายของการพัฒนา (ที่อาจจะทำไม่ได้ครบ เพราะขึ้นอยู่กับความถนัด และความสนใจของผู้เรียน) ดังตัวอย่างในตารางที่ 3.6

3. กรอบแบบ โดยแยกออกเป็นจุดแข็ง และจุดอ่อน

ตารางที่ 3.6 แบบวิเคราะห์จุดแข็ง และจุดอ่อนทางภาษาของผู้เรียน (F.22)

จุดแข็ง	จุดอ่อน (เป้าหมาย) ที่ยังต้องพัฒนาต่อไป
<ol style="list-style-type: none"> 1. ชอบเล่นเกมหรือทำกิจกรรมทางภาษา เช่น ปริศนาอักษรไขว้ 2. ชอบท่องและจดจำคำศัพท์ บทนิพนธ์ โคลง กลอน 3. มีอารมณ์ขัน ชอบเล่าเรื่องตลก เรื่องขำขัน 4. ความจำดี รู้ และจำคำศัพท์ ชื่อสิ่งของ บทประพันธ์โคลง กลอน ได้เร็ว 5. เข้าใจเรื่องที่อ่านหรือฟังได้รวดเร็วและแจ่มแจ้ง 6. รู้จักใช้คำเปรียบเทียบเพื่ออธิบายให้เข้าใจความหมายได้แจ่มชัด 7. สามารถเล่าเรื่องได้อย่างสนุกสนาน น่าติดตาม 8. สามารถวิจารณ์เรื่องที่อ่านหรือฟังได้อย่างสร้างสรรค์ 9. ประสบความสำเร็จในการพูด เช่น ได้วาทีว่ากลอนสด พูดชักชวน 10. ชอบแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาที่ตนหรือผู้อื่นใช้ เช่น ภาษาในสื่อมวลชน 11. ชอบเล่นคำผวน คำพ้องเสียง 12. สนใจภาษาการแสดง หรือภาษาที่ใช้ในสื่อสารมวลชน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สนใจที่จะเขียนหนังสือ 2. สามารถแสดงแนวคิดใหม่ๆ จากเรื่องที่อ่านหรือฟังได้ดี 3. ใช้ภาษาที่ทำให้เกิดจินตนาการได้อย่างแจ่มชัดและมีสีสัน 4. สามารถแต่งเรื่องจากความคิดของตนเองได้อย่างสร้างสรรค์ สลับซับซ้อน พิศดารเต็มไปด้วยจินตนาการ 5. สนใจและชอบศึกษาที่มาของคำศัพท์ต่างๆ 6. สามารถเข้าใจความหมายลึกซึ้งที่แฝงอยู่ในเรื่องที่อ่านหรือฟังได้ 7. เป็นขุมความรู้ทางด้านภาษาและหรือวรรณกรรม 8. สามารถค้นคว้า หาข้อมูล และนำเสนอบทความได้อย่างลุ่มลึกและมีวิจารณ์ญาณ และแสดงแนวคิดใหม่ๆ ได้ดี มีเหตุผล

ในช่วงที่ยังไม่มีค่าเฉลี่ยทั่วประเทศ ให้กรอกจำนวนข้อที่ผู้เรียนได้ใช้จุดแข็งและคำนวณค่าร้อยละไปก่อน แต่ในอนาคต คงจะมีการคัดแยกแบ่งผู้เรียนออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ตารางที่ 3.7 เกณฑ์การประเมินระดับแนวภาษา

ระดับ	เกณฑ์
ระดับ 1	1 - 6 ข้อ
ระดับ 2	7 - 12 ข้อ
ระดับ 3	13 - 18 ข้อ
ระดับ 4	19 - 24 ข้อ
ระดับ 5	25 - 30 ข้อ

○ พัฒนาการทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม (F.23)

ในการพิจารณาด้านคุณธรรมและจริยธรรม งานวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้แบบสำรวจ 5 ชั้น คือ 1) ความสามารถในการคิดอย่างเอื้ออาทร 2) การเห็นคุณค่าในตนเอง 3) ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ 4) ทักษะทางสังคม และ 5) ความสามารถในการลดความคับข้องใจ (ดังตัวอย่างแบบวัดในตารางที่ 3.8 - 3.12) วิธีการก็ใช้กระบวนการเดียวกันกับการพิจารณาจุดแข็งและจุดอ่อน กล่าวคือ มีขั้นตอนดังนี้

นักเรียนกรอกแบบวัด EQ อยู่ในแบบทดสอบก่อนและหลังการเรียน (ดูในภาคผนวก) ครั้งที่ 1 ก่อนการเรียน แล้วให้วัดครั้งที่ 2 และ 3 ระหว่างการเรียน โดยให้มีการอภิปรายในกลุ่มย่อยว่า แบบสำรวจดังกล่าวมีประโยชน์และน่าเชื่อถือเพียงใด อย่างไร และนำผลการสำรวจ

ตนเองมาวิเคราะห์ให้ครู (แนะแนวหรือครูประจำชั้น) ฟัง ผู้สอนวิเคราะห์แบบประเมินตนเองของผู้เรียน ครั้งที่ 2 หลังจากที่ย้ายไปได้ประมาณ 1 ปี การศึกษาแล้วประเมินทับลงไปบนความคิดเห็นของผู้เรียนจากบันทึกของครูที่เป็นแบบสังเกตหลังการเรียนในแต่ละคาบ

การคิดอย่างเอื้ออาทร (F.23A)

ทั้งนี้ความสามารถในการคิดอย่างเอื้ออาทรนี้เป็นหัวใจของการพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษในทุกๆ ด้าน เพราะมนุษย์ต้องอยู่ร่วมกับผู้อื่น จึงต้องสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ คิดถึงส่วนรวมก่อนตนเอง และพื่อนำความรู้ความสามารถและสติปัญญาที่มีไปทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวม ในงานวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้แบบสำรวจการคิดอย่างเอื้ออาทร ดังตารางที่ 3.8

ตารางที่ 3.8 แบบวัดความสามารถในการคิดอย่างเอื้ออาทร (F.23A)

การคิดอย่างเอื้ออาทร	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. เวลาเพื่อนๆ มีความทุกข์ มักจะมาปรึกษาคุณเสมอ			
2. เป็นผู้ฟังที่ดีเวลาคุยกับเพื่อน			
3. เวลาทำงานกลุ่ม จะคิดถึงความต้องการของเพื่อนๆ ในกลุ่มก่อนตนเอง			
4. ไม่รู้สึกเบื่อหน่าย เวลาเพื่อนมาขอปรับทุกข์			
5. รู้ความต้องการของคนรอบตัว แม้ว่าเขาจะไม่ได้พูดออกมา			
6. ถ้าเพื่อนผิดหวังหรือเสียใจ จะทนไม่ได้ ต้องเข้าไปปลอบหรือให้กำลังใจ			
7. ชอบพูดหรือเล่าเรื่องที่ทำให้คนอื่นรู้สึกดี และสบายใจขึ้น			
8. พยายามทำความเข้าใจกับอารมณ์ของคนรอบตัว			
9. ทนไม่ได้ที่จะเห็นคนสร้างความสนุกสนานบนความทุกข์ของคนอื่น			
10. ชอบมองโลกในแง่ดี มีอารมณ์ขัน			
11. แม้ไม่เห็นด้วย ก็จะไม่ฟังเพื่อนจนจบเพื่อรักษาน้ำใจของเพื่อน			
12. เวลาดูภาพยนตร์หรืออ่านหนังสือเศร้า จะอดสะเทือนใจไม่ได้			
13. อยากให้คนรอบข้างมีความสุข			
14. เวลาใครเล่าอะไร จะฟังอย่างตั้งใจ			
15. พร้อมจะรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนๆ			
รวมคำตอบ “ใช่”			

□ เกณฑ์การพิจารณาความสามารถในการคิดอย่างเอื้ออาทร

ระดับ	เกณฑ์
1	1 - 3
2	4 - 6
3	7 - 9
4	10 - 12
5	13 - 15

ตารางที่ 3.9 แบบวัดความสามารถการเห็นคุณค่าในตนเอง (F.23B)

การเห็นคุณค่าในตนเอง	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. คุณรู้และเข้าใจความรู้สึกและความต้องการของตนเอง			
2. คุณรู้ว่าตัวมีความสามารถในเรื่องใดบ้าง รู้จุดเด่น จุดด้อยของตน			
3. คุณกล้าเผชิญต่อความยากลำบาก			
4. คุณมีความคิดริเริ่ม อยากทำสิ่งใหม่ที่ไม่จำเจ			
5. คุณมีความต้องการจะเห็นความสำเร็จในงาน			
6. คุณมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความภูมิใจในตนเอง			
7. คุณมีปรัชญา หรือค่านิยมในชีวิต			
รวมคำตอบ “ใช่”			

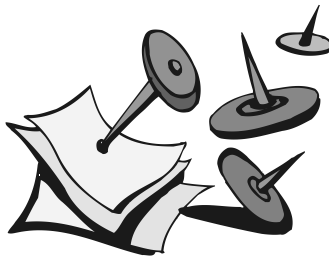
ตารางที่ 3.10 แบบวัดความสามารถในการควบคุมอารมณ์ (F.23C)

การควบคุมอารมณ์	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. คุณไม่ใจร้อน ว่าคุณ เตือนสติตนเองได้เวลาโกรธหรือ ไม่พอใจ			
2. คุณเอาเหตุการณ์ทางลบมาเป็นอุทาหรณ์ ให้ข้อคิด เตือนสติตนเอง			
3. เมื่อมีปัญหา คุณจะมองปัญหาทั้งด้านดีและด้านลบ ไม่มองอะไรด้านเดียว			
4. คุณรอคอยได้ มีความอดทน คุณมีความเพียรพยายาม อยากให้ผลงานที่ทำมีคุณภาพ			
5. คุณชอบให้คนวิจารณ์ผลงาน แล้วถ้าเห็นด้วยนำ คำวิจารณ์มาปรับปรุงงาน			
6. คุณยอมรับข้อผิดพลาด ความล้มเหลวและถือว่า ความผิดพลาดคือครู			
7. คุณมีงานอดิเรกที่คุณชอบมากและทุ่มเทเวลาให้			
รวมคำตอบ “ใช่”			

ตารางที่ 3.11 แบบวัดความสามารถด้านทักษะทางสังคม (F.23D)

ทักษะทางสังคม	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. คุณมีความจริงใจ ซื่อสัตย์ ไว้วางใจผู้อื่น			
2. คุณรู้และตระหนักในความรู้สึกและความต้องการของพ่อแม่			
3. คุณคิดถึงส่วนรวมและคนรอบข้าง			
4. คุณมองโลกในแง่ดี อยากเห็นคนรอบตัวคุณมีความสุข			
5. เวลาเพื่อนมาปรับทุกข์ คุณจะหลีกเลี่ยงการเข้าข้างเพื่อน แต่พยายามให้เพื่อนเข้าใจความรู้สึกของฝ่ายที่เป็นปรปักษ์			
6. คุณไม่รู้สึกรอคอยดี เครียด หรือวางตัวไม่ถูก เมื่ออยู่ต่อหน้าเพศตรงข้ามหรือคนแปลกหน้า แต่รู้วิธีวางตัวตามมารยาททางสังคม			
7. คุณมีความเห็นใจผู้อื่น			
รวมคำตอบ “ใช่”			

ตารางที่ 3.12 แบบวัดความสามารถในการลดความคับข้องใจ (F.23E)

การลดความคับข้องใจ	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. คุณรู้สึกว่าคุณแม่ ไม่ได้กดดันคุณมากไปในการเรียนปีนี้			
2. คุณรู้สึกว่าคุณครู ไม่ได้กดดันคุณมากไปในการเรียนปีนี้			
3. คุณเห็นว่าปัญหา หรืออุปสรรค เป็นปัจจัยที่ทำให้ท้อ ความสามารถของคุณ			
4. คุณมีความอดกลั้นต่อสภาพต่างๆ ไม่เครียด			
5. คุณชอบคุยและสนทนากับเพื่อนๆ โดยเฉพาะเพื่อน ที่มีอารมณ์ขัน			
6. คุณคิดว่าคนอื่นๆ ก็คงมีปัญหาเช่นกัน ไม่ใช่คุณ คนเดียวที่มีปัญหา			
7. คุณมีเพื่อนหรือคนที่คอยช่วยปรึกษาปัญหาด้วยได้			
8. คุณชอบเรียนรายวิชานี้			
รวมคำตอบ “ใช่”			

□ เกณฑ์การพิจารณาการเห็นคุณค่าในตนเอง/การควบคุมอารมณ์/ทักษะทางสังคม/การลดความคับข้องใจ

ระดับ	เกณฑ์
1	1 - 2
2	3 - 4
3	5
4	6
5	7

จากนั้นบันทึกค่าดังกล่าวและคำนวณค่าต่างที่กล่าวถึงไว้แล้วในตารางที่ 3.1

○ พัฒนาการทางความคิด (F.24)

ในการพิจารณาด้านความคิด งานวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แบบทดสอบ 1 ชั้น และแบบสำรวจ 3 ชั้น คือ 1) แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดตามทฤษฎีของ เบนจามิน บลูม คือ (1) ความรู้ ความจำ (2) ความเข้าใจ (3) ความสามารถในการวิเคราะห์ (4) ความสามารถในการสังเคราะห์ (5) ความสามารถในการประเมินคุณค่า และ (6) ความสามารถในการคิดอย่างสร้างสรรค์ และแบบสำรวจ 3 ชั้น 2) ความสามารถในการคิดเชิงโครงสร้าง 3) ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และ 4) ความสามารถในการคิดอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งใช้ตรวจสอบกับความคิดสร้างสรรค์ที่ปรากฏในผลงานของนักเรียน และกับแบบทดสอบมาตรฐาน Creativity Test ของ Urban and Jellen

1) แบบทดสอบความสามารถในการคิดตามทฤษฎีของ เบนจามิน บลูม

ในการวัดความสามารถในการคิดตามทฤษฎีของ เบนจามิน บลูม ที่แยกสติปัญญาของมนุษย์ออกเป็น 6 ระดับคือ (1) ความรู้ ความจำ (2) ความเข้าใจ (3) ความสามารถในการวิเคราะห์ (4) ความสามารถในการสังเคราะห์ (5) ความสามารถในการประเมินคุณค่า และ (6) ความสามารถในการคิดอย่างสร้างสรรค์ ได้ใช้เครื่องมือคือ แบบทดสอบที่ประกอบด้วยเรื่อง “คณิตศาสตร์โบราณคีนซีพ” แต่งโดย ชัยวัฒน์ คุประตกุล ที่มีปมประเด็นหรือแสดงความขัดแย้งทางความคิดของการพึ่งเทคโนโลยีจนไม่เห็นคุณค่าของการใช้สมองและสติปัญญาที่มนุษย์มีติดตัวมาแต่กำเนิด แล้วจึงให้นักเรียนตั้งคำถามที่ค่อนข้างยาก 3 ข้อ และตอบคำถามดังกล่าว หลังจากนั้น ผู้วิจัยก็จะวิเคราะห์คำถามและคำตอบว่า ผู้เรียนมีความรู้สึกรเป็นตัวของตัวเองเมื่อคิดและตั้งคำถาม - คำตอบ ระดับใด พบว่านักเรียนในโครงการส่วนใหญ่ จะตั้งคำถาม - คำตอบ ในระดับวิเคราะห์ หรือในระดับที่สูงขึ้นไป ดังตารางที่ 3.13 - 3.14

ตารางที่ 3.13 เกณฑ์การวัดความสามารถในการคิดตามทฤษฎีของเบนจามิน บลูม (F.24A)

ระดับ	เกณฑ์
1	ความรู้ ความจำ
2	ความเข้าใจ
3	ความสามารถในการวิเคราะห์
4	ความสามารถในการสังเคราะห์
5	ความสามารถในการประเมินคุณค่า
6	ความสามารถในการคิดอย่างสร้างสรรค์

จากนั้นก็นำระดับไปกรอกในทำเนียบของผู้เรียน และลงตารางที่ 3.14

ตารางที่ 3.14 แบบวัดพัฒนาการในการคิด 6 ระดับ (F.24A)

ครั้งที่ 1 ทดสอบประมาณสัปดาห์ที่ 2

ครั้งที่ 2 หลังการเรียน ทดสอบก่อนจบหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์
(หลักสูตร 1 - 1½ ปี)

ประมาณ 2 สัปดาห์

6						
5						
4		4				
3						
2	2					
1						
ครั้งที่	1	2	3	4	5	6

ระดับความสามารถในการคิด

2) ความสามารถในการคิดเชิงโครงสร้าง

ความสามารถในการคิดเชิงโครงสร้างนี้ เป็นสิ่งที่จำเป็นมาก
สำหรับความเป็นผู้นำ และในการวางแผนการทำงานกับผู้อื่น วิธีการวัดให้
วัดจากการสังเกตในการวางแผนการทำโครงการ

ตารางที่ 3.15 แบบสำรวจพัฒนาการในการคิดเชิงโครงสร้าง (F.24B)

การคิดเชิงโครงสร้าง	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. ท่านชอบใช้แผนที่			
2. ท่านเป็นนักวางแผน			
3. ท่านชอบทำ Graphic Organizers			
4. เวลาอ่านหนังสือ คุณจะเริ่มด้วยการดู “สารบัญ” ก่อนเปิดอ่าน			
5. เวลาอ่านหนังสือแต่ละบท คุณจะเริ่มด้วยการดู “หัวข้อ” ก่อน			
6. คุณชอบเล่นเกมที่ต้องใช้ความคิด หรือการวางแผน เช่น หมากรอก หมากรุก			
7. เวลาทำอะไร คุณมักจะถามตัวเองว่า จะทำอะไร เพื่ออะไรเสมอ ก่อนลงมือทำ			
รวมคะแนน “ใช่”			

□ เกณฑ์การพิจารณาการคิดเชิงโครงสร้าง

ระดับ 1	1 - 2
ระดับ 2	3 - 4
ระดับ 3	5
ระดับ 4	6
ระดับ 5	7

3) ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

วิธีการประเมินการคิดอย่างมีวิจารณญาณก็ใช้กระบวนการเดียวกันกับการพิจารณาจุดแข็งและจุดอ่อน กล่าวคือ มีขั้นตอนดังนี้

1. นักเรียนกรอกแบบวัด การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ครั้งที่ 1 ก่อนการเรียนครั้งที่ 2 หลังการเรียน

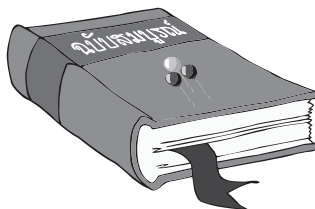
2. ผู้สอนวิเคราะห์แบบประเมินตนเองของผู้เรียน ครั้งที่ 2 หลังจากที่ได้สอนไปได้ประมาณ 1 ภาคหรือ 1 ปีการศึกษา แล้วประเมินทับลงไปบนความคิดเห็นของผู้เรียนจากบันทึกของครูที่เป็นแบบสังเกตหลังการเรียนในแต่ละคาบ นอกจากนี้ ยังสามารถตรวจสอบกับระดับการคิด 6 ระดับของบลูมได้อีก

ตารางที่ 3.16 แบบสำรวจพัฒนาการในการคิดอย่างมี วิจารณญาณ (F.24C)

การคิดอย่างมีวิจารณญาณ	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. ชอบอ่านหนังสือที่เพื่อนๆ บอกว่ายาก เช่น หนังสือของผู้ใหญ่ สารานุกรม ชีวประวัติบุคคลสำคัญ นวนิยายที่ให้ข้อคิด ปรัชญา			
2. เวลาสนใจอะไร จะลืมเวลา เพราะใจจดจ่ออยู่กับสิ่งที่ทำ			
3. ชอบทำอะไรด้วยตนเอง หรือใช้ความคิดของตนเอง			
4. ชอบกิจกรรมที่ยาก เพราะท้าทายความสามารถ			
5. มักจะรู้หรือสนใจสิ่งๆ ที่ผู้ใหญ่เองยังต้องประหลาดใจ			
6. เวลาทำงานที่ชอบมักทำได้ดีเกินคำสั่ง หรือความคาดหวังของครู			

ตารางที่ 3.16 (ต่อ)

การคิดอย่างมีวิจารณญาณ	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
7. ใครๆ ก็ว่านักเรียนใช้ภาษาสูง (เกินวัย)			
8. ชอบตั้งคำถามที่กระตุ้นความคิด ทำให้เกิดการอภิปราย			
9. ชอบจัดระบบ จัดกลุ่มความคิด ชอบใช้ Graphic Organizer			
10. มักมีความรู้สึกรุนแรงเมื่อเห็นความไม่ยุติธรรม ความ ถูก-ผิด ดี-ชั่ว			
11. ชอบคาดคะเนสิ่งที้อาจเกิดขึ้นได้จากการสมมุติ หรือการทดลอง			
12. ไม่ค่อยพอใจในผลงานของตนง่ายนัก อยากปรับปรุงให้ถึงมืออาชีพ			
13. ชอบค้นหาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ด้วยความอยากรู้			
14. สามารถวางแผนได้อย่างสลับซับซ้อน			
15. มักจะจับประเด็นสำคัญหรือหลักการที่แอบแฝงออกมาสรุปได้อย่างรวดเร็ว			
รวมคะแนน “ใช่”			

□ เกณฑ์การพิจารณาการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ระดับ	12 เกณฑ์
1	1 - 3
2	4 - 6
3	7 - 9
4	10 - 12
5	13 - 15

4) ความสามารถในการคิดอย่างสร้างสรรค์

วิธีการประเมินความสามารถในการคิดอย่างสร้างสรรค์ ก็ใช้กระบวนการเดียวกันกับการพิจารณาจุดแข็งและจุดอ่อน กล่าวคือ มีขั้นตอนดังนี้

1. นักเรียนกรอกแบบประเมินความสามารถในการคิดอย่างสร้างสรรค์ ครั้งที่ 1 ก่อนการเรียน ครั้งที่ 2 หลังการเรียน
2. ผู้สอนวิเคราะห์แบบประเมินตนเองของผู้เรียน ครั้งที่ 2 หลังจากที่ได้สอนไปได้ประมาณ 1 ภาคการศึกษา แล้วประเมินทับลงไปบนความคิดเห็นของผู้เรียนจากบันทึกของครูที่เป็นแบบสังเกตหลังการเรียนในแต่ละคาบ นอกจากนี้เราสามารถจะตรวจสอบผลของการใช้แบบประเมินกับผลงานของนักเรียนว่าถึงระดับมีอาชีพหรือไม่ และตรวจสอบกับคะแนน Creativity Test ในหัวข้อต่อไปได้อีกด้วย

ตารางที่ 3.17 แบบสำรวจพัฒนาการในการคิดอย่างสร้างสรรค์ (F.24D)

การคิดอย่างสร้างสรรค์	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. คุณเป็นคนมีอารมณ์ขัน			
2. คุณไม่สนใจว่าตนเองจะแปลกกว่าคนอื่น ๆ			
3. คุณกล้าทดลอง กล้าตัดสินใจทำเพื่อพิสูจน์ความคิดของตนเอง			
4. ชอบอ่านเกี่ยวกับเรื่องสิ่งประดิษฐ์ หรือวิธีการคิดแบบใหม่ๆ			
5. มีอารมณ์อ่อนไหว เวลาอ่านหนังสือ หรือดูภาพยนตร์ที่เศร้า สะเทือนใจ			
6. ทนความไร้ระเบียบ ยุ่งเหยิงที่คนอื่นทนไม่ได้			
7. จะมีปฏิริยาโต้แย้ง ถ้าไม่เห็นด้วย			
8. มีความวิจิตรพิสดารในการทำสิ่งต่างๆ			
9. ชอบคิด จินตนาการ สมมุติ			
10. ยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น ถ้าเขามีเหตุผล			
11. ไม่ชอบทำตามคนอื่น ชอบทำอะไรที่แหวกแนว			
12. ชอบคิดและริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่			
13. ไวต่อความคิดและความรู้สึกของคนอื่น			
14. ชอบคำถามที่แปลก ท้าทายให้คิด			
15. ทำงานหลายๆ อย่างได้พร้อมๆ กันในเวลาเดียวกัน			
16. ชอบสร้างแล้วรื้อแล้วสร้างใหม่เพื่อความแปลกใหม่			
17. มีความรู้สึกรุนแรงเกี่ยวกับอิสระภาพและความเป็นอิสระทางความคิด			

ตารางที่ 3.17 (ต่อ)

การคิดอย่างสร้างสรรค์	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
18. มักเป็นคนแรกที่คิดหรือทำเรื่องใหม่ๆ			
19. มักเห็นความเชื่อมโยง หรือความสัมพันธ์ระหว่าง สิ่งต่างๆ ที่คนทั่วไปมองไม่เห็น			
20. ชอบปัญหาที่มีคำตอบได้หลายทิศทาง เช่น ปริศนาคำทาย ชอบแสดง ความคิดที่หลากหลาย			
รวมคะแนน “ใช่”			

□ เกณฑ์การพัฒนาคำตอบอย่างสร้างสรรค์

ระดับ	เกณฑ์
1	1 - 4
2	5 - 8
3	9 - 12
4	13 - 16
5	17 - 20

○ พัฒนาการทางด้านจิตพิสัย (ความมุ่งมั่น วิริยะ อุตสาหะ
 ความสามารถในการจัดการ ความรับผิดชอบ ความเป็นผู้นำ)

ตารางที่ 3.18 แบบสังเกตลักษณะทางจิตพิสัยของผู้เรียน (F.25)

ลักษณะทางจิตพิสัย	มี	ไม่มี
ความมุ่งมั่น วิริยะ อุตสาหะ	✓	
ความรับผิดชอบ	✓	
ความสามารถในการจัดการ	✓	
ความเป็นผู้นำ	✓	
การเคารพความคิดเห็นของเพื่อน		✓
รวม	4	1

แล้วจึงนำคะแนนไปกรอกลงตารางที่ 3.1

ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ คือการวัดค่าพัฒนาการของผู้เรียนในด้านต่างๆ ข้อมูลเหล่านี้จะต้องให้ผู้เรียนและผู้ปกครองรับทราบ และจะมีประโยชน์มากกว่าการให้คะแนนหรือเกรดเฉลี่ย เพราะวิธีการนี้ จะทำให้ผู้เรียนรู้ว่าจุดอ่อนและจุดแข็งของตนคืออะไร นอกจากนี้ ผู้เรียนสามารถจะนำทำเนียบมาอภิปราย หรือขอคำปรึกษาจากครูว่าเห็นด้วยหรือไม่ และจะพัฒนาตนเองในด้านที่เป็นจุดอ่อนได้อย่างไร กระบวนการเหล่านี้จำเป็นและสำคัญมากในระบบการศึกษา เพราะการประเมินผลนั้น หลักการคือการบอกผู้เรียนว่าผลการเรียนของตนเป็นอย่างไร และมาตรการในการปรับปรุงพัฒนาตนเองเป็นอย่างไร การประกาศผล ควรทำโดยให้ทำเนียบของผู้เรียนแก่เจ้าตัว ไม่มีการตีตราหรือการเรียงลำดับจากสูงมาหาต่ำเพราะไม่ต้องการให้เกิดการแข่งขันในกลุ่มที่ต้องอาศัยความร่วมมือในการทำงาน (แต่ต้องการให้แข่งกับตัวเอง คือทำให้ดีขึ้นกว่าเดิม)

□ แนวทางการวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้

อย่างไรก็ตาม เรายังอยู่ในระบบการวัดผลแบบเดิม จึงจำเป็นต้องปรับวิธีการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับระบบ กล่าวคือ ได้กำหนดระบบการได้เกรด ลงรายวิชา ท 401 ท 402 ท 503 ฯลฯ ไว้ เพื่อให้เด็กสามารถจบหลักสูตรภาษาไทยตามที่ระบบกำหนดดังรายละเอียดที่กล่าวไว้ข้างต้น แผนการจัดตารางเรียน แผนการเรียน และการวัดประเมินผล (ตารางที่ 2.11)

□ การคัดแยกผู้มีความสามารถพิเศษทางภาษา

➤ **วัตถุประสงค์** เพื่อคัดแยกผู้มีความสามารถพิเศษทางภาษา สำหรับพิจารณาให้การพัฒนาเพิ่มเติม หรือสำหรับแสวงหาแหล่งทุนสนับสนุน

➤ **โครงสร้าง** ใช้เครื่องมือที่หลากหลาย 18 ชิ้น ดังนี้

- รูปแบบ แบบทดสอบ/แบบวัด 11 ชิ้น
- แบบสอบถาม 5 ชิ้น
- แบบสังเกต 2 ชิ้น

- เนื้อหา 1) ทักษะภาษา จุดแข็งทางภาษา 2) คุณธรรม และจริยธรรม 3) ความคิด 4) ความสามารถพิเศษอื่นๆ 5) ผลงาน

➤ **วิธีการใช้** ประชุมคณะกรรมการ ครูผู้สอนให้ข้อมูลที่ประชุมตัดสินใจ และเสนอแนะ บันทึกลงทำเนียบนักเรียน แจ้งผู้ปกครอง และหามาตรการในการให้การพัฒนาต่อตามข้อเสนอแนะ

ตารางที่ 3.19 แบบการคัดแยกนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ (F.26)

(ตัวอย่าง)

รายชื่อนักเรียน									
ผลการศึกษา (Ranking)									
1) ทักษะภาษา									
1. ความเร็วในการอ่าน คำ / นาที									
2. ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ									
3. ความสามารถในการวิจารณ์วรรณกรรม (ระดับ 1.5)									
4. การถอดรหัส (ระดับ 1.5)									
5. จุดแข็งทางภาษา (Plus) หลังการเรียนรู้									
สรุปทักษะภาษา (ความเห็น ลำดับที่)									
2) คุณธรรมและจริยธรรม									
1. การคิดอย่างเอื้ออาทร (ระดับ 1.5)									
2. ระดับ EQ 1 = ภูมิใจในตนเอง ความมั่นใจ (ระดับ 1.5)									
3. ระดับ EQ 2 = ความฉลาดในการควบคุมอารมณ์ (ระดับ 1.5)									

ตารางที่ 3.19 (ต่อ)

รายชื่อนักเรียน ผลการศึกษา (Ranking)									
4. ระดับ EQ 3 = ทักษะทางสังคม (ระดับ1.5)									
5. ระดับ EQ 4 = ความคับข้องใจ (ระดับ1.5)									
สรุป คุณธรรมและ จริยธรรม (ความเห็น (ระดับ1.5))									
3) ความคิด									
1. ระดับความสามารถ ในการคิด (ระดับ1.6)									
2. ความสามารถในการ คิดเชิงโครงสร้าง									
3. การคิดอย่างมี วิจารณญาณ									
4. การคิดอย่าง สร้างสรรค์									
5. คะแนน Creativity Test (ถ้ามี) (%)									
สรุปความคิด (ความเห็นลำดับที่)									
4) ความสามารถพิเศษอื่นๆ									
ทัศนศิลป์ Graphic Design วารสารศาสตร์									

ตารางที่ 3.19 (ต่อ)

รายชื่อนักเรียน											
ผลการศึกษา (Ranking)											
ดนตรี การแสดง การละคร อื่นๆ											
สรุปความสามารถ พิเศษอื่นๆ											
5) ผลงาน											
1. ความสามารถที่ ปรากฏในผลงานเดี่ยว ชิ้นที่ภูมิใจที่สุด	ฝึก งาน 1	ฝึก งาน 2	มือ อาชีพ	ฝึก งาน 3	ฝึก งาน 1	มือ อาชีพ	ฝึก งาน 2	ฝึก งาน	มือ อาชีพ	มือ อาชีพ	
2. ความสามารถที่ ปรากฏใน ผลงานกลุ่ม	ฝึก งาน 1	มือ อาชีพ	มือ อาชีพ	มือ อาชีพ	ฝึก งาน 1	มือ อาชีพ	ฝึก งาน 2	ฝึก งาน 2	มือ อาชีพ	มือ อาชีพ	
6) สรุปความถนัดและสามารถพิเศษทางภาษา											
1. กลุ่มศรีปราชญ์ (กวี นักแต่งเพลง ศิลปิน พื้นบ้าน ตลก นักเขียนการ์ตูน)											
2. กลุ่มนักประพันธ์											
3. กลุ่มนักวิชาการ นักหนังสือพิมพ์											
4. กลุ่มนักแสดง เขียนบท จัดรายการ											
5. กลุ่มครูภาษา											
6. กลุ่มนักพูด พิธีกร											
7. กลุ่มล่ามและนักแปล											

ตารางที่ 3.19 (ต่อ)

รายชื่อนักเรียน ผลการศึกษา (Ranking)									
สรุป ระดับความสามารถ เมื่อเทียบกับกลุ่ม นักเรียน ทั้งหมด ความเห็นของครู 1. เพชรน้ำเอก 2. เพชรน้ำหนึ่ง 3. เพชรภาษา 2 4. เพชรภาษา 3 5. เพชรภาษา 4									
ข้อเสนอแนะ									

□ เกณฑ์และวิธีการตัดแยก

ดูรายละเอียดการวัดพัฒนาการทางภาษา พัฒนาการทางคุณธรรม และจริยธรรม พัฒนาการทางความคิด พร้อมเกณฑ์การพัฒนาแต่ละด้าน ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

□ เกณฑ์การพัฒนาคิดอย่างสร้างสรรค์

ระดับ	เกณฑ์
1	1 - 2
2	3 - 4
3	5
4	6
5	7

□ ลักษณะของผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทย

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ผู้ที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทย อาจแบ่งได้ออกเป็น 7 กลุ่ม (แต่แต่ละคนอาจจะมีความสามารถมากกว่า 1 ประเภท) ดังนี้

1. กลุ่มกวี ศิลปินเพลง (พื้นบ้าน) กลุ่มตลก (กลุ่มนี้จะเกิดในสภาพแวดล้อมชนบทได้ดีกว่าในกรุงเทพฯ แต่อาจแตกถูกเป็นสิ่งพิมพ์ เช่น การ์ตูนเสียดสีสังคม หนังสือขายหัวเราะ และคอลัมน์ต่างๆ ในนิตยสารได้ เช่น C.D. เคาะหัวหลาย-ขายหัวเราะของนักเรียนโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย)

2. กลุ่มนักประพันธ์ (เช่นกลุ่มของนักเรียนสตรีวิทยาที่ผลิตรวมเรื่องสั้น “นวนิยายกึ่งสำเร็จรูป”)

3. กลุ่มนักวิชาการ นักจัดทำสารคดี นักหนังสือพิมพ์ (เช่น กลุ่มของโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัยที่ผลิตวารสาร Christian chronicles ให้โรงเรียน และผลิตหนังสือ “คู่มือพิธีกร”)

4. กลุ่มนักแสดง นักเขียนบท นักจัดรายการ (เช่น กลุ่มของโรงเรียนบดินทรเดชาที่ผลิตรายการแสดงตู้โชว์ ที่มีคุณจรัสพงษ์ สุรัสวดี เป็นผู้เชี่ยวชาญที่เลี้ยง หรือรายการเวสสันดรมิวสิคคัล วาไรตี้โชว์)

5. กลุ่มครูภาษา นักภาษาศาสตร์ นักวิจารณ์วรรณกรรม (เช่น Homepage อิเหนาของโรงเรียนสตรีวิทยา เกมสามก๊ก และเกมขุนช้างขุนแผน ของโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย เกมภาษา และคู่มือการสอนภาษาไทยให้ชาวต่างประเทศของโรงเรียนบดินทรเดชา)

6. กลุ่มนักพูด นักการเมือง นักกฎหมาย ทนาย (เช่นกลุ่มพิธีกร กลุ่มนักโต้วาที นักกล่าวสุนทรพจน์ ของโรงเรียนทั้ง 3 โรง)

7. กลุ่มล่ามและนักแปล (ยังพัฒนาไม่ถึง)

ในงานวิจัยครั้งนี้ ได้สรุปผลการคัดเลือกผู้มีความสามารถพิเศษเป็น 4 ระดับ เพชรน้ำเอก เพชรน้ำหนึ่ง นั้น หมายถึง ผู้ที่แสดงความสามารถได้ถึงระดับมืออาชีพ ความแตกต่างระหว่างเพชรน้ำเอก และเพชรน้ำหนึ่งนั้น ขึ้นอยู่กับความรู้สึกของครูและโรงเรียน แต่สิ่งที่เพชรทั้ง 2 ประเภทจะต้องมี นอกจากความสามารถที่โดดเด่นแล้ว คือ คุณธรรมและจริยธรรม

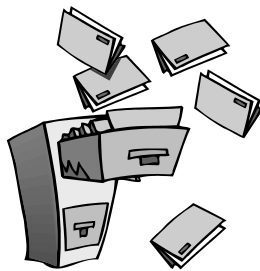
ตารางที่ 3.20 เกณฑ์การคัดเลือกผู้มีความสามารถพิเศษ (F.27)

ประเภท	เกณฑ์	ข้อเสนอแนะในการพัฒนา
เพชรน้ำเอก	ผลงานระดับเหรียญทอง คุณธรรมและจริยธรรม 4 - 5 ภาษา ระดับ 5 ความคิด ระดับ 4 - 6 Creativity Test Score =	<ol style="list-style-type: none"> 1. ควรเข้าร่วมทำโครงการกับนักวิชาการอุปลัมภีในสายอาชีพที่มีความถนัดและความสนใจ 2. ให้ศึกษาวิชาที่เกี่ยวข้องในระดับอุดมศึกษาที่จะให้พื้นฐานทางด้านทฤษฎี 3. ควรมีทุนศึกษาต่อถึงระดับตรี - โท
เพชรน้ำหนึ่ง	ผลงานระดับมืออาชีพ คุณธรรมและจริยธรรม 4 - 5 ภาษา ระดับ 4 - 5 ความคิด ระดับ 4 - 6 Creativity Test Score =	<ol style="list-style-type: none"> 1. ควรเข้าร่วมทำโครงการกับนักวิชาการอุปลัมภีในสายอาชีพที่มีความถนัดและความสนใจ 2. ให้ศึกษาวิชาที่เกี่ยวข้องในระดับอุดมศึกษาที่จะให้ได้พื้นฐานทางด้านทฤษฎี 3. ควรมีทุนศึกษาต่อถึงระดับตรี - โท
เพชรภาษา 2	ผลงานระดับมืออาชีพ - ฝึกงาน คุณธรรมและจริยธรรม 3 - 5 ภาษา ระดับ 3 - 5 ความคิด ระดับ 3 - 6 Creativity Test Score =	ควรให้ประสบการณ์เพิ่มเติม โดยให้ได้สัมผัสกับมืออาชีพ และทำโครงการที่ทำทายความสามารถมากขึ้น หาเวทีให้ได้แสดงผลงาน และต้องฝึกความสามารถในการพัฒนางานด้วยตนเอง (การรับฟังความคิดเห็น วิจารณ์ เพื่อนำมาปรับปรุงผลงาน) การเห็นคุณค่าในตนเอง

ตารางที่ 3.20 (ต่อ)

ประเภท	เกณฑ์	ข้อเสนอแนะในการพัฒนา
เพชรภาษา 3	ผลงานระดับฝึกงาน คุณธรรมและจริยธรรม 3 - 5 ภาษา ระดับ 3 - 5 ความคิด ระดับ 3 - 6 Creativity Test Score =	ควรให้ประสบการณ์เพิ่มเติมโดยให้ ได้สัมผัสกับมืออาชีพและทำ โครงการที่ท้าทายความสามารถ ร่วมกับคนอื่นๆ มากขึ้น หาบหนาท ให้มากและเหมาะสมกับความถนัดให้ มากขึ้นเพื่อให้ได้แสดงฝีมือ บางคน ต้องพัฒนาความทุ่มเทให้งานเพราะ มักจะบังคับตนเองไม่ได้และรัก ความสะอาดสบายและต้องฝึก ความสามารถในการพัฒนางาน ด้วยตนเอง (การรับฟังความคิดเห็น วิจารณ์เพื่อนำมาปรับปรุงผลงาน) การเห็นคุณค่าในตนเอง

แต่เกณฑ์เหล่านี้ เป็นเพียงการประมาณการ เพราะยังจะต้องพัฒนา
ให้เป็นเกณฑ์ระดับชาติต่อไป เมื่อโครงการนี้ได้มีการขยายออกไปใช้ทั่ว
ประเทศ

การประเมินโครงการ

ในบทนี้ จะกล่าวถึงคู่มือการประเมินโครงการภายใต้หัวข้อหลัก 2 เรื่อง คือ

1. การประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของหลักสูตร
2. การประเมินประสิทธิภาพของโครงการ

หลักสูตรที่กล่าวถึงในที่นี้ หมายถึง การเรียนการสอนหลักสูตรลดระยะเวลาเรียน (Acceleration Program) หลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ (Enrichment Program) และหลักสูตรขยายประสบการณ์ (Extension Program) ที่ได้ออกแบบและทดลองใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

การประเมินหลักสูตร หมายถึง การประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน โดยจะวัดจาก

1) **ความคิดเห็นของผู้เรียน ผู้สอน และผู้บริหาร** (หัวหน้าหมวด) ที่เกี่ยวกับการสนองตอบตามจุดประสงค์ของหลักสูตรมากนักน้อยเพียงใดในการทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามจุดประสงค์ของหลักสูตรและมีพัฒนาการตามเป้าหมายของการเรียนรู้

2) ค่าพัฒนาการของผู้เรียนในด้าน

1. ทักษะทางภาษา
2. พัฒนาการด้านคุณธรรมและจริยธรรม
3. พัฒนาการด้านความคิด
4. พัฒนาการด้านจิตพิสัย
5. คุณภาพผลงานของผู้เรียน

ประสิทธิภาพของโครงการ หมายถึง ระดับความสำเร็จของการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษของโรงเรียน โดยจะวัดจาก

1) ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียนตามทิศทางที่ต้องการ อันได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ และทัศนคติของบุคลากรในโครงการในด้านการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ

2) ผลกระทบของโครงการที่มีต่อนักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชน

3) ความพึงพอใจในโครงการของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่เห็นว่าโครงการนี้มีประโยชน์และมีความต้องการที่จะให้โรงเรียนทำโครงการนี้ต่อไปหรือไม่ หลังจากที่โครงการวิจัยสิ้นสุดลงแล้ว ดังรายละเอียดที่จะกล่าวถึงต่อไป

□ การประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของหลักสูตร

หมายถึง การวัดระดับความสามารถของหลักสูตรในการพัฒนาผู้เรียนจะวัดจากความสามารถในการทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตรและมีพัฒนาการตามเป้าหมายของการเรียนรู้ โดยจะวัดจาก

- 1) ความคิดเห็นของผู้เรียน ผู้สอน และผู้บริหาร (หัวหน้าหมวด)
- 2) ค่าพัฒนาการของผู้เรียนในด้าน

1. ทักษะทางภาษา
2. พัฒนาการด้านคุณธรรมและจริยธรรม
3. พัฒนาการด้านความคิด
4. พัฒนาการด้านจิตพิสัย
5. คุณภาพผลงานของผู้เรียน

1) คุณภาพและประสิทธิภาพของหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน วัดจากความคิดเห็นของผู้เรียน ผู้สอน และผู้บริหาร (หัวหน้าหมวด)

ในการวัดคุณภาพและประสิทธิภาพของหลักสูตร หรือการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนว่าสนองตอบตามจุดประสงค์ของหลักสูตรมากน้อยเพียงใดในการทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามจุดประสงค์ของหลักสูตร และมีพัฒนาการตามเป้าหมายของการเรียนรู้จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามความคิดเห็นของผู้เรียนที่ได้จากการใช้แบบประเมิน (F.28A-C) และแบบประเมิน F.29A สำหรับหลักสูตรลดระยะเวลาเรียน และเพิ่มพูนประสบการณ์ และแบบประเมิน F.29B สำหรับหลักสูตรขยายประสบการณ์ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.1 - 4.3

ตารางที่ 4.1 แบบประเมินความคิดเห็นของผู้เรียน (F.28A) ผู้สอน (F.28B) และผู้บริหาร (F.28C) เกี่ยวกับหลักสูตรลดระยะเวลาเรียนและหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ (ตามเกณฑ์ในจุดประสงค์ของหลักสูตรภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย)

F.28A นักเรียน F.28B ครู F.28C ผู้บริหาร (หัวหน้าหมวด)

ชื่อ.....จุฬาทพิพย์..... โรงเรียน...สตรวิวิทยา..... วิชา ภาษาไทย
 ชั้น ม.4 หลักสูตรลดระยะเวลาเรียน และหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์
 หลังจากที่มีการจัดโครงการนี้แล้วท่านมีความเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรนี้อย่างไร
 เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางตามความคิดเห็นของท่าน

เกณฑ์ความเห็น : 5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 = เห็นด้วย 3 = ไม่แน่ใจ
 2 = ไม่เห็นด้วย 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

(ตัวอย่าง)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรนี้	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
1. สามารถเรียนตามความถนัด ความสนใจ และความสามารถของตน					✓
2. มีเครื่องมือในการค้นคว้า และสามารถหาความรู้ได้ด้วยตนเอง				✓	
3. มีทักษะทางภาษา และมีศิลปะในการใช้ภาษาในชีวิตจริง				✓	
4. สามารถอ่านและเขียนได้อย่างมีวิจารณญาณ					✓
5. มีเครื่องมือในการฟังพูดอ่านเขียนที่จำเป็นในการเรียนรายวิชาอื่น			✓		

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ระดับความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรนี้					
6. ได้แสดงออกทางความคิดสร้างสรรค์ด้านภาษาออกมาเป็นผลงาน				✓	
7. อยากศึกษาภาษาไทยอย่างลึกซึ้ง		✓			
รวมทุกช่อง		1	1	3	2
คูณด้วยน้ำหนักคะแนน		1x2	1x3	3x4	2x5
รวมทุกช่อง	2+3+12+10 = 27				
ค่าเฉลี่ย (N = 7)	3.86 หรือร้อยละ 77.20				

และเมื่อผู้เรียนให้ข้อมูลแล้วจึงนำไปคำนวณหาค่าเฉลี่ยเพื่อวิเคราะห์ตามตารางที่ 4.2 สำหรับหลักสูตรลดระยะเวลาและเพิ่มพูนประสบการณ์ และตารางที่ 4.3 สำหรับหลักสูตรขยายประสบการณ์

ตารางที่ 4.2 แบบวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตรระยะเวลา เรียน และหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ (F.29A)

ผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียน ชั้นม.4.....

วิชาภาษาไทย หลักสูตรระยะเวลาเรียน และหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์
หลังจากที่มีการเรียนหลักสูตรนี้แล้ว ท่านมีความเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรนี้อย่างไร
(ปลายภาคการศึกษา)

เกณฑ์ความเห็น : 5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 = เห็นด้วย 3 = ไม่แน่ใจ 2 = ไม่เห็นด้วย 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
(ตัวอย่างจากการประเมินของนักเรียนโรงเรียนสตรีวิทยา N = 26)

รายชื่อนักเรียน	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	...	26	สรุป รวม ทุกช่อง	สรุป ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)
ความคิดเห็น															
คุณค่าของหลักสูตร															
ตัวอย่าง สุนุก	4	5													
1. สามารถเรียนตามความสนใจ ความสนใจ และความสามารถของตน	5	4	3	5	5	4	4	5	4	4	2		5		81.53
2. มีเครื่องมือในการค้นคว้า และสามารถหาความรู้ได้ด้วยตนเอง	4	4	2	5	5	5	5	5	4	5	5		4		90.76

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ความคิดเห็น คุณค่าของหลักสูตร	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	...	26	สรุป รวม ทุกช่อง	สรุป ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)
3. มีทักษะทางภาษา และมีศิลปะในการ ใช้ภาษาในชีวิตจริง	4	4	3	4	4	3	4	4	5	5	4		4		82.30
4. สามารถอ่านและเขียนได้อย่างมี วิจารณญาณ	5	4	2	5	5	3	4	5	5	4	3		3		82.30
5. มีเครื่องมือทางการฟัง พูด อ่าน เขียน ที่จำเป็นในการเรียนวิชาอื่นๆ	3	3	3	4	5	4	5	5	4	5	4		4		85.38
6. ได้แสดงออกทางความคิดสร้างสรรค์ ด้านภาษาออกมาเป็นผลงาน	4	4	4	5	4	5	4	5	4	5	5		4		87.69
7. ยอมรับศึกษาภาษาไทยอย่างลึกซึ้ง	2	3	3	5	4	4	4	4	4	4	4		4		77.69
รวมคะแนนทุกช่อง	26	28	20	33	32	28	30	33	25	32	27	32	28		587.63
ค่าเฉลี่ย	3.9	3.7	2.9	4.7	4.6	4.0	4.3	4.7	4.3	4.6	3.9	4.6	4.0		83.95
สรุปความเห็น															

● **คุณค่าและประสิทธิภาพของหลักสูตรในสายตาของผู้เรียน**
หลักสูตรนี้มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 83.95 โดยเห็นว่า คุณค่าสูงสุดคือ จุดประสงค์ ข้อ 2 “มีเครื่องมือในการค้นคว้า และสามารถหาความรู้ได้ด้วยตนเอง” ร้อยละ 90.76 จุดประสงค์ ข้อ 6 “ได้แสดงออกทางความคิด สร้งสรรค์ด้านภาษาออกมาเป็นผลงาน” ร้อยละ 87.69 และจุดประสงค์ ข้อ 5 “มีเครื่องมือทางการฟัง พูด อ่าน เขียนที่จำเป็นในการเรียนวิชาอื่นๆ” ร้อยละ 85.38 คุณค่าต่ำสุดคือจุดประสงค์ข้อ 7 “อยากศึกษาภาษาไทย อย่างลึกซึ้ง” ร้อยละ 77.69

ความสามารถในการพัฒนาผู้เรียน ค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดีมาก (เกรด 4.11) โดยมีพิสัยอยู่ระหว่าง 2.9 (เกรด 3) - 4.7 (เกรด 4)

(รายงานโดยนาย ไสภณ นิไชยโยค โรงเรียนสตรีวิทยา)

ตารางที่ 4.3 แบบวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตรขยาย ประสบการณ์ (F.29B)

ชื่อ..... โรงเรียน..... ชั้น.....ม.5.....

วิชาภาษาไทย หลักสูตรขยายประสบการณ์

หลังจากที่มีการจัดโครงการนี้แล้ว ท่านมีความเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรนี้อย่างไร

เกณฑ์ความเห็น : 5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 = เห็นด้วย 3 = ไม่แน่ใจ 2 = ไม่เห็นด้วย 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
(ตัวอย่างจากกรรการประเมินของนักเรียนกรุงเทพมหานครคริสเตียนวิทยาลัย)

ความคิดเห็น	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	..	26	สรุป รวม ทุกช่อง	สรุป ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)
คุณค่าของหลักสูตร															
ตัวอย่าง สุนัข	4	5													
1. ทำให้ผู้เรียน ได้พัฒนาความสามารถทางด้านภาษาไทย ในระดับที่กว้างยาก และลึกซึ้งกว่าหลักสูตรปกติ	3	3	4	5	4	4	4	5	4	4	5		4	70	87.5

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ความคิดเห็น คุณค่าของหลักสูตร	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	..	26	สรุป รวม ทุกช่อง	สรุป ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)
2. ทำให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการเรียนรู้ และทักษะที่เป็นรากเหง้าของความ สามารถทางภาษามากกว่าจะเน้น เนื้อหาที่ปรากฏในสื่อการเรียน	4	2	3	4	4	4	4	4	4	3	4		5	62	77.5
3. ทำให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการ ทักษะ ในการเรียนภาษา การนำกระบวนการ และทักษะเหล่านี้ไปใช้ในการศึกษา สื่ออื่นๆ หรือภาษาอื่นๆ ได้ต่อไป	4	4	3	5	4	5	5	4	3	4	5		5	69	86.25
4. ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาทั้งทักษะทางภาษา สติปัญญา และอารมณ์	4	4	3	5	4	5	5	4	3	4	5		3	65	81.25
5. ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการจัดการ การวางแผน การทำงานร่วมกัน	5	4	4	4	5	4	4	5	5	4	4		5	71	88.75

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ความคิดเห็น คุณค่าของหลักสูตร	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	26	สรุป รวม ทุกช่อง	สรุป ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)
6. ทำให้ผู้เรียนได้ความเื่อออาหารและการ นำความสามารถไปพัฒนาคุณภาพชีวิต ในสังคมไทย	3	4	4	4	3	4	2	5	4	3	4	3	56	70.00
7. ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนตามความถนัด ความสนใจและความสามารถของ แต่ละคน	4	2	4	5	3	3	1	4	4	4	5	3	68	85.00
รวมคะแนนทุกช่อง	27	23	25	31	27	28	25	32	29	24	30	28	461	576.25
ค่าเฉลี่ย	3.9	3.3	3.6	4.4	3.9	4.0	3.6	4.6	4.1	3.4	4.3	4.0	4.11	82.32
สรุปความเห็น														

● ผลของการวิเคราะห์คุณค่าของหลักสูตรในสายตาของผู้เรียน

หลักสูตรนี้มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 82.32 โดยเห็นว่า คุณค่าสูงสุดคือ จุดประสงค์ ข้อ 5 ร้อยละ 88.75 จุดประสงค์ ข้อ 1 ร้อยละ 87.50 และ จุดประสงค์ ข้อ 3 ร้อยละ 86.25 คุณค่าต่ำสุดคือจุดประสงค์ ข้อ 6 “การพัฒนาความเอื้ออาทร” ร้อยละ 70

ความสามารถในการพัฒนาผู้เรียน ค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดีมาก (เกรด 4.11) โดยมีพิสัยอยู่ระหว่าง 3.3 (เกรด 3) - 4.6 (เกรด 4)

(รายงานโดย นางสาวจิราภรณ์ ชิตกุล
โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย)

อย่างไรก็ตาม ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากการสำรวจและการประเมินตนเองเหล่านี้ ควรจะต้องตรวจสอบความน่าเชื่อถือกับข้อมูลเชิงคุณภาพ จึงได้ให้ผู้เรียนเขียนแสดงความคิดเห็น โดยการสัมภาษณ์ที่ใช้คำถามปลายเปิด ดังตัวอย่าง (F.30A) ซึ่งได้ข้อมูลที่สอดคล้องกันจากนักเรียนเกือบทุกคน

แบบสัมภาษณ์ปลายเปิด (F.30A) ความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตรขยายประสบการณ์

ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ (ชอบหรือไม่ชอบ เพราะอะไร ดีไหม ทำอะไรกัน มีประโยชน์ไหม ควรทำต่อหรือไม่ ควรปรับปรุงอย่างไร ควรทำอะไรต่อไปอีก จะแนะนำให้น้องๆ ได้ไหม

สุดารัตน์

...เป็นโครงการที่ดี น่าสนใจ เพราะจัดการเรียนในรูปแบบที่ต่างจากหลักสูตรปกติ โดยจะยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง และช่วยพัฒนาความสามารถเด็กในหลายๆ ด้าน ทั้งให้มีความคิดสร้างสรรค์ กล้าแสดงออก รู้จักนำความรู้ที่เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันมีรูปแบบการเรียนที่หลากหลาย ...น่าจะขยายโครงการนี้ไปในสาขาวิชาอื่นต่อไป

วรภา

...โครงการนี้ช่วยให้เด็กในหลักสูตรจบเร็วขึ้น ไม่ต้องนั่งเบาะกับเนื้อหาซ้ำๆ ซากๆ ที่เคยเรียนแล้ว นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมเสริมทักษะต่างๆ ที่หลักสูตรปกติไม่มี ซึ่งมีประโยชน์ต่อตัวผู้เรียนมาก ควรจะทำต่อไปเรื่อยๆ

อีก แต่ควรปรับปรุงยังมีหลายอย่าง เช่น ในการรับเด็กเข้าโครงการ ควรคัดเลือกเด็กที่มีความสามารถจริงๆ ชอบและรักที่จะเรียนภาษา ต้องเป็นเด็กที่รับผิดชอบด้วย เนื่องจากมีงานมาก ต้องขยันและตั้งใจจริงๆ ไม่งั้นอาจจะไม่ไหว เพราะไม่งั้นอาจทำให้เด็กเบื่อ และไม่มีความสุขในการเรียน กิจกรรมอยากให้มีหลากหลายและให้เด็กคิดเอง โดยมีอาจารย์คอยสนับสนุนและเป็นที่ปรึกษาตลอดการทำงาน ควรดำเนินโครงการต่อไปเรื่อยๆ

อภิปราย

...ชอบ เพราะสามารถทำอะไรที่อยากทำได้โดยไม่ถูกปิดกั้นกรอบ โดยตำราหรือหนังสือของหลักสูตรเท่านั้น เท่ากับเป็นการพัฒนาขีดความสามารถในตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด เพราะมีประโยชน์ ควรปรับปรุงโดยไม่เร่งนักเรียนจนเกินไป ควรให้เป็นไปตามความสามารถของเด็กแต่ละคนจะดีกว่า และน่าจะ让孩子เขียนโครงการของแต่ละกลุ่ม แล้วให้ลงมือปฏิบัติในภาคเรียนถัดไป... จะแนะนำให้นักๆ ที่มีใจรักภาษาอย่างแท้จริงและมีความอดทนและขยันเท่านั้น

รายงานโดย อาจารย์ ศิริณี เพชรเจริญ
โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)

(แต่ประสิทธิภาพที่แท้จริงของหลักสูตร คือ ความสามารถในการพัฒนาผู้เรียน ตามที่ตั้งไว้ในวัตถุประสงค์ กล่าวคือ ค่าพัฒนาการของผู้เรียนในด้านทักษะทางภาษา พัฒนาการทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม พัฒนาการทางด้านความคิด พัฒนาการทางด้านจิตพิสัย และความสามารถในการสร้างงานทางภาษา ที่สร้างสรรค์ออกมาเป็นผลงานที่มีคุณภาพ)

โครงการนี้มีจุดประสงค์ที่จะพัฒนาผู้เรียนใน 4 เรื่องหลักคือ พัฒนาการของผู้เรียนในด้านทักษะทางภาษา พัฒนาการทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม พัฒนาการทางด้านความคิด และพัฒนาการทางด้านจิตพิสัย ดังนั้น สิ่งที่บุคคลภายนอกต้องการทราบก็คือ หลักสูตรที่ใช้มีประสิทธิภาพในการพัฒนาด้านเหล่านี้ให้กับผู้เรียนได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งสามารถคำนวณได้จากค่าการพัฒนาดังตัวอย่างในแบบประเมิน (F.31) รายละเอียดที่ออกมานอกจากจะบอกค่าพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลแล้วยังจะบอกถึงคุณภาพ (ค่าเฉลี่ย) ของหลักสูตรที่ใช้กับนักเรียนแต่ละรุ่น และการเก็บข้อมูลระยะยาวก็จะแสดงให้เห็นแนวโน้มประสิทธิภาพของโครงการของโรงเรียนเพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารอีกด้วย

ตารางที่ 4.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อวัดพัฒนาการ 4 ด้านหลักของผู้เรียนในโครงการ (F.31)
(ตัวอย่าง)

รายชื่อนักเรียน	นาย.....		นางสาว.....		นางสาว.....		นาย.....		สรุปคะแนนรวม		สรุปค่าเฉลี่ย	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ผลการศึกษา												
1) ทักษะภาษา												
1. แบบทดสอบวัด ความเร็วในการอ่าน คำนาที่	275	310	+35									
2. แบบทดสอบศัพท์ และไวยากรณ์ (คะแนนเต็ม 30)												
3. แบบทดสอบการ ถอดรหัส												
4. แบบทดสอบความ สามารถในการวิจารณ์ วรรณกรรม (5 ระดับ)												
5. แบบสำรวจจุดแข็ง ทางภาษา (Plus) (คะแนนเต็ม 30)												

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

รายชื่อนักเรียน ผลการศึกษา	นาย.....		นางสาว.....		นางสาว.....		นาย.....		สรุปคะแนนรวม		สรุปค่าเฉลี่ย	
	ก่อน	หลัง	ค่า	หลัง	ค่า	หลัง	ค่า	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
สรุปทักษะภาษา (ความถี่ในลำดับที่)			ค่า	ต่าง	ค่า	ต่าง	ค่า	ต่าง	ค่า	ต่าง	ค่า	ต่าง
2) คุณธรรมและจริยธรรม												
1. แบบสำรวจการคิด อย่างเอื้ออาทร												
2. แบบสำรวจระดับ EQ 1 = คุณค่า ในตนเอง ความมั่นใจ												
3. แบบสำรวจระดับ EQ 2 = ความฉลาด ในการควบคุมอารมณ์												
4. แบบสำรวจระดับ EQ 3 = ทักษะ ทางสังคม												

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

รายชื่อนักเรียน ผลการศึกษา	นาย.....		นางสาว.....		นางสาว.....		นางสาว.....		นาย.....		สรุปคะแนนรวม		สรุปค่าเฉลี่ย			
	ก่อน	หลัง	ค่า	ต่าง	ก่อน	หลัง	ค่า	ต่าง	ก่อน	หลัง	ค่า	ต่าง	ก่อน	หลัง	ค่า	ต่าง
5. แบบสำรวจระดับ EQ 4 = ความคับข้องใจ)																
สรุป คุณธรรม และจริยธรรม (ความเห็น)																
3) ความคิด																
1. แบบทดสอบวัดระดับความสามารถในการคิด																
2. แบบสังเกตความสามารถในการคิดเชิงโครงสร้าง																

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

รายชื่อนักเรียน	นาย.....		นางสาว.....		นางสาว.....		นาย.....		สรุปคะแนนรวม		สรุปค่าเฉลี่ย	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ผลการศึกษา												
3. แบบทดสอบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ												
4. แบบสำรวจการคิดอย่างสร้างสรรค์												
5. แบบทดสอบ Creativity Test (%)												
สรุปความคิด (ความเห็น)												
4) พัฒนาการทางด้านจิตพิสัย (ความมุ่งมั่น วิริยะ ความสามารถในการจัดการ ความรับผิดชอบ ความเป็นผู้นำ)												
สรุปความเห็น ลำดับที่												

□ การประเมินประสิทธิภาพของโครงการ

หมายถึง ระดับความสำเร็จของการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษของโรงเรียน โดยจะวัดจาก

1. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียนตามทิศทางที่ต้องการ อันได้แก่ความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ และทัศนคติของบุคลากรในโครงการในด้านการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ
2. ผลกระทบของโครงการที่มีต่อนักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชน
3. ความพึงพอใจในโครงการของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่เห็นว่าโครงการนี้มีประโยชน์และมีความต้องการที่จะให้โรงเรียนทำโครงการนี้ต่อไปหรือไม่ หลังจากที่โครงการวิจัยสิ้นสุดลงแล้ว ดังรายละเอียดที่จะกล่าวถึงดังนี้

1. การประเมินความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียนตามทิศทางที่ต้องการ

ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียนตามทิศทางที่ต้องการ คำถามคือ บุคลากรในโครงการด้านการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ มีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ และทัศนคติเพิ่มขึ้นหลังจากที่ได้จัดทำโครงการ เพียงพอที่จะดำเนินโครงการต่อไปได้เอง หลังจากที่โครงการวิจัยนำร่องสิ้นสุดลงหรือไม่ และจะยังต้องการการสนับสนุนในด้านใด การวัดความเปลี่ยนแปลงนี้อาจจะทำได้โดยใช้ข้อมูลในตารางที่ 4.1 - 4.3 (F.28A-C, F29A และ F.29B) ตลอดจนความคิดเห็นปลายเปิด (F.30A) และแบบฟอร์มในตารางที่ 4.5 (F.32A-C) ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องประเมินตนเอง ซึ่งจะมีผลให้ตระหนักถึง ความรู้ ความสามารถ

เพิ่มขึ้นจากเดิมเพียงไร มีจุดอ่อนในด้านใดที่นักวิจัยยังจะต้องให้การนิเทศเพิ่มเติม และระดับความมั่นใจในความรู้ความสามารถที่มี เพียงพอต่อการดำเนินงานต่อหรือไม่ หรือยังจะต้องหาทางช่วยสร้างความเข้มแข็งเพิ่มขึ้นต่อไปอีกระยะหนึ่งก่อน

● ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวของผู้เรียน

ในการวัดความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวของผู้เรียน สามารถใช้ข้อมูลในตารางที่ 4.1 - 4.3 ดังตัวอย่างแบบวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตรขยายประสบการณ์ภาษาไทย (F.28B) ของโรงเรียนสตรีวิทยา ตลอดจนความคิดเห็นปลายเปิด (F.30A) ที่กล่าวถึงมาแล้ว จะพบว่า คุณค่าของหลักสูตรในสายตาของผู้เรียนนั้น เป็นไปในเชิงบวกทั้งสิ้น โดยผู้เรียนได้ประเมินว่าหลักสูตรนี้ตอบสนองวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 82.32 เห็นว่าประโยชน์สูงสุดที่ได้จากหลักสูตรคือ จุดประสงค์ข้อ 5 ร้อยละ 88.75 ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการจัดการ การวางแผน การทำงานร่วมกัน จุดประสงค์ข้อ 1 ร้อยละ 87.50 ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถทางด้านภาษาไทยในระดับที่กว้างยาก และลึกซึ้งกว่าหลักสูตรปกติ และจุดประสงค์ข้อ 3 ร้อยละ 86.25 ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการและทักษะในการเรียนภาษา และการนำกระบวนการและทักษะเหล่านี้ไปใช้ในการศึกษาสิ่งอื่นๆ หรือภาษาอื่นๆ ได้ต่อไป แต่คุณค่าต่ำสุดที่ยังต้องพัฒนายิ่งขึ้นคือ จุดประสงค์ข้อ 6 คือการพัฒนาความเอื้ออาทร ร้อยละ 70 ส่วนประสิทธิภาพของหลักสูตรคือ **ความสามารถในการพัฒนาผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดีมาก** (เกรด 4.11) โดยมีพิสัยอยู่ระหว่าง 3.3 (เกรด 3) - 4.6 (เกรด 4)

● **ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวของผู้สอน หัวหน้าหมวด และผู้บริหาร (ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการหรือผู้อำนวยการ)**

ดังที่กล่าวไว้แล้วว่า ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียน ตามทิศทางที่ต้องการ คำถามคือ บุคลากรในโครงการด้านการจัดการ ศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ มีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ และทัศนคติเพิ่มขึ้นหลังจากที่ได้จัดทำโครงการ เพียงพอที่จะดำเนิน โครงการต่อไปได้เองหลังจากที่โครงการวิจัยนำร่องสิ้นสุดลงหรือไม่ และ จะยังต้องการการสนับสนุนในด้านใด การวัดความเปลี่ยนแปลงนี้อาจจะ ทำได้โดยใช้แบบฟอร์มในตารางที่ 4.5 (F.32A-C) ให้ผู้สอน หัวหน้าหมวด และผู้บริหาร (ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการหรือผู้อำนวยการ) ประเมินตนเอง ซึ่งจะมี ผลให้ตระหนักถึงว่ามีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้นจากเดิมเพียงไร มีจุด อ่อนในด้านใดที่นักวิจัยยังจะต้องให้การนิเทศเพิ่มเติม และระดับความ มั่นใจในความรู้ความสามารถที่มีเพียงพอต่อการดำเนินงานต่อหรือไม่ หรือยังจะต้องหาทางช่วยสร้างความเข้มแข็งเพิ่มขึ้นต่อไปอีกกระยะหนึ่งก่อน สำหรับครู หัวหน้าหมวด และผู้บริหาร สามารถวัดได้จากแบบสำรวจ (F.32A-C) ในตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถและทัศนคติของผู้สอน (F.32A) หัวหน้าหมวด (F.32B) ผู้บริหาร (F.32C) ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ (ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้อำนวยการ)

ชื่อ สถาบันการศึกษา ภูมิภาคศึกษา.....
 ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยวิชาการ หัวหน้าหมวด ผู้สอน ชั้น อนุฯ ระบุ

วันที่ทำการประเมิน/...../.....
 ท่านมีความรู้ความเข้าใจหรือสามารถหาความรู้ในเรื่องต่อไปนี้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษเพียงใด

(1 = น้อยมาก 5 = มากที่สุด)

ความรู้ความเข้าใจ	ก่อนเข้าโครงการ					เมื่อจบโครงการ				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1. ลักษณะของเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ความสามารถ ต้องการและปัญหา										
2. วิธีการหาหาที่สามารถนำมาใช้ได้										
3. แนวทางและวิธีการหาหาที่ใช้ในโรงเรียนของท่าน										
4. ลักษณะของหลักสูตรสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ ทางด้านภาษา										
5. การสร้างสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน										

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจ	ก่อนเข้าโครงการ					เมื่อจบโครงการ				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
6. วิธีการสอน										
7. การวางแผนในการจัดการเรียนการสอน (การบริหารเวลา ตารางสอน การวางแผนจัดการ การบริหารทรัพยากร ฯลฯ)										
8. หลักการในการวัดการประเมินความสามารถของผู้เรียน										
9. การให้คำแนะนำปรึกษาเด็กและผู้ปกครอง										
10. การดำเนินการเสาะหาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ										
11. การนำกิจกรรมในหลักสูตรไปได้อย่างเหมาะสมกับนักเรียนของท่าน										
12. สร้างกิจกรรมใหม่ที่เหมาะกับนักเรียนของท่านในการพัฒนาหลักสูตร										
13. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการกระตุ้นการใช้ความสามารถพิเศษของเด็ก										
14. การจัดการเรียนและดำเนินการสอนในห้องเรียนให้เต็มตามศักยภาพของผู้เรียน										
15. การวัดและประเมินผู้เรียนตลอดจนการสื่อสารกับเด็กและผู้ปกครอง เพื่อการพัฒนา										
16. การให้คำปรึกษา แนะนำแก่เด็กและผู้ปกครอง										

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจ	ก่อนเข้าโครงการ					เมื่อจบโครงการ				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
17. ความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษา										
18. ความสามารถในการทำกรวิจัยหรือเรียนเพื่อวัดความสำเร็จของโครงการ										
19. ความสามารถในการบริหารโครงการ (การจัดตารางสอน อาคาร สถานที่ ครุภัณฑ์ ผู้สอน ทรัพยากร ฯลฯ)										
20. ท่านต้องการจะทำโครงการนี้ต่อหรือไม่ ☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ เพราะ.....										
21. คิดเห็นเช่นนี้ๆ										

2. การประเมินผลกระทบของโครงการ

การประเมินผลกระทบของโครงการ ทำโดยใช้คำถามปลายเปิดถามผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ อันได้แก่ นักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชน ด้วยการสัมภาษณ์ครู และหัวหน้าหมวด ซึ่งได้รายงานเข้ามาดังตัวอย่างของโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย ในตารางที่ 4.6 (F.33) ก่อนที่จะรายงาน อาจารย์ปราณี บุญคลัง หัวหน้าหมวดภาษาไทย ได้เชิญผู้ที่เกี่ยวข้องมาประชุมและสรุปความเห็นดังนี้

ตารางที่ 4.6 แบบสำรวจผลกระทบของโครงการการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษที่มีต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง (F.33)

ชื่อผู้ประเมิน นางปราณี บุญคลัง โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย
ตำแหน่ง หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย

ผลกระทบต่อ	ข้อดี	ข้อเสีย	ข้อเสนอแนะ
ผู้เรียนในโครงการ นอกโครงการ	ดู ตารางที่ 4.1 ตารางที่ 4.2 ตารางที่ 4.3	ใช้เวลาในการเรียน น้อย อาจทำให้ไม่ได้ รู้สึกซึ่งในบางเรื่อง เช่น วรรณคดี	ขยายเวลาใน หลักสูตรลด ระยะเวลาเรียน เริ่มเทอม 2
ผู้สอน	เห็นความสามารถของ ผู้เรียนอย่างเด่นชัด ครูได้รู้เทคนิค และ วิธีสอนรูปแบบ	เหนื่อย (แต่สนุก) ภาระงานมีมากต้องดึง เวลาสอนนักเรียนปกติ โดยปิดรายวิชา	

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ผลกระทบต่อ	ข้อดี	ข้อเสีย	ข้อเสนอแนะ
	ใหม่ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนครูในโรงเรียนที่ร่วมโครงการ แลกเปลี่ยนความรู้เทคนิค ฯลฯ	เลือกเสรีที่สอนอยู่ รู้สึกเครียดและกดดันเวลาที่เตรียมการสอนไม่เพียงพอ	
ผู้ปกครองของเด็กในโครงการ	เป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ คาดไม่ถึงว่าลูกมีความสามารถระดับนี้ ผู้เรียนสนใจและเรียนรู้อย่างมีความสุข		
ผู้บริหาร (ผู้อำนวยการ)	เป็นหลักสูตรที่ดีมาก ครูและนักเรียนได้ประสบการณ์อย่างมากมาย สนับสนุนให้มีการดำเนินการต่อไป และทำกับนักเรียนในระดับชั้นอื่นๆ ด้วย	ให้เวลาดำเนินการน้อยไป วิทยากรน้อยไป ไม่มีเวลาให้ครูเท่าที่ควรเป็นเรื่องใหม่ที่ครูยังไม่มีความพร้อม	

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ผลกระทบต่อ	ข้อดี	ข้อเสีย	ข้อเสนอแนะ
ชุมชน	ชุมชนตื่นตัว มีการ สัมภาษณ์และขอ ผลงานของเด็ก การนำ ผลงานไปแสดงที่ศูนย์ การประชุมแห่งชาติ สิริกิติ์ได้รับความสนใจ จากผู้เข้าชม ทำให้ นักเรียนเกิดความภูมิใจ กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับโครงการไป ขยายผลใน 76 จังหวัด แล้ว	ผลงานของเด็กควร สัมพันธ์กับชุมชน เช่นควรมำโครงการ อ่านหนังสือให้ห้อง / คุณยาย / ห้องที่มอง ไม่เห็น ไปโยงกับ Talking Books สำหรับ คนพิการ หรือโครงการ ที่เขียน นื่องอ่าน กับ โครงการฝึกสอนใน ระดับประถมศึกษา	

3. การประเมินความพึงพอใจในโครงการ

การประเมินความพึงพอใจในโครงการของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย จะวัดจากความต้องการที่จะให้โรงเรียนทำโครงการนี้ต่อไปหรือไม่หลังจากที่โครงการวิจัยสิ้นสุดลงแล้ว ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในโครงการนี้ ได้แก่ ผู้เรียน ผู้สอน ผู้บริหาร และผู้ปกครอง ดังตัวอย่างความคิดเห็นของ ผู้เรียน ผู้สอน ผู้บริหาร และผู้ปกครองของโรงเรียนที่เข้าโครงการดังนี้

รายงานความคิดเห็นของผู้เรียนจากโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)
โดย อาจารย์ดวงตา ตาพวัฒน์

มัลลิกา จิตวongkiet (เจตนา)
ได้ประสบการณ์ รู้สึกได้ถึงความสามารถที่แปลกใช้ได้อย่างเต็มที่ ซึ่งได้มีความสุขในการเรียนมากขึ้น รู้สึกโชคดี มีความภาคภูมิใจ ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน เนื่องจากเป็น Obed ๗๗๗ ที่ได้ ช่วยชาติ ศาสนา ชาติได้เข้าร่วมโครงการ
พชารุณ พงษ์พิเชษฐ (พชชช)
ทำกิจกรรมกับเพื่อนๆเกี่ยวกับภาษาไทยมากขึ้น ได้ทำงานกับเพื่อนๆที่ไม่เคยร่วมงานกันมาก่อน ได้เรียนรู้ในสิ่งๆที่เพื่อนๆที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการยังไม่เรียน ทำให้รู้จักใช้เวลาส่วนตัว

ณัฐนิชา จันทน์ (จันทน์)
เป็นโครงการที่ได้ฝึกฝนความสามารถ ขยันมีระเบียบ ได้สัมผัสกับบุคคลที่เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ มากมาย ประทับใจในสถานที่ที่ปลอดภัยมีครูที่ให้การได้ทำงานในสิ่งที่ตนเองรักและมีบรรยากาศของนักเรียนทุกคน
นพพร วัฒนภณ (นพพร)
การได้อยู่ในโครงการนี้ ได้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือโรงเรียนหลายด้าน เช่น ร่วมกันเพื่อน ๆ ในการจัดโครงการที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียน ประทับใจในประสบการณ์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกับเพื่อนๆที่ในและนอกโรงเรียน

กติกิพร วัฒนบุรุษ (กติกิ)
รู้สึกภูมิใจที่ได้มาอยู่โครงการนี้ และมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่โครงการนี้จัดขึ้นบ่อย ๆ เช่น พานักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานที่ และการพิทักษ์ภรรยาธรรมชาติในโอกาสต่าง ๆ และยังมีโอกาสได้รู้จักเพื่อนต่างโรงเรียน และ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน
กษัตริย์ สันตสุขสันติ (กษัตริย์)
เป็นเกียรติอย่างสูงที่ได้ทำงานครั้งนี้ เป็นงานที่ท้าทายความสามารถ ได้รับความคิดสร้างสรรค์ ผลงานแปลกใหม่ ไม่มีคนเคยทำมาก่อน ต้องทำงานร่วมกันเป็นทีม

วันจักร สุริยพงษ์ (วันจักร)
โครงการนี้เสริมสร้างความเป็นผู้นำ กล้าคิด กล้าทำ ได้แสดงออกอย่างเต็มที่ รู้สึกสนุก เพื่อนๆทุกคนมีรอยยิ้ม มีความสามัคคี รู้สึกภูมิใจที่เป็นส่วนหนึ่งใน Gifted Child
ณัฐพร พชรโรจน์ (ณัฐ)
การได้อยู่ในโครงการนี้เป็นงานที่ได้แสดงความสามารถทำให้ได้พัฒนาได้กับประสบการณ์ในการทำงานเป็นกลุ่มร่วมกับเพื่อนๆที่มีความสามารถใกล้เคียงกับเพื่อนๆไม่แพ้ประสบการณ์ที่ถึงกันและกัน

□ รายงานความคิดเห็นของผู้สอนและผู้บริหาร

“ควรจัดหลักสูตรนี้ให้นักเรียนในปีหน้า เพราะนักเรียนจะได้รู้จักศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง และสามารถช่วยเหลือเพื่อนๆ ได้ สิ่งที่ได้ครูจะได้รับคือความเข้าใจเด็กเป็นรายบุคคลดีขึ้น คิดว่าสามารถดำเนินโครงการต่อไปได้ แต่นักเรียนจะเรียนหนักมาก ควรลดชั่วโมงในรายวิชาเลือกบางรายวิชาแล้วให้เด็กมาเลือกเรียนหลักสูตรนี้แทน มีปัญหาบ้างเกี่ยวกับที่อาจารย์วิชาอื่นไม่เข้าใจ และเพราะทุกวิชาให้เด็กทำโครงการ และนักเรียนต้องช่วยทำกิจกรรมด้านอื่นๆ ของโรงเรียน จึงเหน็ดเหนื่อยมาก”

โดย อาจารย์ โสภณ นิไชยโยค

โรงเรียนสตรีวิทยา

“เป็นหลักสูตรที่มีประโยชน์มาก นักเรียนได้รู้ความสามารถของตนเอง รู้จักการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ และผู้สอนก็ได้รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการบันทึกผู้เรียนหลังการเรียนตลอดเวลา

หลักสูตรช่วยพัฒนาได้ในทุกทักษะ แต่ควรตัดนักเรียนที่มีความสามารถทางด้านภาษาจริงๆ จะได้ผลงานที่มีคุณภาพกว่านี้ (นักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกออกจากโครงการเพราะไปเข้าโรงเรียนอื่น หรือเพราะห่วงเรื่องการสอบเข้ามหาวิทยาลัย จึงไม่ต้องการใช้เวลาในการทำงานในวิชาภาษาไทย จึงมีผลให้ต้องประกาศรับผู้สมัครจากนักเรียนร้อยละ 20 ที่ได้คะแนนสูงสุด) ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนเข้าใจ”

โดย อาจารย์ ดวงตา ตาพัววัฒน์

โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)

“ควรจัดหลักสูตรนี้ต่อไป เพราะผู้เรียนได้นำความรู้ ความสามารถที่มีอยู่มาใช้ได้อย่างเต็มที่ ถือเป็นโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพของตนเองให้ดีขึ้น ยังไม่ค่อยมั่นใจในการดำเนินงานต่อเอง ยังต้องขอติกาและมีประสบการณ์มากกว่านี้ เพราะเป็นเรื่องใหม่ ควรให้เวลามากกว่านี้ หากต้องการผลงานที่มีคุณภาพ หลักสูตรนี้มีโครงการที่น่าสนใจทุกโครงการและนักเรียนมีความสามารถที่จะทำได้ ถ้ามีเวลา คิดว่าจะเลือกบางกิจกรรม หรือให้นักเรียนเลือกเองตามความสนใจ ส่วนโครงการที่เหลือก็แล้วแต่ผู้เรียนว่าใครต้องการทำโครงการใดในอนาคต คิดว่าจะขยายโครงการไปในระดับมัธยมต้น”

โดย อาจารย์ ปราณี บุญคลัง

โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย

รายงานความคิดเห็นของผู้ปกครอง
จากโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย
โดย อาจารย์สุนีรัตน์ วงศ์พานิช

...โครงการพัฒนาสื่อการเรียนรู้นี้มีประโยชน์ ช่วยในการเรียนรู้ภาษา และเพิ่มทักษะในด้านการนำภาษามาใช้ในแง่มุมต่างๆ ได้ดีขึ้น ทำให้นักเรียนตื่นตัวในกิจกรรมด้านอื่นๆ ด้วย พร้อมทั้งฝึกให้พร้อมในด้านการเป็นผู้นำ กล้าแสดงออก และแสดงความคิดเห็น และตามหลักสูตรการศึกษาของ อารยะประเทศ การศึกษาโดยวิธีจัดกิจกรรม หรือโดยใช้สื่อต่างๆ จะทำให้ผู้ที่ศึกษาจะเข้าใจและจำได้แม้ยากว่าการท่องจำตามตำรา

ผู้ปกครองของกุวอล

ความคิดเห็น (หลังดูผลงานเรื่องการใช้แผนผังความคิด (Graphic Organizers) ของลูก)

...เด็กสามารถจัดลำดับความคิดได้อย่างมีระบบและเป็นไปตามกฎเกณฑ์ ความต้องการของเด็กได้เป็นอย่างดี สามารถนำมาใช้ในการสื่อสารและเกิดความเข้าใจได้เป็นอย่างดี มีประโยชน์ต่อการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้ดีมาก

ผู้ปกครองของนนท์ สายพัฒนา

ความคิดเห็น (หลังดูผลงานเรื่องการใช้ผังความคิดช่วยจำ (Graphic Organizers) ของลูก)

...เป็นการนำเสนอผลงานที่ดี ทำให้นักเรียนที่สนใจ สามารถจำได้ดีกว่า การนำเสนองานเป็นรูปแบบของการเขียนรายงาน

การทำผังความคิดแบบนี้ จะทำให้นักเรียนรู้จักการเรียงลำดับความคิด ซึ่งเป็นระบบการคิดที่ดี รู้จักแบ่งแยก และจัดลำดับก่อนหลัง

การจัดการสอนแบบนี้มีประโยชน์ต่อนักเรียนมากในด้านการจำและการเรียงลำดับความคิด ดีมาก

ผู้ปกครองของวิรัช อนุชิตชีวะ

...เมื่อเริ่มเปิดอ่านหนังสือเล่มจิวที่มีชื่อว่า “พิธีกรรมออาชีพ” อ่านตั้งแต่บทนำ รู้สึกว่าเด็กนักเรียนชั้นมัธยม 5 สมัยนี้มีความสามารถมากกว่าเด็กสมัยก่อนมากทีเดียว อ่านบทนำจบก็รู้ว่า หนังสือเล่มนี้ทำขึ้นโดยกลุ่มนักเรียนที่ได้เข้ารับการอบรมในค่ายการพูด ซึ่งทางโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนเป็นผู้จัดและออกค่าใช้จ่ายในการทำหนังสือเล่มนี้ด้วย ทำให้นึกขึ้นมาได้ว่า เย็นวันหนึ่งเมื่อลูกชายกลับมาจากโรงเรียน ลูกเล่าให้ฟังด้วยความปิติว่า วันนี้พิมพ์

งานทั้งวันจนลืมทานข้าวทานปลา เขาเล่าอย่างภูมิใจในผลงานที่สำเร็จลุล่วง
ไปด้วยดีแม้มีอุปสรรคบ้าง

นับว่าทางโรงเรียนได้มอบสิ่งที่ดีๆ ที่มีประโยชน์แก่นักเรียนมากที่สุดทีเดียว
เพราะเมื่ออ่านหนังสือเล่มนี้จนจบแล้ว ทำให้เห็นว่านักเรียนสามารถรับเนื้อหา
จากการฟังการบรรยายได้ด้วยความเข้าใจอย่างครบถ้วน จนสามารถถ่ายทอด
ออกมาเป็นตัวหนังสือได้อย่างถูกต้อง ละเอียดลออ ทุกแง่ทุกมุม ทุกขั้นตอน
ของการเริ่มต้นในการทำหน้าที่เป็นพิธีกร ที่สอนให้รู้จักการวางตัวในการทำ
หน้าที่ขณะออกงานต่างๆ รู้จักเตรียมตัวให้พร้อมก่อนทำหน้าที่ รู้จักหน้าที่ที่พึง
ปฏิบัติของพิธีกรที่ดี ให้รู้จักกล้าและเชื่อมั่นในตนเอง รู้จักวางตัว ฯลฯ

นักเรียนกลุ่มนี้สามารถถ่ายทอดออกมาให้ประโยชน์แก่เพื่อนนักเรียน
คนอื่นๆ ที่ไม่ได้เข้าอบรมได้อย่างดี สมเป็นตัวแทนของนักเรียน อีกทั้งขนาด
รูปเล่มก็กระชับรัดกุมเหมาะพกพาไปอ่านที่ไหน เมื่อไหร่ก็ได้ หน้าปกก็ดูดี เนื้อใน
รูปเล่มจัดวางใช้ได้ดีทีเดียว รู้จักใช้ตัวหนาเน้นและมีการขึ้นย่อหน้าใหม่บ่อยๆ
เพื่อพักสายตา เพราะหนังสือเล่มเล็กขนาดนี้ ตัวหนังสือก็เล็กมีย่อหน้าแบบนี้
ดีสำหรับผู้อ่าน นับว่าความสามารถใกล้ “มีออาชีพ” เลยทีเดียว

ยินดีที่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นค่ะ

เสาวกุล สว่างจันทร์ ผู้ปกครอง กุลพัทธ์ สว่างจันทร์

● ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพของโครงการ

อย่างไรก็ตาม ประสิทธิภาพนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้าน และทั้ง 3 โรงเรียนในโครงการ ก็มีประสิทธิภาพแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับปัจจัยดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยอันเกิดจากระบบการจัดการในโรงเรียน ได้แก่ การเสาะหาเครื่องมือ อุปกรณ์ งบประมาณ การวางแผน ติดตามงาน และปรับแผนงาน การหาเวทีให้เด็กได้แสดงผลงาน ฯลฯ

2. ปัจจัยอันเกิดจากระบบการจัดการในหลักสูตร ได้แก่ สื่อ อุปกรณ์ วิธีการสอน การวัดผล ฯลฯ

3. ปัจจัยอันเกิดจากระบบการจัดการผู้สอน ได้แก่ ทักษะ ความสามารถ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ฯลฯ

4. ปัจจัยอันเกิดจากระบบการจัดการผู้เรียน ซึ่งขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของการเสาะหา เช่นในโรงเรียนหนึ่ง พบว่า ต้องให้นักเรียนออกจากโครงการไปเข้าเรียนปกติ 3 คน เพราะไม่สามารถรับงานที่หนัก และต้องรับผิดชอบในโครงการนี้ได้ หรือในกรณีของโรงเรียนบดินทรเดชา ที่มีผู้ออกจากโครงการในตอนต้น ถึง 35 คน จาก 42 คน เพราะลาออกไปเข้าโรงเรียนอื่นหรือไม่เข้าใจโครงการ หรือเพราะไม่เห็นความสำคัญของโครงการ จึงต้องนำตัวสำรองเข้ามาแทน ปรากฏว่าไม่มีผลงานเด่นในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 แต่ไปเด่นที่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่นักเรียนเข้าเรียนด้วยความสมัครใจ

5. ปัจจัยอันเกิดจากความร่วมมือและความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ดังที่โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย ได้มีการขอให้ผู้ปกครองแสดงความเห็นต่อผลงาน (กลุ่ม) ของลูก จะพบว่า นอกจากจะทำให้เด็กเกิดกำลังใจในการทำงานแล้ว ผลงานที่ออกมา ก็อยู่ในเกณฑ์ดี

บางชิ้นสามารถส่งเป็นต้นฉบับให้โรงพิมพ์ได้เลย เพราะได้ผู้ปกครองทำ
หน้าที่เป็นนักวิชาการอุปถัมภ์ให้กับลูกโดยปริยาย

ดังนั้น แม้ว่าในงานวิจัยนี้ จะมีข้อมูลที่ระบุว่าหลักสูตรและโครงการนี้
ดี หรือมีประสิทธิภาพนั้น ผู้วิจัยหมายถึงการจัดการของโรงเรียนทั้ง 3 โรงเรียน
ในโครงการเท่านั้น เมื่อจะนำโครงการนี้ไปใช้ในโรงเรียนอื่นๆ ก็จำเป็นที่จะต้อง
ต้องมีการวัดประสิทธิภาพของโครงการ เพื่อเป็นการควบคุมคุณภาพและ
มาตรฐาน ฉะนั้นการทำวิจัยเชิงพัฒนาจึงเป็นสิ่งจำเป็นต้องทำควบคู่ไปกับการ
ทำโครงการ

ภาคผนวก

- ทำเนียบนักเรียน
- แบบทดสอบก่อนการเรียน
- แบบทดสอบหลังการเรียน

ตัวอย่างทำเนียบนักเรียน

ชื่อ นางสาวกิตติพร วัฒนานุกงษ์

ชื่อเล่น _____ เกิดวันที่ 10 มีนาคม 2528

โรงเรียน บดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) _____ ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5

ที่อยู่ 245 หมู่บ้านสัมมากร โครงการ 2 ซุขาภิบาล 3 แขวงสะพานสูง
กรุงเทพฯ 10240

เบอร์โทรศัพท์ 02-373-6361 โทรสาร 02-373-9528

E-MAIL _____

งานอดิเรก _____ ความสามารถพิเศษ ดนตรี ร้องเพลง

ผู้สนับสนุนให้กำลังใจในการเรียน พ่อแม่

ทัศนคติเกี่ยวกับภาษาไทย

สุภาพดีประจำใจ

คะแนนเฉลี่ยสะสมภาษาไทย

มัธยมศึกษาปีที่ 4		มัธยมศึกษาปีที่ 5		มัธยมศึกษาปีที่ 6	
ต้น	ปลาย	ต้น	ปลาย	ต้น	ปลาย
4.0	4.0	4.0			

คะแนนสะสมเฉลี่ยปัจจุบัน.....4.00.....

□ รางวัลหรือทุนที่เคยได้รับ

- รางวัลชนะเลิศ ประกวดอ่านฟังเสียงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
- รางวัลที่ 2 ประกวดร้องเพลงงานวันแม่แห่งชาติ

□ ความสามารถพิเศษ

☐ ทักษะศิลป์	☐ ดนตรี
☒ Graphic Design	☐ การแสดง การละคร
☐ วารสารศาสตร์	☐ เกษตร
☐ คณิตศาสตร์	☐ กีฬา
☐ วิทยาศาสตร์	☐ อื่นๆ ระบุ.....

1. ความสามารถพิเศษ คุณธรรม ทักษะการคิด บุคลิกภาพ

ความสามารถพิเศษ	มัธยมศึกษา ปีที่ 4		มัธยมศึกษา ปีที่ 5		มัธยมศึกษา ปีที่ 6	
	ต้น	ปลาย	ต้น	ปลาย	ต้น	ปลาย
ภาษา						
อ่านอย่างมีวิจารณญาณ						
ความเร็ว (คำ / นาที)138...
วิจารณญาณ (ระดับ)4.....
เข้าถึงวรรณกรรม (ระดับ)4.....
ความเห็น	สูง					
คุณธรรม (%)						
ความเอื้ออาทร	14 (86.66)
ทักษะทางสังคม
ความเห็น	สูงมาก					
ทักษะการคิด (%)						
คิดอย่างมีวิจารณญาณ	8 (53.33)
คิดอย่างสร้างสรรค์	15 (75.00)
ระดับความคิดสร้างสรรค์	28 (38.8)
ความเห็น	พัฒนาต่อ					
บุคลิกภาพ (%)						
เห็นคุณค่าในตนเอง6.....					
สามารถควบคุมอารมณ์5.....					
สามารถควบคุมความ4.....					
คับข้องใจ						

ความสามารถพิเศษ	มัธยมศึกษา ปีที่ 4		มัธยมศึกษา ปีที่ 5		มัธยมศึกษา ปีที่ 6	
	ต้น	ปลาย	ต้น	ปลาย	ต้น	ปลาย
ความเห็น						
จิตพิสัย (มี ...ไม่มี)						
ความเป็นผู้นำ	✓
การวางแผน จัดการ	✓
ความมุ่งมั่น มานะ	✓
ความรับผิดชอบ	✓
ทีมเวิร์ค	✓
ความเห็น	ดีมาก					
ผลงาน (ระดับ 1 - 10)						
เดี่ยว	สมัครเล่น 5 - 6					
กลุ่ม	สมัครเล่น 5 - 6					

2. ผลงาน

1. ผลงานชิ้นที่ภูมิใจที่สุด เกมโดมิโนคำราชาศัพท์ (โครงการที่เขียน-น้องอ่าน) เกมวรรณกรรมเรื่อง “สามก๊ก” (โครงการวรรณกรรมเด็ก)
งานเดี่ยว ความสามารถที่ปรากฏในงาน ☐ มือใหม่ ☐ ฝึกงาน ☐ สมัครเล่น ☐ มืออาชีพ ☐ เหนือชั้นของ รายละเอียด
งานกลุ่ม ความสามารถที่ปรากฏในงาน แผ่นพับและการเป็นพิธีกรงานแสดงใน “ตู้โชว์” ในโครงการภาษาไทยในใจ ☐ มือใหม่ ☐ ฝึกงาน ☒ สมัครเล่น ☐ มืออาชีพ ☐ เหนือชั้นของ รายละเอียด

3. ตัวอย่างผลงานที่มีคุณภาพ (ถ่ายเอกสาร ทำสไลด์ จำลอง ฯลฯ) (เดี่ยว กลุ่ม) และข้อมูลเพิ่มเติม (ถ้ามี)

.....

.....

4. ความเห็นของคุณ

ก. จุดแข็งทางภาษา

ความสามารถพิเศษด้านภาษา พิจารณาจากงาน

☒	1. กลุ่มกวี	ศิลปินเพลง (พื้นบ้าน) กลุ่มการ์ตูน เสียดสีสังคม หนังสือขายหัวเราะ
	2. กลุ่มนักประพันธ์	
	3. กลุ่มนักวิชาการ	นักจัดทำสารคดี นักหนังสือพิมพ์ นักวิจารณ์วรรณกรรม
☒	4. กลุ่มนักแสดง	นักเขียนบท นักจัดรายการ
☒	5. กลุ่มนักภาษาศาสตร์	ครูภาษา นักนวัตกรรมสื่อการเรียนการสอน

✓	6. กลุ่มนักพูด	นักการเมือง นักกฎหมาย ทนาย (เช่น กลุ่มพิธีกร กลุ่มนักไต่สวน) นักกล่าวสุนทรพจน์
	7. กลุ่มล่ามและนักแปล	

กิตติพรมีความสามารถในการเป็นพิธีกร น้ำเสียงไพเราะ มีความสามารถในการแสดงทุกชนิด แต่งคำประพันธ์ได้ดีมาก รับผิดชอบดี กล้าแสดงและกล้าตัดสินใจ มีความพยายาม จริงจัง และมีความเป็นผู้นำ

ศิริณี เพ็ชรเจริญ

ข. ข้อเสนอแนะในการพัฒนา

ควรขอให้ศิษย์เก่าที่ทำงานทางด้านโทรทัศน์หรือสำนักพิมพ์ ให้เป็นนักวิชาการพี่เลี้ยงช่วยรับเข้าฝึกงานนอกเวลาเรียน และพัฒนาระดับของผลงานได้ถึงมืออาชีพและเหรียญทอง โรงเรียนอาจตั้งโครงการรับออกแบบแผ่นพับให้เป็นกิจกรรมของนักเรียน แล้วรับงานมาให้นักเรียนฝึกและพัฒนาฝีมือ

5. ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ

ข้อเสนอแนะ ให้การพัฒนาต่อ ฝึกการวิจารณ์งานของตนเอง หาดูที่ให้ได้แสดงผลงาน และพบผู้เชี่ยวชาญที่ให้คำปรึกษาและช่วยพัฒนางานไปสู่ความสมบูรณ์แบบ

ความเห็น
 √ เพชรน้ำเอก Ψ เพชรน้ำหนึ่ง เพชรภาษา 2 เพชรภาษา 3 เพชรภาษา 4

เหตุผล

6. สรุปความคิดเห็นของคณะกรรมการพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษ
 (ทุนการศึกษา การเข้าประกวดผลงานและการเตรียมตัว การนำผลงานออกเผยแพร่ ฯลฯ)

ตัวอย่างผลงานนักเรียน

"ตู้โชว์"

คุณวัลลภ สุวีทธี
26 มิถุนายน 2544

เวลา 13.00 น. - 15.30 น.
ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ
โรงเรียนสิมรเสชา
(ฝั่ง หอสมุด)

กำหนดการจัด "ตู้โชว์"

- 13.00 น. - 13.10 น. ส่วนบริเวณหน้าอาคาร
- 13.10 น. - 13.20 น. ผู้เข้าชมสามารถดูข้อมูล
- มีภาพประกอบ
- 13.20 น. - 14.30 น. และรายละเอียด "การฝึกทำ
- จากภารกิจได้มอบให้
- การฝึกทำ" บนเวที
- ผู้เข้าชมสามารถถามหา
- ความรู้ ได้
- คุณวัลลภ สุวีทธี**
- มีตู้โชว์ใส่เอกสาร
- จากกรณีการฝึกทำ ณ
- เวที การฝึกทำในอาคาร
- 03.03.44
- 14.30 น. - 14.40 น. เป็นวันจัดชั้น 1
- 15.00 น. - 15.10 น. ผู้ชมจะได้เอกสาร
- และเอกสาร คู่มือ
- 15.10 น. - 15.20 น. เป็นวัน

วิถีชีวิต

พีเชป

คุณวัลลภ สุวีทธี " P "

มีอายุ 31 ปี : 4 มิถุนายน 2544
ตำแหน่ง : วิทยากร
สถานศึกษา : วิทยาลักษณ์ /
(Jaiwan School, England /
ในอเมริกา)
คุณวุฒิ : ครูสอนคอมพิวเตอร์
โรงเรียนนานาชาติ
สถานศึกษาเดิม : วิทยาลัย
สงขลานครินทร์
สถานศึกษาเดิม : วิทยาลัย
สงขลานครินทร์ / วิทยาลัย
สงขลา Tanyang Group
Institute of
Education
คุณวุฒิ : ภาษาอังกฤษ
ภาษา : ภาษาอังกฤษ / ไทย /
จีน
ครอบครัว : 3 คน (พ่อ แม่ พี่)
ภาษา : อังกฤษ / ไทย / จีน /
ภาษาจีน
ภาษา : ไทย / อังกฤษ /
ภาษาจีน / อังกฤษ /
ภาษาจีน

คำ: ท้า-สู้

ผู้ชนะใจชนะ
 6. ฝรั่ง ผู้ชนะภัย
 7. คนป่าเถื่อน ผู้ชนะภัย

- ๑) สิวสหายชนะท้าวไท
 - ๒) สมานกับท้าวอินทนน
- ผู้ชนะใจชนะ ผู้ชนะภัย ผู้ชนะใจชนะ ผู้ชนะภัย ผู้ชนะใจชนะ ผู้ชนะภัย ผู้ชนะใจชนะ ผู้ชนะภัย

Special Thanks

- ๑) ผู้ชนะใจชนะ
- ๒) ผู้ชนะใจชนะ
- ๓) ผู้ชนะใจชนะ
- ๔) ผู้ชนะใจชนะ
- ๕) ผู้ชนะใจชนะ
- ๖) ผู้ชนะใจชนะ
- ๗) ผู้ชนะใจชนะ
- ๘) ผู้ชนะใจชนะ
- ๙) ผู้ชนะใจชนะ
- ๑๐) ผู้ชนะใจชนะ

Copyright © 2014 by Author

วัตถุประสงค์ของ

"ต่อสู้"

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับ
2. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับ
3. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับ
4. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับ
5. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับ

มีอะไรใน "ต่อสู้"

แบบวัดพัฒนาการผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษา

แบบทดสอบนี้มี 3 ตอน 10 หน้า

ตอนที่ 1 แบบวัดพัฒนาการด้านทักษะทางภาษาไทย	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง
1.1 ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ความเร็วในการอ่าน (คำต่อนาที) ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ%%
1.2 ความสามารถในการวิจารณ์วรรณกรรม%%%
1.3 ความสามารถในการถอดรหัส%%%
ตอนที่ 2 แบบสำรวจความสามารถด้านทักษะการคิด			
2.1 การคิดเชิงโครงสร้าง%%%
2.2 การคิดอย่างมีวิจารณญาณ%%%
2.3 การคิดอย่างสร้างสรรค์%%%
2.4 การคิดอย่างเอื้ออาทร%%%
ตอนที่ 3 การสำรวจความฉลาดทางอารมณ์			
3.1 การเห็นคุณค่าในตนเอง%%%
3.2 ความสามารถในการควบคุมอารมณ์%%%
3.3 ทักษะทางสังคม%%%
3.4 ความสามารถในการควบคุมความเครียด%%%
วันที่สำรวจ			

ชื่อ ชั้น เลขที่

โรงเรียน ผู้สอน วันที่

ตอนที่ 1 แบบวัดพัฒนาการด้านทักษะทางภาษาไทย

1.1 ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

อ่าน “คณิตศาสตร์โบราณคินซีพ” ของ “ชัยวัฒน์” ในเสียงเรียกจากดวงดาว

เวลาที่เริ่มอ่านน.....นาที.....วินาที

เวลาที่อ่านจบน.....นาที.....วินาที

เวลาที่ใช้ในการอ่านนาที.....วินาที =วินาที

ความเร็วในการอ่าน = $\frac{1788 \times 60}{\dots\dots\dots\text{วินาที}}$ =คำ / นาที

ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
เมื่ออ่านเรื่อง “คณิตศาสตร์โบราณคินซีพ” แล้วให้ตั้งคำถามที่ค่อนข้างยาก 3 ข้อ
พร้อมทั้งเขียนคำตอบด้วย (คำถามของคุณจะบ่งถึงระดับสติปัญญาของผู้ตอบ)

คำถาม ข้อ 1

.....

คำตอบ

.....

คำถาม ข้อ 2

.....

คำตอบ

.....

คำถาม ข้อ 3

.....

คำตอบ

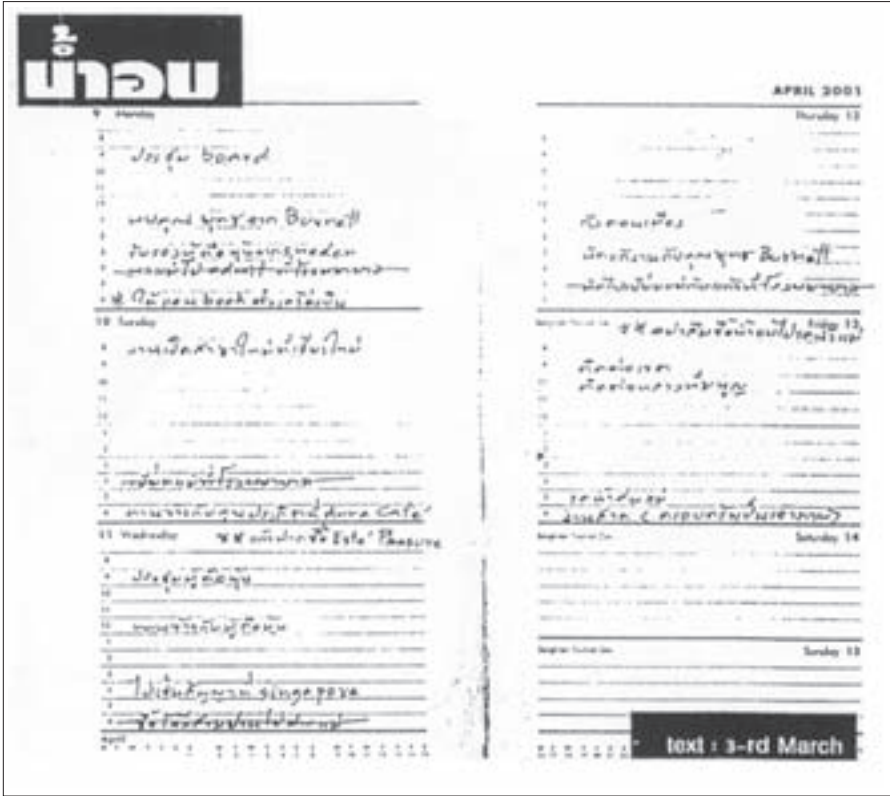
.....

ชื่อ ชั้น เลขที่

โรงเรียน ผู้สอน วันที่

1.2 ความสามารถในการวิจารณ์วรรณกรรม

อ่าน ข้อความ เรื่อง “น้ำอบ” จากนิตยสาร A Day บทอ่านนี้ เป็นวรรณกรรมที่มีคุณค่าหรือไม่ เพราะเหตุใด

ชื่อ ชั้น เลขที่

โรงเรียน ผู้สอน วันที่

1.3 ความสามารถในการถอดรหัส

จงสร้างคำให้มากที่สุดจากคำต่อไปนี้ ห้ามใช้อักษรเกิน 1 ครั้ง ในคำเดียวกัน

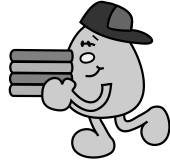
“นางสิบสอง”

1. นาง	2. สาง	3. บาง	4.....
5.....	6.....	7.....	8.....
9.....	10.....	11.....	12.....
13.....	14.....	15.....	16.....
17.....	18.....	19.....	20.....
21.....	22.....	23.....	24.....
25.....	26.....	27.....	28.....
29.....	30.....	31.....	32.....
33.....	34.....	35.....	36.....
37.....	38.....	39.....	40.....
41.....	42.....	43.....	44.....
45.....	46.....	47.....	48.....
49.....	50.....	51.....	52.....
53.....			

ชื่อ ชั้น เลขที่.....
 โรงเรียน ผู้สอน..... วันที่.....

ตอนที่ 2 แบบสำรวจความสามารถด้านทักษะการคิด

คุณเป็นคนแบบนี้หรือเปล่า?

2.1 การคิดเชิงโครงสร้าง

การคิดเชิงโครงสร้าง	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. ถ้ามีแผนที่ คุณชอบใช้แผนที่ก่อนออกเดินทางไปที่ต่างๆ ที่ไม่เคยไป			
2. ท่านชอบวางแผนก่อนลงมือทำอะไร และเห็นว่าปรับแผนได้ตลอดเวลาเพื่อความเหมาะสม			
3. คุณชอบทำ Graphic Organizers หรือสรุปหลังการทำงานทุกครั้ง			
4. เวลาอ่านหนังสือ คุณจะเริ่มด้วยการดู “สารบัญ” ก่อนเปิดอ่านข้างในเล่ม			
5. เวลาอ่านหนังสือแต่ละบท คุณจะเริ่มด้วยการดู “หัวข้อ” ก่อน			
6. คุณชอบเล่นเกมที่ต้องใช้ความคิดหรือการวางแผน เช่น หมากฮอส หมากรูก บริดจ์			
7. เวลาทำอะไร คุณจะไม่ยอมทำจนกว่าจะรู้ว่า จะทำอะไรเพื่ออะไรเสมอ ก่อนลงมือทำ			
8. เวลาดูอะไร จะขอยุ่ภาพรวมก่อนรายละเอียดหรือเห็นโครงสร้างก่อน			
9. เห็นว่าการทำงานทุกครั้งต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจนก่อนลงมือทำ			
10. รำคาญเวลาคนพูดออกนอกเรื่องบ่อยๆ			
รวมคำตอบ “ใช่”			

ชื่อ ชั้น เลขที่

โรงเรียน ผู้สอน วันที่

2.2 การคิดอย่างมีวิจารณญาณ

การคิดอย่างมีวิจารณญาณ	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. ชอบอ่านหนังสือที่เพื่อนๆ บอกว่ายาก เช่น หนังสือของผู้ใหญ่ สารานุกรม ชีวประวัติบุคคลสำคัญ นวนิยายที่ให้ข้อคิด ปรัชญา			
2. เวลาสนใจอะไร จะลืมเวลา เพราะใจจดจ่ออยู่กับสิ่งที่ทำ			
3. ชอบทำอะไรด้วยตนเอง หรือใช้ความคิดของตนเอง			
4. ชอบกิจกรรมที่ยาก เพราะท้าทายความสามารถ			
5. มักจะรู้หรือสนใจสิ่งที่ผู้ใหญ่เองยังต้องประหลาดใจ			
6. เวลาทำงานที่ชอบมักทำได้ดีเกินคำสั่ง หรือความคาดหวังของครู			
7. ใครๆ ก็ว่าคุณใช้ภาษาสูง (เกินวัย)			
8. ชอบตั้งคำถามที่กระตุ้นความคิด ทำให้เกิดการอภิปราย			
9. ชอบจัดระบบ จัดกลุ่มความคิด ชอบใช้ Graphic Organizer			
10. มักมีความรู้สึกรุนแรงเมื่อเห็นความไม่ยุติธรรม ความ ถูก-ผิด ดี-ชั่ว			
11. ชอบคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นได้จากการสมมุติ หรือการทดลอง			
12. ไม่ค่อยพอใจในผลงานของตนเองนัก อยากปรับปรุงให้ถึงมืออาชีพ			
13. ชอบค้นหาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ด้วยความอยากรู้			
14. สามารถวางแผนได้อย่างสลับซับซ้อน			
15. มักจะจับประเด็นสำคัญหรือหลักการที่แอบแฝงออกมาสรุปได้อย่างรวดเร็ว			
รวมคำตอบ “ใช่”			

ชื่อ ชั้น เลขที่

โรงเรียน ผู้สอน วันที่

2.3 การคิดอย่างสร้างสรรค์

การคิดอย่างมีวิจารณญาณ	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. คุณเป็นคนมีอารมณ์ขัน			
2. คุณไม่สนใจว่าตนเองจะแปลกกว่าคนอื่น ๆ			
3. คุณกล้าทดลอง กล้าตัดสินใจทำเพื่อพิสูจน์ความคิดของตนเอง			
4. ชอบอ่านเกี่ยวกับเรื่องสิ่งประดิษฐ์หรือวิธีการคิดแบบใหม่ๆ			
5. มีอารมณ์อ่อนไหว เวลาอ่านหนังสือ หรือดูภาพยนตร์ที่เศร้าสะเทือนใจ			
6. ทนความไร้ระเบียบ ยุ่งเหยิงที่คนอื่นทนไม่ได้			
7. จะมีปฏิกิริยาโต้แย้ง ถ้าไม่เห็นด้วย			
8. มีความวิจิตรพิสดารในการทำสิ่งต่างๆ			
9. ชอบคิด จินตนาการ สมมุติ ต่าง			
10. ยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น ถ้าเขามีเหตุผล			
11. ไม่ชอบทำตามคนอื่น ชอบทำอะไรที่แหวกแนว			
12. ชอบคิดและริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่			
13. ไวต่อความคิดและความรู้สึกของคนอื่น			
14. ชอบคำถามที่แปลก ทำทายให้คิด			
15. ทำงานหลายๆ อย่างได้พร้อมๆ กันในเวลาเดียวกัน			
16. ชอบสร้างแล้วรื้อแล้วสร้างใหม่เพื่อความแปลกใหม่			
17. มีความรู้สึกรุนแรงเกี่ยวกับอิสรภาพ และความเป็นอิสระทางความคิด			
18. มักเป็นคนแรกที่คิดหรือทำเรื่องใหม่ๆ			
19. มักเห็นความเชื่อมโยง หรือความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่างๆ ที่คนทั่วไปมองไม่เห็น			
20. ชอบปัญหาที่มีคำตอบได้หลายทิศทาง เช่น ปริศนาคำทาย ชอบแสดงความคิดเห็นที่หลากหลาย			
รวมคำตอบ “ใช่”			

ชื่อ ชั้น..... เลขที่.....

โรงเรียน ผู้สอน..... วันที่.....

2.4 การคิดอย่างเอื้ออาทร

การคิดอย่างเอื้ออาทร	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. เวลาเพื่อนๆ มีความทุกข์ มักจะมาปรึกษาคุณเสมอ			
2. เป็นผู้ฟังที่ดีเวลาคุยกับเพื่อน			
3. เวลาทำงานกลุ่ม จะคิดถึงความต้องการของเพื่อนๆ ในกลุ่มก่อนตนเอง			
4. ไม่รู้สึกเบื่อหน่าย เวลาเพื่อนมาขอปรับทุกข์			
5. รู้ความต้องการของคนรอบตัว แม้ว่าเขาจะไม่ได้พูดออกมา			
6. ถ้าเพื่อนผิดหวัง หรือเสียใจ จะทนไม่ได้ ต้องเข้าไปปลอบหรือให้กำลังใจ			
7. ชอบพูดหรือเล่าเรื่องที่ทำให้คนอื่นรู้สึกดี และสบายใจขึ้น			
8. พยายามทำความเข้าใจกับอารมณ์ของคนรอบตัว			
9. ทนไม่ได้ที่จะเห็นคนสร้างความสนุกสนานบนความทุกข์ของคนอื่น			
10. ชอบมองโลกในแง่ดี มีอารมณ์ขัน			
11. แม้ไม่เห็นด้วย ก็จะไม่ฟังเพื่อนจนจบเพื่อรักษาน้ำใจของเพื่อน			
12. เวลาดูภาพยนตร์หรืออ่านหนังสือเศร้า จะอดสะเทือนใจไม่ได้			
13. อยากให้คนรอบข้างมีความสุข			
14. เวลาใครเล่าอะไร จะฟังอย่างตั้งใจ			
15. พร้อมจะรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนๆ			
รวมคำตอบ “ใช่”			

ชื่อ ชั้น เลขที่

โรงเรียน ผู้สอน วันที่

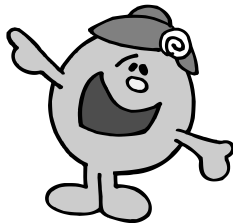
ตอนที่ 3 การสำรวจความฉลาดทางอารมณ์

คุณ EQ เท่าไร?

3.1 การเห็นคุณค่าในตนเอง

การเห็นคุณค่าในตนเอง	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. คุณรู้และเข้าใจความรู้สึกและความต้องการของตนเอง			
2. คุณรู้ว่าตัวมีความสามารถในเรื่องใดบ้าง รู้จุดเด่นจุดด้อยของตนเอง			
3. คุณกล้าเผชิญต่อความยากลำบาก			
4. คุณมีความคิดริเริ่ม อยากทำสิ่งใหม่ที่ไม่จำเจ			
5. คุณมีความต้องการจะเห็นความสำเร็จในงาน			
6. คุณมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความภูมิใจในตนเอง			
7. คุณมีปรัชญา หรือค่านิยมในชีวิต			
รวมคำตอบ “ใช่”			

ชื่อ ชั้น เลขที่.....
 โรงเรียน ผู้สอน..... วันที่.....

3.2 ความสามารถในการควบคุมอารมณ์

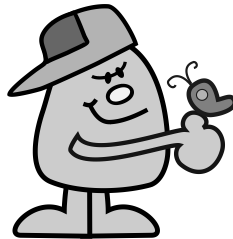
การควบคุมอารมณ์	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. คุณไม่ใจร้อน วุ่นวาย เตือนสติตนเองได้เวลาโกรธหรือไม่พอใจ			
2. คุณเอาเหตุการณ์ทางลบมาเป็นอุทาหรณ์ ให้ข้อคิดเตือนสติตนเอง			
3. เมื่อมีปัญหา คุณจะมองปัญหาทั้งด้านดีและด้านลบ ไม่มองอะไรด้านเดียว			
4. คุณรอคอยได้ มีความอดทน คุณมีความเพียรพยายามอยากให้ผลงานที่ทำมีคุณภาพ			
5. คุณชอบให้คนวิจารณ์ผลงาน แล้วถ้าเห็นด้วยนำคำวิจารณ์มาปรับปรุงงาน			
6. คุณยอมรับข้อผิดพลาด ความล้มเหลวและถือว่าความผิดพลาดคือครู			
7. คุณมีงานอดิเรกที่คุณชอบมากและทุ่มเทเวลาให้			
รวมคำตอบ “ใช่”			

ชื่อ ชั้น เลขที่.....
 โรงเรียน ผู้สอน..... วันที่.....

3.3 ทักษะทางสังคม

ทักษะทางสังคม	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. คุณมีความจริงใจ ซื่อสัตย์ ไว้วางใจผู้อื่น			
2. คุณรู้และตระหนักในความรู้สึกและความต้องการของพ่อแม่			
3. คุณคิดถึงส่วนรวมและคนรอบข้าง			
4. คุณมองโลกในแง่ดี อยากเห็นคนรอบตัวคุณมีความสุข			
5. เวลาเพื่อนมาปรับทุกข์ คุณจะหลีกเลี่ยงการเข้าข้างเพื่อน แต่พยายามให้เพื่อนเข้าใจความรู้สึกของฝ่ายที่เป็นปรปักษ์			
6. คุณไม่รู้สึกรังเกียจ เครียด หรือวางตัวไม่ถูก เมื่ออยู่ต่อหน้าเพศตรงข้ามหรือคนแปลกหน้า แต่รู้วิธีวางตัวตามมารยาททางสังคม			
7. คุณมีความเห็นใจผู้อื่น			
รวมคำตอบ “ใช่”			

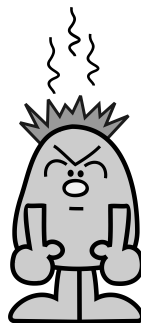

ชื่อ ชั้น เลขที่.....
 โรงเรียน ผู้สอน..... วันที่.....

3.4 ความสามารถในการควบคุมความเครียด

การควบคุมความเครียด	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. คุณรู้สึกว่า พ่อแม่ ไม่ได้กดดันคุณมากไปในการเรียนปีนี้			
2. คุณรู้สึกว่า ครูไม่ได้กดดันคุณมากไปในการเรียนปีนี้			
3. คุณเห็นว่าปัญหา หรืออุปสรรค เป็นปัจจัยที่ทำให้ท้อ ความสามารถของคุณ			
4. คุณมีความอดทนต่อสภาพต่างๆ ไม่เครียด			
5. คุณชอบคุยและสนทนากับเพื่อนๆ โดยเฉพาะเพื่อนที่มี อารมณ์ขัน			
6. คุณคิดว่าคนอื่นๆ ก็คงมีปัญหาเช่นกัน ไม่ใช่คุณคนเดียว ที่มีปัญหา			
7. คุณมีเพื่อนหรือคนที่คอยช่วยปรึกษาปัญหาด้วยได้			
8. คุณชอบเรียนรายวิชานี้			
รวมคำตอบ “ใช่”			

ชื่อ ชั้น เลขที่.....
โรงเรียน ผู้สอน..... วันที่.....

□ **ลองทำกราฟ EQ ของคุณดู**

My EQ

เอาคะแนนรวมของคำตอบว่า “ใช่” มาสร้างกราฟแท่งข้างล่าง
การเห็นคุณค่าในตนเอง **การควบคุมอารมณ์**

7	
6	
5	
4	
3	
2	
1	
0	
ระดับ EQ กรกฎาคม สิงหาคม กันยายน	

7	
6	
5	
4	
3	
2	
1	
0	
ระดับ EQ กรกฎาคม สิงหาคม กันยายน	

ทักษะทางสังคม

การควบคุมความเครียด

7	
6	
5	
4	
3	
2	
1	
0	
ระดับ EQ กรกฎาคม สิงหาคม กันยายน	

7	
6	
5	
4	
3	
2	
1	
0	
ระดับ EQ กรกฎาคม สิงหาคม กันยายน	

ชื่อ ชั้น เลขที่.....
 โรงเรียน ผู้สอน..... วันที่.....

แบบวัดพัฒนาการผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษา

แบบทดสอบนี้มี 3 ตอน 10 หน้า

ตอนที่ 1 แบบวัดพัฒนาการด้านทักษะทางภาษาไทย	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง
1.1 ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ความเร็วในการอ่าน (คำต่อนาที)
ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ%%%
1.2 ความสามารถในการวิจารณ์วรรณกรรม%%%
1.3 ความสามารถในการถอดรหัส%%%
ตอนที่ 2 แบบสำรวจความสามารถด้านทักษะการคิด			
2.1 การคิดเชิงโครงสร้าง%%%
2.2 การคิดอย่างมีวิจารณญาณ%%%
2.3 การคิดอย่างสร้างสรรค์%%%
2.4 การคิดอย่างเอื้ออาทร%%%
ตอนที่ 3 การสำรวจความฉลาดทางอารมณ์			
3.1 การเห็นคุณค่าในตนเอง%%%
3.2 ความสามารถในการควบคุมอารมณ์%%%
3.3 ทักษะทางสังคม%%%
3.4 ความสามารถในการควบคุมความเครียด%%%
วันที่สำรวจ			

ชื่อ ชั้น เลขที่

โรงเรียน ผู้สอน วันที่

ตอนที่ 1 แบบวัดพัฒนาการด้านทักษะทางภาษาไทย

1.1 ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

อ่าน “แม่คอมพิวเตอร์ที่ห้า” ของ “ชัยวัฒน์” ในเสียงเรียกจากดวงดาว

เวลาที่เริ่มอ่าน น นาที วินาที
 เวลาที่อ่านจบ น นาที วินาที
 เวลาที่ใช้ในการอ่าน นาที วินาที = วินาที
 ความเร็วในการอ่าน = $\frac{1800 \times 60}{\text{.....วินาที}}$ = คำ / นาที

ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

เมื่ออ่านเรื่อง “คณิตศาสตร์โบราณคินซีพ” แล้วให้ตั้งคำถามที่ค่อนข้างยาก 3 ข้อ พร้อมทั้งเขียนคำตอบด้วย (คำถามของคุณจะบ่งถึงระดับสติปัญญาของผู้ตอบ)

คำถาม ข้อ 1

.....

.....

คำตอบ

.....

คำถาม ข้อ 2

.....

.....

คำตอบ

.....

คำถาม ข้อ 3

.....

.....

คำตอบ

.....

.....

ชื่อ ชั้น เลขที่

โรงเรียน ผู้สอน วันที่

1.2 ความสามารถในการวิจารณ์วรรณกรรม

อ่านข้อความที่ตัดตอนมาจาก เรื่อง “พระมเหศวร” ช่างล่าง อัน เป็นบทละครร้อย แต่งโดย คุณสุวรรณ สมัยรัชกาลที่ 3 แล้วตอบคำถาม ตามความเห็นของท่าน

เมื่อนั้น	พระมเหศวรโศกโศก
สทิตยยังแท่นทองกะโปลา	สุชาปาลากะเปเล
วันหนึ่งพระจึงมะลิกติก	มเหศวรโศกโศก
จะไปเที่ยวชมพนมเต	สุชา เปเลกะโปโล

1. คำต่อไปนี้ น่าจะหมายความว่าอย่างไร (3 คะแนน)

- มโหสถ น่าจะหมายความว่า
- กะโปลา น่าจะหมายความว่า
- ปาลากะเปเล น่าจะหมายความว่า
- มะลิกติก น่าจะหมายความว่า
- มะลิกเข น่าจะหมายความว่า
- เปเลกะโปโล น่าจะหมายความว่า

2. มีความเห็นอย่างไรเกี่ยวกับบทละครและตัวละคร พระมเหศวรในเรื่องนี้

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ ชั้น เลขที่

โรงเรียน ผู้สอน วันที่

1.3 ความสามารถในการถอดรหัส

จงสร้างคำให้มากที่สุดจากคำต่อไปนี้ ห้ามใช้อักษรเกิน 1 ครั้งในคำเดียวกัน

“แก้วหน้าม้า”

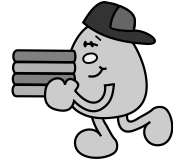
1. แก้ว	2. แมว	3. แมว	4.....
5.....	6.....	7.....	8.....
9.....	10.....	11.....	12.....
13.....	14.....	15.....	16.....
17.....	18.....	19.....	20.....
21.....	22.....	23.....	24.....
25.....	26.....	27.....	28.....
29.....	30.....	31.....	32.....
33.....	34.....	35.....	36.....
37.....	38.....	39.....	40.....
41.....	42.....	43.....	44.....
45.....	46.....	47.....	48.....
49.....	50.....	51.....	52.....
53.....			

ชื่อ ชั้น เลขที่.....
 โรงเรียน ผู้สอน..... วันที่.....

ตอนที่ 2 แบบสำรวจความสามารถด้านทักษะการคิด

คุณเป็นคนแบบนี้หรือเปล่า?

2.1 การคิดเชิงโครงสร้าง

การคิดเชิงโครงสร้าง	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. ถ้ามีแผนที่ คุณชอบใช้แผนที่ก่อนออกเดินทางไปที่ต่างๆ ที่ไม่เคยไป			
2. ท่านชอบวางแผนก่อนลงมือทำอะไร และเห็นว่าปรับแผนได้ตลอดเวลาเพื่อความเหมาะสม			
3. คุณชอบทำ Graphic Organizers หรือสรุปหลังการทำงานทุกครั้ง			
4. เวลาอ่านหนังสือ คุณจะเริ่มด้วยการดู “สารบัญ” ก่อนเปิดอ่านข้างในเล่ม			
5. เวลาอ่านหนังสือแต่ละบท คุณจะเริ่มด้วยการดู “หัวข้อ” ก่อน			
6. คุณชอบเล่นเกมที่ต้องใช้ความคิด หรือการวางแผน เช่น หมากฮอส หมากรูก บอร์ดจิก			
7. เวลาทำอะไร คุณจะไม่ยอมทำจนกว่าจะรู้ว่า จะทำอะไรเพื่ออะไรเสมอ ก่อนลงมือทำ			
8. เวลาทำอะไร จะขอรู้ภาพรวมก่อนรายละเอียด หรือเห็นโครงสร้างก่อน			
9. เห็นว่าการทำงานทุกครั้งต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน ก่อนลงมือทำ			
10. รำคาญเวลาคนพูดออกนอกเรื่องบ่อยๆ			
รวมคะแนน “ใช่”			

ชื่อ ชั้น..... เลขที่.....

โรงเรียน ผู้สอน..... วันที่.....

2.2 การคิดอย่างมีวิจารณญาณ

การคิดอย่างมีวิจารณญาณ	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. ชอบอ่านหนังสือที่เพื่อนๆ บอกว่ายาก เช่น หนังสือของ ผู้ใหญ่ สารานุกรม ชีวประวัติบุคคลสำคัญ นวนิยายที่ให้ ข้อคิด ปรัชญา			
2. เวลาสนใจอะไร จะลืมเวลา เพราะใจจดจ่ออยู่กับสิ่งที่ทำ			
3. ชอบทำอะไรด้วยตนเอง หรือใช้ความคิดของตนเอง			
4. ชอบกิจกรรมที่ยาก เพราะท้าทายความสามารถ			
5. มักจะรู้หรือสนใจสิ่งๆ ที่ผู้ใหญ่เองยังต้องประหลาดใจ			
6. เวลาทำงานที่ชอบมักทำได้เกินคำสั่ง หรือ ความคาดหวังของครู			
7. ใครๆ ก็ว่าคุณใช้ภาษาสูง (เกินวัย)			
8. ชอบตั้งคำถามที่กระตุ้นความคิด ทำให้เกิดการอภิปราย			
9. ชอบจัดระบบ จัดกลุ่มความคิด ชอบใช้ Graphic Organizer			
10. มักมีความรู้สึกรุนแรงเมื่อเห็นความไม่ยุติธรรม ความ ถูก-ผิด ดี-ชั่ว			
11. ชอบคาดคะเนสิ่งๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้จากการสมมุติหรือ การทดลอง			
12. ไม่ค่อยพอใจในผลงานของตนง่ายนัก อยากปรับปรุง ให้ถึงมืออาชีพ			
13. ชอบค้นหาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ด้วยความอยากรู้			
14. สามารถวางแผนได้อย่างสลับซับซ้อน			
15. มักจะจับประเด็นสำคัญหรือหลักการที่แอบแฝง ออกมาสรุปได้อย่างรวดเร็ว			
รวมคะแนน “ใช่”			

ชื่อ ชั้น เลขที่

โรงเรียน ผู้สอน วันที่

2.3 การคิดอย่างสร้างสรรค์

การคิดอย่างสร้างสรรค์	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. คุณเป็นคนมีอารมณ์ขัน			
2. คุณไม่สนใจว่าตนเองจะแปลกกว่าคนอื่น ๆ			
3. คุณกล้าทดลอง กล้าตัดสินใจทำเพื่อพิสูจน์ความคิดของตนเอง			
4. ชอบอ่านเกี่ยวกับเรื่องสิ่งประดิษฐ์หรือวิธีการคิดแบบใหม่ๆ			
5. มีอารมณ์อ่อนไหว เวลาอ่านหนังสือ หรือดูภาพยนตร์ที่เศร้า สะเทือนใจ			
6. ทนความไร้ระเบียบ ยุ่งเหยิงที่คนอื่นทนไม่ได้			
7. จะมีปฏิกิริยาโต้แย้ง ถ้าไม่เห็นด้วย			
8. มีความวิจิตรพิสดารในการทำสิ่งต่างๆ			
9. ชอบคิด จินตนาการ สมมุติ ต่าง			
10. ยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น ถ้าเขามีเหตุผล			
11. ไม่ชอบทำตามคนอื่น ชอบทำอะไรที่แหวกแนว			
12. ชอบคิดและริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่			
13. ไวต่อความคิดและความรู้สึกของคนอื่น			
14. ชอบคำถามที่แปลก ทำทนายให้คิด			
15. ทำงานหลายๆ อย่างได้พร้อมๆ กันในเวลาเดียวกัน			
16. ชอบสร้างแล้วรีบล้างแล้วสร้างใหม่เพื่อความแปลกใหม่			

ชื่อ ชั้น เลขที่

โรงเรียน ผู้สอน วันที่

การคิดอย่างสร้างสรรค์	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
17. มีความรู้ลึกซึ้งรุนแรงเกี่ยวกับอิสรภาพ และความเป็นอิสระทางความคิด			
18. มักเป็นคนแรกที่คิดหรือทำเรื่องใหม่ๆ			
19. มักเห็นความเชื่อมโยง หรือความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่างๆ ที่คนทั่วไปมองไม่เห็น			
20. ชอบปัญหาที่มีคำตอบได้หลายทิศทาง เช่น ปริศนาคำทาย ชอบแสดงความคิดที่หลากหลาย			
รวมคะแนน “ใช่”			

2.4 การคิดอย่างเอื้ออาทร

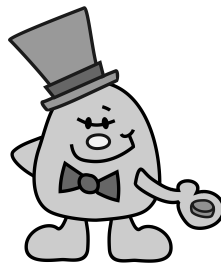
การคิดอย่างเอื้ออาทร	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. เวลาเพื่อนๆ มีความทุกข์ มักจะมาปรึกษาคุณเสมอ			
2. เป็นผู้ฟังที่ดีเวลาคู่กับเพื่อน			
3. เวลาทำงานกลุ่ม จะคิดถึงความต้องการของเพื่อนๆ ในกลุ่มก่อนตนเอง			
4. ไม่รู้สึกเบื่อหน่าย เวลาเพื่อนมาขอปรับทุกข์			

ชื่อ ชั้น เลขที่

โรงเรียน ผู้สอน วันที่

การคิดอย่างสร้างสรรค์	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
5. รู้ความต้องการของคนรอบตัว แม้ว่าเขาจะไม่ได้พูดออกมา			
6. ถ้าเพื่อนผิดหวัง หรือเสียใจ จะทนไม่ได้ ต้องเข้าไปปลอบหรือให้กำลังใจ			
7. ชอบพูดหรือเล่าเรื่องที่ทำให้คนอื่นรู้สึกดี และสบายใจขึ้น			
8. พยายามทำความเข้าใจกับอารมณ์ของคนรอบตัว			
9. ทนไม่ได้ที่จะเห็นคนสร้างความสนุกสนาน บนความทุกข์ของคนอื่น			
10. ชอบมองโลกในแง่ดี มีอารมณ์ขัน			
11. แม้ไม่เห็นด้วย ก็จะไม่ฟังเพื่อนจนจบเพื่อรักษาน้ำใจของเพื่อน			
12. เวลาดูภาพยนตร์ หรืออ่านหนังสือเศร้า จะอดสะเทือนใจไม่ได้			
13. อยากให้คนรอบข้างมีความสุข			
14. เวลาใครเล่าอะไร จะฟังอย่างตั้งใจ			
15. พร้อมจะรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนๆ			
รวมคะแนน “ใช่”			

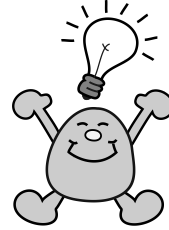

ชื่อ ชั้น เลขที่.....
 โรงเรียน ผู้สอน..... วันที่.....

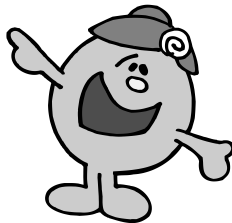
ตอนที่ 3 การสำรวจความฉลาดทางอารมณ์

คุณ EQ เท่าไร?

3.1 การเห็นคุณค่าในตนเอง

การเห็นคุณค่าในตนเอง	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. คุณรู้และเข้าใจความรู้สึกและความต้องการของตนเอง			
2. คุณรู้ว่าตัวมีความสามารถในเรื่องใดบ้าง รู้จุดเด่น จุดด้อย ของตน			
3. คุณกล้าเผชิญต่อความยากลำบาก			
4. คุณมีความคิดริเริ่ม อยากทำสิ่งใหม่ที่ไม่จำเจ			
5. คุณมีความต้องการจะเห็นความสำเร็จในงาน			
6. คุณมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความภูมิใจในตนเอง			
7. คุณมีปรัชญา หรือค่านิยมในชีวิต			
รวมคำตอบ “ใช่”			

ชื่อ ชั้น เลขที่.....

โรงเรียน ผู้สอน..... วันที่.....

3.2 ความสามารถในการควบคุมอารมณ์

การควบคุมอารมณ์	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. คุณไม่ใจร้อน วุ่นวาย เตือนสติตนเองได้เวลาโกรธหรือไม่พอใจ			
2. คุณเอาเหตุการณ์ทางลบมาเป็นอุทาหรณ์ ให้ข้อคิดเตือนสติตนเอง			
3. เมื่อมีปัญหา คุณจะมองปัญหาทั้งด้านดีและด้านลบ ไม่มองอะไรด้านเดียว			
4. คุณรอคอยได้ มีความอดทน คุณมีความเพียรพยายาม อยากรให้ผลงานที่ทำมีคุณภาพ			
5. คุณชอบให้คนวิจารณ์ผลงาน แล้วถ้าเห็นด้วย นำคำวิจารณ์มาปรับปรุงงาน			
6. คุณยอมรับข้อผิดพลาด ความล้มเหลวและถือว่าความผิดพลาดคือครู			
7. คุณมีงานอดิเรกที่คุณชอบมากและทุ่มเทเวลาให้			
รวมคำตอบ “ใช่”			

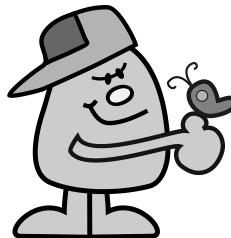

ชื่อ ชั้น เลขที่.....
 โรงเรียน ผู้สอน..... วันที่.....

3.3 ทักษะทางสังคม

ทักษะทางสังคม	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. คุณมีความจริงใจ ซื่อสัตย์ ไว้วางใจผู้อื่น			
2. คุณรู้และตระหนักในความรู้สึกและความต้องการของพ่อแม่			
3. คุณคิดถึงส่วนรวมและคนรอบข้าง			
4. คุณมองโลกในแง่ดี อยากเห็นคนรอบตัวคุณมีความสุข			
5. เวลาเพื่อนมาปรับทุกข์ คุณจะหลีกเลี่ยงการเข้าข้างเพื่อน แต่พยายามให้เพื่อนเข้าใจความรู้สึกของฝ่ายที่เป็นปรปักษ์			
6. คุณไม่รู้สึกรังเกียจ เครียด หรือวางตัวไม่ถูก เมื่ออยู่ต่อหน้าเพศตรงข้ามหรือคนแปลกหน้า แต่รู้วิธีวางตัวตามมารยาททางสังคม			
7. คุณมีความเห็นใจผู้อื่น			
รวมคำตอบ “ใช่”			

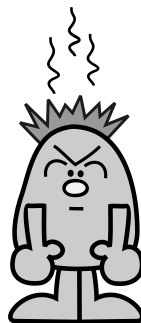
ชื่อ ชั้น เลขที่

โรงเรียน ผู้สอน วันที่

3.4 ความสามารถในการควบคุมความเครียด

การควบคุมความเครียด	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. คุณรู้สึกว่าคุณพ่อแม่ ไม่ได้กดดันคุณมากไปในการเรียนปีนี้			
2. คุณรู้สึกว่าคุณครู ไม่ได้กดดันคุณมากไปในการเรียนปีนี้			
3. คุณเห็นว่าปัญหา หรืออุปสรรค เป็นปัจจัยที่ทำให้ทำลายความสามารถของคุณ			
4. คุณมีความอดทนต่อสภาพต่างๆ ไม่เครียด			
5. คุณขอบคุณและสนทนากับเพื่อนๆ โดยเฉพาะเพื่อนที่มีอารมณ์ขัน			
6. คุณคิดว่าคนอื่นๆ ก็คงมีปัญหาเช่นกัน ไม่ใช่คุณคนเดียวที่มีปัญหา			
7. คุณมีเพื่อนหรือคนที่คอยช่วยปรึกษาปัญหาด้วยได้			
8. คุณชอบเรียนรายวิชานี้			
รวมคำตอบ “ใช่”			

ชื่อ ชั้น เลขที่.....
 โรงเรียน ผู้สอน..... วันที่.....

□ ลงทำกราฟ EQ ของคุณดู

My EQ

เอาคะแนนรวมของคำตอบว่า “ใช่” มาสร้างกราฟแท่งข้างล่าง
การเห็นคุณค่าในตนเอง การควบคุมอารมณ์

ทักษะทางสังคม

การควบคุมความเครียด

ชื่อ ชั้น เลขที่.....

โรงเรียน ผู้สอน..... วันที่.....

ผู้ดำเนินการ

ที่ปรึกษา :

ดร.รุ่ง แก้วแดง

เลขาธิการสภาการศึกษา

ดร.สิริพร บุญญานันต์

รองเลขาธิการสภาการศึกษา

นางสาวสุทธาสินี วัชรบูล

ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการศึกษาและ
พัฒนาการเรียนรู้

คณะนักวิจัย :

รศ.ดร.ลำอาง หิรัญบุรณะ

ศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพเด็กและเยาวชน มศว.

นางสาวปราณี บุญคลัง

โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย

นางดวงตา ตาพิวัฒน์

โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)

นายไสภณ นิไชโยค

โรงเรียนสตรีวิทยา

ผู้รับผิดชอบโครงการ :

ดร.รุ่งเรือง สุขากิริมย์

หัวหน้าโครงการ

นางสาวบุญเทียม ศิริปัญญา

ประจำโครงการ

นายสมชาย บัวเล็ก

ประจำโครงการ

นางกนกพร ถนอมกลิ่น

ประจำโครงการ

นางเนตรนิล หนูชูแก้ว

ประสานงานโครงการ

บรรณาธิการ :

นางสาวบุญเทียม ศิริปัญญา

นางกนกพร ถนอมกลิ่น

ผู้ประสานงานการพิมพ์และพิสูจน์อักษร :

นางสาวบุญเทียม ศิริปัญญา

นางกนกพร ถนอมกลิ่น

เพื่อเป็นการใช้ทรัพยากรของชาติให้คุ้มค่า
หากท่านไม่ใช่หนังสือเล่มนี้แล้ว
โปรดมอบให้ผู้อื่นนำมาใช้ประโยชน์ต่อไป

สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.)

ถนนสุขุขทัย เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทรศัพท์ 0 2668 7123 ต่อ 2528 โทรสาร 0 2668 7329

หากท่านต้องการเอกสารฉบับนี้ สามารถ Download ได้จาก
Website : <http://www.onec.go.th>